

TUMAČENJA KOLEKTIVNOG UGOVORA ZA DRŽAVNE SLUŽBENIKE I NAMJEŠTENIKE („NN“, BROJ: 93/08., 23/09., 39/09. I 90/10.)

Vlada Republike Hrvatske i sindikati državnih službi (Sindikati državnih i lokalnih službenika i namještenika RH, Sindikat policije Hrvatske, Nezavisni sindikat djelatnika Ministarstva unutarnjih poslova, Sindikat djelatnika u vojsci i državnim službama, Carinski sindikat Hrvatske, Sindikat Porezne uprave Hrvatske, Samostalni sindikat djelatnika u zrakoplovstvu, Sindikat zaposlenih u pravosuđu, Sindikat pravosudne policije, Sindikat zaposlenika zatvorskog sustava, Nezavisni sindikat carinika Hrvatske i Nezavisni sindikat policijskih službenika i namještenika RH) zaključili su 31. srpnja 2008. godine novi Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike, koji je objavljen u «Narodnim novinama», broj 93 od 11. kolovoza 2008. godine, ispravak Kolektivnog ugovora („Narodne novine“, broj: 23/09) te Dodatak Kolektivnom ugovoru koji je objavljen u „Narodnim novinama“, broj 39/09. od 31. 03. 2009. godine i Dodatak II. Kolektivnog ugovora („Narodne novine“, broj: 90/10.) koji se primjenjuje od 1. srpnja 2010. godine. Kolektivni ugovor je sklopljen na vrijeme od četiri godine, a primjenjuje se od 31. srpnja 2008. godine.

Sukladno odredbama članka 118. Kolektivnog ugovora, za tumačenje odredaba i praćenje primjene toga Ugovora ugovorne strane imenovale su Zajedničku komisiju za tumačenje odredaba i praćenje primjene Kolektivnog ugovora (u daljnjem tekstu: Zajednička komisija) i to svaka ugovorna strana po tri člana. **Ugovorne strane dužne su se pridržavati danog tumačenja Zajedničke komisije.** Sjedište Zajedničke komisije je pri Ministarstvu uprave, Maksimirska 63, Zagreb.

Svrha postojanja Zajedničke komisije je da svojim tumačenjima olakša ugovornim stranama primjenu odredaba zaključenog Kolektivnog ugovora i osigura pravilno i jednako postupanje u vezi sa otvorenim pitanjima ostvarivanja ugovorenih prava državnih službenika i namještenika.

U nastavku dajemo pregled odredaba Kolektivnog ugovora i tumačenja Zajedničke komisije, koja su u razdoblju proteklom od sklapanja Kolektivnog ugovora, bila najviše tražena od strane državnih tijela i državnih službenika i namještenika.

1. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

- (1) Ovaj Kolektivni ugovor (u daljnjem tekstu: Ugovor) zaključuju Vlada Republike Hrvatske i sindikati državnih službi u ime svojih članova.
- (2) Ovim se Ugovorom na razini Republike Hrvatske utvrđuju međusobna prava i obveze potpisnika ovoga Ugovora.
- (3) Ovim Ugovorom utvrđuju se prava i obveze iz rada i po osnovi rada državnih službenika i namještenika zaposlenih u državnim tijelima.

- tumačenja: čl. 1. Kolektivnog ugovora – primjena Kolektivnog ugovora na pravosudne dužnosnike

Odredbe Kolektivnog ugovora ne primjenjuju se na pravosudne dužnosnike

Članak 2.

Ovaj Ugovor obvezuje njegove potpisnike kao i sindikate koji mu naknadno pristupe.

Članak 3.

Odredbe ovoga Ugovora primjenjuju se neposredno, osim u slučajevima kada su pojedina pitanja za službenike i namještenike povoljnije uređena drugim propisima ili općim aktom.

Članak 4.

Ako zbog promjena okolnosti koje nisu postojale niti bile poznate u trenutku sklapanja ovoga Ugovora, jedna od strana ne bi mogla neke od odredbi Ugovora izvršavati, ili bi joj to bilo izuzetno otežano, obvezuje se da će drugoj strani predložiti izmjenu Ugovora.

2. RADNI ODNOSI NAMJEŠTENIKA

Članak 5.

- (1) Radna mjesta namještenika utvrđuju se pravilnikom o unutarnjem redu državnog tijela kao radna mjesta za obavljanje pomoćno-tehničkih poslova.
- (2) S namještenikom se sklapa ugovor o radu temeljem provedenog internog oglasa ili javnog natječaja.
- (3) S namještenikom raspoređenim na radno mjesto u državnom tijelu temeljem rješenja sklopit će se ugovor o radu za obavljanje poslova tog radnog mjesta.
- (4) Javni natječaj objavljuje se u opće-informativnom tisku koji izlazi na području na kojem se nalazi državno tijelo koje natječaj objavljuje, na oglasnoj ploči državnog tijela i oglasnoj ploči područne službe Hrvatskog zavoda za zapošljavanje.
- (5) Svi prijavljeni kandidati moraju biti na isti način i u istom roku obaviješteni o primljenim kandidatima.

- tumačenja: čl. 5. st. 2. Kolektivnog ugovora –sklapanje ugovora o radu s namještenikom

Prema čl. 5. st. 2. s namještenikom se sklapa ugovor o radu temeljem provedenog internog oglasa ili javnog natječaja.

Obzirom da izravno zaključivanje ugovora o radu s namještenikom, bez oglašavanja slobodnog radnog mjesta, ne bi bilo u skladu sa ustavnim pravom o dostupnosti svim građanima, pod jednakim uvjetima, radnih mjesta u državnim i javnim službama, navedenom odredbom propisuje se obveza oglašavanja slobodnih radnih mjesta putem internog oglasa ili javnog natječaja za sklapanje ugovora o radu sa namještenikom, ali ne i obveza provođenja postupka javnog natječaja ili internog oglasa na način propisan Uredbom o raspisivanju i provedbi javnog natječaja i internog oglasa u državnoj službi („Narodne novine“, broj: 92/05., 107/07. i 13/08.) – uz obvezno testiranje i intervju.

Članak 6.

- (1) Prilikom sklapanja ugovora o radu s namještenikom može se ugovoriti probni rad.
- (2) Probni rad namještenika može trajati najduže dva mjeseca.

Članak 7.

- (1) Namješteniku koji nije zadovoljio na probnom radu prestaje radni odnos otkazom koji mora biti u pisanom obliku i obrazložen.
- (2) Ako poslodavac namješteniku otkaz iz stavka 1. ovoga članka ne dostavi najkasnije posljednjeg dana probnoga rada, smatrat će se da je zaposlenik zadovoljio na probnom radu.

3. RADNO VRIJEME, ODMORI I DOPUSTI

Članak 8.

- (1) Puno radno vrijeme službenika i namještenika je 40 sati tjedno.
- (2) Tjedno radno vrijeme raspoređeno je na 5 radnih dana, od ponedjeljka do petka.
- (3) Dnevno radno vrijeme ne može biti kraće od 8 niti duže od 12 sati, osim u slučaju hitnog prekovremenog rada.
- (4) Službenik i namještenik mora biti obaviješten o rasporedu rada ili promjeni rasporeda radnog vremena najmanje tjedan dana unaprijed, u pisanom obliku, s točno naznačenim satom početka rada, osim u slučaju hitnog prekovremenog rada i drugim sličnim slučajevima prijeko potrebe.

- tumačenja: čl. 8. Kolektivnog ugovora – obavještavanje službenika i namještenika o prekovremenom radu

Sukladno čl. 8. st. 2. i 3. Kolektivnog ugovora tjedno radno vrijeme raspoređuje se na pet radnih dana, od ponedjeljka do petka, a dnevno radno vrijeme ne može biti kraće od 8 niti duže od 12 sati, osim u slučaju hitnog prekovremenog rada.

Sukladno čl. 8. st. 4. Kolektivnog ugovora službenik ili namještenik mora biti obaviješten o rasporedu rada ili promjeni rasporeda radnog vremena najmanje tjedan dana unaprijed, osim u slučaju hitnog prekovremenog rada.

Sukladno tome, službenik ili namještenik mora najmanje tjedan unaprijed biti obaviješten o tome kada treba raditi (u koje dane, u kojem terminu).

*Navedena obveza obavještavanja službenika i namještenika o rasporedu rada i radnog vremena odnosi se samo na raspored **redovnog radnog vremena** za državne službenike i namještenike, a ne na obavještavanje o hitnom prekovremenom radu (koji se nije mogao unaprijed predvidjeti).*

Članak 9.

(1) Poslodavac je dužan voditi evidenciju radnog vremena.

(2) Na zahtjev državnog službenika ili namještenika, ili na zahtjev sindikalnog povjerenika čelnik tijela dužan je dostaviti evidenciju iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 10.

(1) Službenik i namještenik koji radi puno radno vrijeme ima svakoga radnog dana pravo na odmor (stanku) od 30 minuta, a koristi ga u skladu s rasporedom koji utvrdi čelnik državnog tijela ili osoba koju on ovlasti.

(2) Službenik i namještenik koji radi u turnusima od 12 sati ima pravo na odmor u trajanju od 60 minuta ili dva puta po 30 minuta, u skladu s naravi i potrebama posla.

(3) Vrijeme odmora iz stavaka 1. i 2. ovoga članka ubraja se u radno vrijeme i ne može se odrediti u prva tri sata nakon početka radnog vremena niti u zadnja dva sata prije završetka radnog vremena.

Članak 11.

Između dva uzastopna radna dana službenik i namještenik ima pravo na odmor od najmanje 12 sati neprekidno.

Članak 12.

(1) Službenik i namještenik ima pravo na tjedni odmor u trajanju od 48 sati neprekidno.

(2) Dani tjednog odmora su subota i nedjelja.

(3) Ako je prijeko potrebno da službenik i namještenik radi na dan (dane) tjednog odmora, osigurava mu se korištenje tjednog odmora tijekom sljedećeg tjedna.

(4) Ako službenik i namještenik radi potrebe posla ne može koristiti tjedni odmor na način iz stavka 3. ovoga članka, u dogovoru, odnosno prema odluci neposredno nadređenog službenika i namještenika osigurat će mu se korištenje tjednog odmora najkasnije u roku od 14 dana.

- tumačenja: čl. 12. Kolektivnog ugovora – krajnji rok korištenja tjednog odmora prema dogovoru, odnosno prema odluci neposredno nadređenog službenika

Sukladno čl. 12. st. 3. i 4. Kolektivnog ugovora ako je prijeko potrebno da službenik ili namještenik radi na dan (dane) tjednog odmora (subota i nedjelja), osigurava se korištenje tjednog odmora tijekom sljedećeg tjedna. Ako službenik ili namještenik zbog potrebe posla ne može koristiti tjedni odmor na taj način, odnosno ako ga ne može koristiti naknadno u dogovoru, odnosno prema odluci neposredno nadređenog službenika ili namještenika osigurati će mu se korištenje tjednog odmora najkasnije u roku od 14 dana.

Za ostvarenje prava iz čl. 12. st. 3. i 4. Kolektivnog ugovora, službenik i namještenik bi morao u dane tjednog odmora (koje nije iskoristio jer je zbog prijeko potrebe u te dane radio) raditi najmanje 8 sati.

Službenik ili namještenik koji je u dane tjednog odmora radio manje od 8, za ostvarene sate rada ima pravo na uvećanje osnovne plaće za prekovremeni rad iz članka 44. st. 1. al. 2. Kolektivnog ugovora ili pravo na korištenje slobodnih dana iz čl. 44. st.13. Kolektivnog ugovora, te nema pravo na korištenje tjednog odmora iz članka 12. st. 3. i 4. Kolektivnog ugovora.

- čl. 12. Kolektivnog ugovora - naknadno korištenje tjednog odmora

U čl. 12. Kolektivnog ugovora propisano je da:

- *službenik i namještenik ima pravo na tjedni odmor u trajanju od 48 sati (st. 1.);*
- *dani tjednog odmora su subota i nedjelja (st. 2.);*
- *ako je prijeko potrebno da službenik ili namještenik radi na dan (dane) tjednog odmora, osigurava se korištenje tjednog odmora tijekom sljedećeg tjedna (st. 3.);*
- *ako službenik ili namještenik zbog potrebe posla ne može koristiti tjedni odmor na način propisan u st. 3. toga članka, može ga koristiti naknadno u dogovoru, odnosno prema odluci neposredno nadređenog službenika ili namještenika, najkasnije u roku 14 dana.*

Odredbe čl. 12. st. 3. i 4. Kolektivnog ugovora o osiguranju naknadnog korištenja tjednog odmora odnose se isključivo na slučaj kad je službenik i namještenik radio na dan (dane) tjednog odmora, dakle subotom i /ili nedjeljom.

Stoga se službeniku koji je radio, odnosno bio na službenom putovanju u inozemstvu u dan (dane) državnog blagdana (koji nije bio u subotu ili nedjelju), ne treba osigurati naknadno korištenje tjednog odmora iz čl. 12. st. 3. i 4. Kolektivnog ugovora.

Članak 13.

Službenik i namještenik ima za svaku kalendarsku godinu pravo na plaćeni godišnji odmor u trajanju od najmanje 18 radnih dana.

- tumačenja: čl. 13. – 30. Kolektivnog ugovora – naknada štete zbog neiskorištenog godišnjeg odmora

Kolektivnim ugovorom nije propisana naknada štete zbog neiskorištenog godišnjeg odmora.

- čl. 13. i 19. Kolektivnog ugovora – najmanje trajanje godišnjeg odmora i osnovica za uvećanje broja dana godišnjeg odmora prema pojedinačno određenim mjerilima - primjena povoljnijeg propisa

U konkretnom slučaju traži se tumačenje čl. 13. i 19. Kolektivnog ugovora, s obzirom na čl. 55. novog Zakona o radu („Narodne novine“, broj 149/09.) i primjenu povoljnijeg propisa sukladno čl. 3. Kolektivnog ugovora.

Prema čl. 3. Kolektivnog ugovora, odredbe Kolektivnog ugovora primjenjuju se neposredno, osim u slučajevima kada su pojedina pitanja za službenike i namještenike povoljnije uređena drugim propisima ili općim aktom.

U čl. 13. Kolektivnog ugovora utvrđeno je da službenik i namještenik ima za svaku kalendarsku godinu pravo na plaćeni godišnji odmor u trajanju od najmanje 18 dana.

U čl. 19. st. 2. Kolektivnog ugovora utvrđeno je da se ukupno trajanje godišnjeg odmora određuje na način da se 18 radnih dana uvećava za zbroj svih dodatnih dana utvrđenih u točkama 1. do 5. stavka 1. toga članka, s tim da ukupno trajanje godišnjeg odmora ne može iznositi više od 30 radnih dana u godini, osim u slučaju iz čl. 20. st.1. Kolektivnog ugovora.

U čl. 20. stavka 1. Kolektivnog ugovora, slijepi službenik i namještenik, donator organa kao i službenik i namještenik koji radi na poslovima na kojima ni uz primjenu mjera zaštite na radu, nije moguće u potpunosti zaštititi zaposlenika od štetnih utjecaja, ima pravo na najmanje 30 dana godišnjeg odmora.

Prema čl. 55. Zakona o radu, radnik ima za svaku kalendarsku godinu pravo na plaćeni godišnji odmor u trajanju od najmanje četiri tjedna (st. 1.), a maloljetni radnik i radnik koji radi na poslovima na kojima, uz primjenu mjera zaštite zdravlja i sigurnosti na radu, nije moguće zaštititi radnika od štetnih utjecaja, ima za svaku kalendarsku godinu pravo na godišnji odmor u trajanju od najmanje pet tjedana (st. 2.).

U čl. 56. Zakona o radu propisano je da se trajanje godišnjeg odmora duže od najkraćeg propisanog odredbom čl. 55. toga Zakona te broj radnih dana koji se uračunavaju u godišnji odmor radnika, utvrđuje kolektivnim ugovorom, pravilnikom o radu ili ugovorom o radu.

S obzirom na prethodno citirane odredbe, vidljivo je da je u pogledu najkraćeg trajanja godišnjeg odmora čl. 55. Zakona o radu povoljniji za službenike i namještenike od čl. 13. Kolektivnog ugovora. Stoga u pogledu određivanja najkraćeg trajanja godišnjeg odmora treba primijeniti čl. 55. Zakona o radu kao povoljniji propis.

U pogledu najkraćeg trajanja godišnjeg odmora za službenike i namještenike koji rade na poslovima na kojima ni uz primjenu mjera zaštite na radu, nije moguće u potpunosti zaštititi zaposlenika od štetnih utjecaja, čl. 20. Kolektivnog ugovora je povoljniji od čl. 55. st. 2.

Zakona o radu, jer utvrđuje pravo tih službenika i namještenika na najmanje 30 dana godišnjeg odmora (6 tjedana), a čl. 55. st. 2. Zakona o radu utvrđuje najmanje pet tjedana (25 dana godišnjeg odmora).

Pri tome, Zajednička komisija ističe potrebu usklađivanja čl. 13. Kolektivnog ugovora s čl. 55. Zakona o radu, iako je u konačnici Kolektivnim ugovorom svim državnim službenicima i namještenicima, s obzirom na odredbe čl. 19. Kolektivnog ugovora, osigurano najkraće trajanje godišnjeg odmora od najmanje četiri tjedna. Primjerice, namještenici s NSS imaju najmanje trajanje godišnjeg odmora od 20 dana (što iznosi četiri tjedna), jer im se, sukladno čl. 19. st.1. Kolektivnog ugovora, 18 radnih dana uvećava prema st. 1. toč. 2. istoga članka (s obzirom na složenost poslova i stupanj stručne spreme) za 2 dana.

U pogledu utvrđivanja trajanja godišnjeg odmora nije potrebno uspoređivati koji je propis povoljniji – čl. 19. Kolektivnog ugovora ili čl. 55. Zakona o radu, jer navedeno pitanje uopće nije uređeno u čl. 55. Zakona o radu. Naime, čl. 55. Zakona o radu uređuje pitanje najkraćeg trajanja godišnjeg odmora, a ne propisuje da su četiri tjedna godišnjeg odmora polazna osnovica za utvrđivanje ukupnog trajanja godišnjeg odmora s obzirom na mjerila propisana u kolektivnom ugovoru. Pri tome, čl. 56. Zakona o radu upućuje da se utvrđivanje trajanja godišnjeg odmora dužeg od najkraćeg propisanog u čl. 55. toga Zakona te broja radnih dana koji se uračunavaju u godišnji odmor radnika, utvrđuje kolektivnim ugovorom,

Stoga kod utvrđivanja ukupnog trajanja godišnjeg odmora treba primijeniti odredbe čl. 19. Kolektivnog ugovora, odnosno kao polaznu osnovicu za utvrđivanje trajanja godišnjeg odmora treba uzeti 18 radnih dana, a ne četiri tjedna (20 radnih dana).

- čl. 13. i 50. Kolektivnog ugovora – pravo na godišnji odmor i regres policijskih službenika koji su upućeni od strane MUP-a na redovni policijski studij kriminalistike (22. sjednica od 21. 09. 2010. godine).

Policijski službenici upućeni na redovni preddiplomski i diplomski studij Visoke policijske škole za vrijeme redovnog školovanja, za koje vrijeme ne obavljaju poslove svoga radnog mjesta, ne ostvaruju pravo na korištenje godišnjeg odmora iz čl. 13. Kolektivnog ugovora i pravo na regres iz čl. 50. Kolektivnog ugovora, obzirom da se pravo na godišnji odmor stječe s osnova rada u kalendarskoj godini, a ne s osnova prava iz rada koje policijski službenici upućeni na redovni preddiplomski i diplomski studij zadržavaju za vrijeme redovnog školovanja (naknada plaće, radni staž, smještaj i prehrana) temeljem Pravilnika o školovanju, osposobljavanju, stručnom usavršavanju i specijalizaciji policijskih službenika i Ugovora o školovanju.

Članak 14.

(1) Za vrijeme korištenja godišnjeg odmora službeniku i namješteniku se isplaćuje naknada plaće u visini kao daje radio u redovnom radnom vremenu.

(2) Državnom službeniku i namješteniku čija je narav službe (posla) takva da mora raditi prekovremeno ili noću ili nedjeljom ili blagdanom odnosno zakonom predviđenim neradnim danom, pripada pravo na naknadu plaće za godišnji odmor u visini prosječne mjesečne plaće isplaćene mu u prethodna 3 mjeseca.

- tumačenja: čl. 14. Kolektivnog ugovora - naknada plaće za godišnji odmor

Prema članku 14. stavku 2. Kolektivnog ugovora, službeniku i namješteniku čija je narav službe (posla) takva da mora raditi prekovremeno ili noću ili nedjeljom ili blagdanom odnosno zakonom predviđenim neradnim danom pripada pravo na naknadu plaće za godišnji odmor u visini prosječne mjesečne plaće isplaćene mu u prethodna 3 mjeseca.

Satnica za obračun naknade plaće za godišnji odmor iz članka 14. stavka 2. Kolektivnog ugovora izračunava se na način da se visina prosječne mjesečne plaće isplaćene u prethodna 3 mjeseca podijeli s mjesečnim fondom sati, u mjesecu u kojem se koristi godišnji odmor.

- čl. 14. st. 2. Kolektivnog ugovora - naknada plaće za godišnji odmor kada je službenik bio na bolovanju u prethodna tri mjeseca

Prema članku 14. stavku 2. Kolektivnog ugovora, službeniku i namješteniku čija je narav službe (posla) takva da mora raditi prekovremeno ili noću ili nedjeljom ili blagdanom odnosno zakonom predviđenim neradnim danom pripada pravo na naknadu plaće za godišnji odmor u visini prosječne mjesečne plaće isplaćene mu u prethodna 3 mjeseca.

U slučaju kad službenik i namještenik nije ostvario plaću u prethodna tri mjeseca, nego naknadu plaće, odnosno kad je za dio mjeseca ostvario plaću, a za dio mjeseca naknadu plaće za bolovanje, ima pravo na naknadu plaće za godišnji odmor u visini tri posljednje prosječne mjesečne plaće koje je ostvario za puno radno vrijeme prije mjeseca u kojem je koristio bolovanje.

- čl. 14. Kolektivnog ugovora – naknada plaće za vrijeme korištenja godišnjeg odmora (15. sjednica održana 09. travnja 2010. godine)

Prema čl. 14. Kolektivnog ugovora, službeniku i namješteniku se za vrijeme korištenja godišnjeg odmora isplaćuje naknada plaće u visini kao da je radio u redovnom radnom vremenu. U st. 2. toga članka propisana je iznimka od toga te se državnom službeniku i namješteniku čija je narav službe (posla) takva da mora raditi prekovremeno ili noću ili nedjeljom ili blagdanom odnosno zakonom predviđenim neradnim danom, pripada pravo na naknadu plaće za godišnji odmor u visini prosječne mjesečne plaće isplaćene mu u prethodna 3 mjeseca.

Pravo na naknadu plaće za godišnji odmor u visini prosječne mjesečne plaće isplaćene u prethodna tri mjeseca odnosi se samo na onog službenika i namještenika čija je narav službe takva da mora raditi prekovremeno ili noću ili nedjeljom ili blagdanom odnosno zakonom predviđenim neradnim danom, a ne odnosi se na službenika i namještenika koji radi od ponedjeljka do petka, od 08 do 16 sati i koji samo iznimno, po potrebi, radi prekovremeno, noću, subotom, nedjeljom ili blagdanom.

Odredbe Kolektivnog ugovora ne odnose se na pravosudne dužnosnike.

- čl. 14. st. 2. Kolektivnog ugovora - naknada plaće za godišnji odmor kada je službenik bio na bolovanju u prethodna tri mjeseca – pojašnjenje tumačenja (17. sjednica održana 21. svibnja 2010. godine)

Zajednička komisija je na sjednici održanoj 3. 03. 2010. godine donijela sljedeće tumačenje:

„Prema članku 14. stavku 2. Kolektivnog ugovora, službeniku i namješteniku čija je narav službe (posla) takva da mora raditi prekovremeno ili noću ili nedjeljom ili blagdanom odnosno zakonom predviđenim neradnim danom pripada pravo na naknadu plaće za godišnji odmor u visini prosječne mjesečne plaće isplaćene mu u prethodna 3 mjeseca.

U slučaju kad službenik i namještenik nije ostvario plaću u prethodna tri mjeseca, nego naknadu plaće, odnosno kad je za dio mjeseca ostvario plaću, a za dio mjeseca naknadu plaće za bolovanje, ima pravo na naknadu plaće za godišnji odmor u visini tri posljednje prosječne

mjesečne plaće koje je ostvario za puno radno vrijeme prije mjeseca u kojem je koristio bolovanje.

Zbog nedoumica oko primjene navedenog tumačenja, odnosno obračuna naknade plaće u slučaju kad službenik i namještenik nije ostvario plaću u prethodna tri mjeseca, obzirom na činjenicu da su neki službenici i namještenici bili na bolovanju duže vrijeme ili po nekoliko dana u mjesecu ili svaki mjesec, pa se postavlja pitanje koje razdoblje prije bolovanja treba uzeti u obzir kod utvrđivanja visine naknade plaće za bolovanje, Zajednička komisija daje sljedeće pojašnjenje:

Pravo na naknadu plaće za godišnji odmor u visini tri posljednje prosječne plaće koje je ostvario za puno radno vrijeme prije mjeseca u kojem je koristio bolovanje računa se unazad od mjeseca u kojem službenik ili namještenik ostvaruje pravo na godišnji odmor na način da se naknada plaće obračunava prema prethodna tri mjeseca u kojima službenik nije bio niti jedan dan na bolovanju, pri čemu ta tri prethodna mjeseca ne moraju biti uzastopna.

To npr. znači da službenik koji koristi godišnji odmor u 12. mjesecu, a prije toga je bio na bolovanju u 10. mjesecu, u 8. mjesecu i 5. mjesecu iste godine (neovisno o tome koliko je dana u tim mjesecima bio na bolovanju) ima pravo na naknadu plaće za godišnji odmor u visini prosjeka tri posljednje plaće koje je ostvario za puno radno vrijeme prije mjeseca u kojem je koristio bolovanje i to za 11., 9. i 7. mjesec.

U vezi s upitom od kada se primjenjuje navedeno tumačenje, Zajednička komisija iznosi sljedeće:

Tumačenja odredaba Kolektivnog ugovora koje daje Zajednička komisija obvezuje potpisnike Kolektivnog ugovora od dana primjene Kolektivnog ugovora. Međutim, ako se tumačenjem Kolektivnog ugovora mijenja ranije dano tumačenje istih odredaba Kolektivnog ugovora, novo tumačenje Zajedničke komisije obvezuje potpisnike Kolektivnog ugovora od dana kada je to novo tumačenje dano.

Slijedom toga tumačenje čl. 14. st. 2. Kolektivnog ugovora, kojeg je Zajednička komisija dala na sjednici od 03. 03. 2010. godine, primjenjuje se od dana donošenja, obzirom da je dano novo tumačenje.

- čl. 14. st. 2. Kolektivnog ugovora - pravo na naknadu plaće za godišnji odmor u visini prosječne mjesečne plaće isplaćene u prethodna tri mjeseca za službenike i namještenike zaposlene u sudu (23. sjednica od 08. 11. 2010. godine).

Prema čl. 14. Kolektivnog ugovora, službeniku i namješteniku se za vrijeme korištenja godišnjeg odmora isplaćuje naknada plaće u visini kao da je radio u redovnom radnom vremenu. U st. 2. toga članka propisana je iznimka od toga te se državnom službeniku i namješteniku čija je narav službe (posla) takva da mora raditi prekovremeno ili noću ili nedjeljom ili blagdanom odnosno zakonom predviđenim neradnim danom, pripada pravo na naknadu plaće za godišnji odmor u visini prosječne mjesečne plaće isplaćene mu u prethodna 3 mjeseca.

U konkretnom slučaju, službenici i namještenici koji rade u Sudu u redovnom radnom vremenu, od ponedjeljka do petka, od 8 do 16 sati, i koji su povremeno u pripravnosti (dežurstvu) kod kuće, a po potrebi dolaze raditi u sud (zapisničari i vozači) i kojima se vezano za ovako organizirano dežurstvo isplaćuje naknada za dežurstvo, naknada za pasivno dežurstvo i naknada za prekovremeni rad, nemaju pravo na naknadu plaće za godišnji odmor u visini prosječne mjesečne plaće isplaćene u prethodna tri mjeseca prema čl. 14. st. 2.

Kolektivnog ugovora.

Međutim, s obzirom na čl. 3. Kolektivnog ugovora (primjena povoljnijeg propisa), Zajednička komisija upućuje na moguću primjenu čl. 60. st.1. Zakona o radu.

- čl. 14. Kolektivnog ugovora – naknada plaće za vrijeme korištenja godišnjeg odmora (sjednica održana 25. ožujka 2011. godine).

Prema čl. 14. Kolektivnog ugovora, službeniku i namješteniku se za vrijeme korištenja godišnjeg odmora isplaćuje naknada plaće u visini kao da je radio u redovnom radnom vremenu.

Prema čl. 41. st. 1. Kolektivnog ugovora plaću službenika i namještenika čini osnovna plaća i dodaci na osnovnu plaću, a prema st. 3. istog članka dodaci na osnovnu plaću su dodaci za uspješnost na radu, dodaci za poslove s posebnim uvjetima rada i druga uvećanja plaće navedena u čl. 44. Kolektivnog ugovora. Osnovna plaća, sukladno čl. 41. st. 2. je umnožak koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta na koje je raspoređen službenik ili namještenik i osnovice za izračun plaće, uvećan za 0,5% za svaku navršenu godinu radnog staža.

Stoga se pod naknadom plaće u visini kao da je radio u redovnom radnom vremenu podrazumijeva plaća (osnovna plaća i dodaci na osnovnu plaću) koju službenik i namještenik ostvaruje za rad u redovnom radnom vremenu.

Materijalna prava službenika i namještenika (novčani primitci) iz čl. 50., 51., 52., 54., 55., 56., 58., 59., 62., 63., 64. i 66. Kolektivnog ugovora ne smatraju se dodacima na osnovnu plaću u smislu čl. 41. Kolektivnog ugovora. Međutim, u slučaju da se navedena materijalna prava temeljem Zakona o radu smatraju dodacima na osnovnu plaću, primjenjuje se Zakon o radu kao povoljniji propis, obzirom da je čl. 3. Kolektivnog ugovora propisano da se odredbe ovoga Ugovora primjenjuju neposredno, osim u slučajevima kada su pojedina pitanja za službenike i namještenike povoljnije uređena drugim propisima ili općim aktom.

Članak 15.

Ništavan je sporazum o odricanju od prava na godišnji odmor ili o isplati naknade umjesto korištenja godišnjeg odmora.

Članak 16.

(1) Pri utvrđivanju trajanja godišnjeg odmora ne računavaju se subote, nedjelje, neradni dani i blagdani.

(2) Razdoblje privremene nesposobnosti za rad, koje je utvrdio ovlašteni liječnik, ne računa se u trajanje godišnjeg odmora.

Članak 17.

(1) Službenik i namještenik koji se prvi put zaposlio ili ima prekid službe odnosno rada između dva radna odnosa duži od 8 dana, stječe pravo na godišnji odmor nakon šest mjeseci neprekidnoga rada.

(2) Prekid rada zbog privremene nesposobnosti za rad, vojne vježbe ili drugog zakonom određenog opravdanog razloga ne ubraja se u rok iz stavka 1. ovoga članka.

- tumačenja: čl. 17. i 37. Kolektivnog ugovora – stjecanje prava na godišnji odmor nakon neplaćenog dopusta (sjednica održana 20. svibnja 2011. godine).

Kako sukladno čl. 37. Kolektivnog ugovora za vrijeme neplaćenog dopusta službeniku ili

namješteniku miruju prava i obveze iz službe odnosno radnog odnosa, neplaćeni dopust u trajanju dužem od 8 dana ne smatra se prekidom službe u smislu prava na godišnji odmor iz čl. 17. st. 1. Kolektivnog ugovora.

Članak 18.

(1) Službenik i namještenik ima pravo na jednu dvanaestinu godišnjeg odmora za svaki navršeni mjesec dana rada:

- ako u kalendarskoj godini u kojoj je zasnovao radni odnos nije ostvario pravo na puni godišnji odmor, jer nije proteklo 6 mjeseci neprekidnog rada, i

- ako mu radni odnos prestaje prije nego navrší šest mjeseci neprekidnog rada.

(3) Službenik i namještenik koji odlazi u mirovinu prije 01. 07. tekuće godine ima pravo na puni godišnji odmor.

- tumačenja: čl. 18. i čl. 26. Kolektivnog ugovora - korištenje prava na razmjerni dio godišnjeg odmora

Prema čl. 18. st. 1. Kolektivnog ugovora službenik i namještenik koji u kalendarskoj godini u kojoj je zasnovao radni odnos nije ostvario pravo na godišnji odmor, jer nije proteklo 6 mjeseci neprekidnog rada, ima pravo na jednu dvanaestinu godišnjeg odmora za svaki navršeni mjesec dana rada.

Službenik i namještenik može koristiti pravo iz čl. 18. st. 1. Kolektivnog ugovora krajem kalendarske godine u kojoj je stekao pravo na razmjerni dio godišnjeg odmora (pravo na jednu dvanaestinu godišnjeg odmora za svaki navršeni mjesec dana rada).

Odredba članka 26. Kolektivnog ugovora - kojom je propisano da se godišnji odmor koji nije korišten u kalendarskoj godini u kojoj je stečen, može iskoristiti do 30. lipnja iduće godine - odnosi se na godišnji odmor ili njegov dio koji nije iskorišten u kalendarskoj godini u kojoj je stečen, uključujući i razmjerni dio godišnjeg odmora iz čl. 18. Kolektivnog ugovora.

- čl. 18. Kolektivnog ugovora pravo na korištenje godišnjeg odmora kada službeniku prestaje služba na određeno vrijeme (17. sjednica održana 21. svibnja 2010. godine)

Sukladno čl. 133. Zakona o državnim službenicima državnom službeniku prestaje državna služba na određeno vrijeme istekom roka na koji je službenik primljen u službu.

Stoga državni službenik istekom roka na koji je primljen u državnu službu na određeno vrijeme, nema pravo na korištenje godišnjeg odmora (neovisno o razlozima zbog kojih nije ranije iskoristio godišnji odmor), jer mu je prestala državna služba (nema mogućnosti produženja državne službe radi korištenja godišnjeg odmora).

To znači da u konkretnom slučaju, službenik koji je 01.12.2008. godine primljen u državnu službu na određeno vrijeme do povratka duže odsutne službenice, koja se vratila na posao dana 10. travnja 2010. godine, ima pravo na puni godišnji odmor za 2010. godine. Međutim, godišnji odmor ne može koristiti nakon 10. travnja 2010. godine, jer mu tada prestaje služba istekom roka.

Članak 19.

Godišnji odmor od 18 radnih dana uvećava se prema pojedinačno određenim mjerilima:

1. s obzirom na uvjete rada:
  - rad na poslovima s otežanim ili posebnim uvjetima rada 2 dana
  - rad u smjenama, turnusu, ili redovni rad subotom, nedjeljom, blagdanima i neradnim danima određenim zakonom 1 dan
2. s obzirom na složenosti poslova i stupanj stručne spreme:
  - rukovodećim državnim službenicima 4 dana
  - višim državnim službenicima 4 dana
  - nižim državnim službenicima 3 dana
  - namještenicima sa SSS 3 dana
  - namještenicima s NSS 2 dana
3. s obzirom na dužinu radnog staža:
  - od navršenih 5 do navršenih 9 godina radnog staža 2 dana
  - od navršenih 10 do navršenih 14 godina radnog staža 3 dana
  - od navršenih 15 do navršenih 19 godina radnog staža 4 dana
  - od navršenih 20 do navršenih 24 godina radnog staža 5 dana
  - od navršenih 25 do navršenih 29 godina radnog staža 6 dana
  - od navršenih 30 do navršenih 34 godina radnog staža 7 dana
  - od navršenih 35 i više godina radnog staža 8 dana
4. s obzirom na posebne socijalne uvjete:
  - roditelju, posvojitelju ili skrbniku s jednim malodobnim djetetom 2 dana
  - roditelju, posvojitelju ili skrbniku za svako daljnje malodobno dijete još po 1 dan
  - samohranom roditelju, posvojitelju ili skrbniku s jednim malodobnim djetetom 3 dana
  - roditelju, posvojitelju ili skrbniku djeteta s invaliditetom, bez obzira na ostalu djecu 3 dana
  - osobi s invaliditetom 3 dana
  - osobi s tjelesnim oštećenjem najmanje 50% 2 dana
5. s obzirom na ostvarene rezultate rada:
  - službeniku ocijenjenom ocjenom „izvanredan“ 3 dana
  - službeniku ocijenjenom ocjenom „odličan“ 2 dana
  - službeniku ocijenjenom ocjenom „dobar“ 1 dan

(2) Ukupno trajanje godišnjeg odmora određuje se na način da se 18 radnih dana uvećava za zbroj svih dodatnih dana utvrđenih točkama 1. do 5. stavka 1. ovoga članka, s tim da ukupno trajanje godišnjeg odmora ne može iznositi više od 30 radnih dana u godini, osim u slučaju iz stavka 1 članka 20. ovog Ugovora.

- tumačenja: čl. 19. Kolektivnog ugovora

A:– vrijeme primjene članka

Mjerila za uvećanje godišnjeg odmora od 18 radnih dana iz čl. 19. Kolektivnog ugovora primjenjuju se od dana primjene Kolektivnog ugovora, odnosno od 31. srpnja 2008. godine. To znači da službenik i namještenik kome je izdano rješenje o korištenju godišnjeg odmora nakon 31. srpnja 2008. godine i koji je nakon toga datuma koristio godišnji odmor ima pravo na uvećanje godišnjeg odmora iz 2008. godine prema mjerilima iz čl. 19. Kolektivnog ugovora.

B: - uvećanje dana godišnjeg odmora obzirom na godine radnog staža

Dužina radnog staža, odnosno mjerila iz čl. 18. st. 1. toč. 3. Kolektivnog ugovora za uvećanje 18 dana godišnjeg odmora uračunavaju se od dana navršenih određenih godina radnog staža. To znači da službenik i namještenik koji nakon dana kada je navršio određene godine radnog staža počinje koristiti godišnji odmor, ima pravo na uvećanje 18 dana godišnjeg odmora neovisno o tome što mu je rješenje o korištenju godišnjeg odmora izdano ranije, odnosno prije nego što je navršio određene godine radnog staža.

- čl. 19. toč. 2. Kolektivnog ugovora – uvećanje godišnjeg odmora s obzirom na složenost poslova i stupanj stručne spreme

U smislu članka 19. točke 2. Kolektivnog ugovora (kod uvećanja godišnjeg odmora s obzirom na složenost poslova i stupanj stručne spreme):

- *rukovodeći državni službenici su službenici koji su raspoređeni na radna mjesta na kojima upravljaju državnim tijelom ili ustrojstvenom jedinicom u državnom tijelu (neovisno o razini ustrojstvene jedinice i stupnju stručne spreme koja je uvjet za raspored na radno mjesto),*
- *viši državni službenici su službenici koji su raspoređeni na radna mjesta za koja je kao uvjet za raspored propisana visoka stručna sprema,*
- *niži državni službenici su službenici koji su raspoređeni na radna mjesta za koja je kao uvjet za raspored propisana viša ili srednja stručna sprema,*
- *namještenici sa SSS su namještenici koji su raspoređeni na radna mjesta za koja je kao uvjet za raspored propisana srednja stručna sprema (završena trogodišnja ili četverogodišnja srednja škola ili VKV),*

namještenici s NSS su namještenici koji su raspoređeni na radna mjesta za koja je kao uvjet za raspored propisana osnovna škola

- čl. 19., 21., 22. i 23. Kolektivnog ugovora – izmjena pojedinačno određenih mjerila za uvećanje godišnjeg odmora

Sukladno članku 19. stavku 1. točkama 1. do 5. Kolektivnog ugovora službenik odnosno namještenik ima pravo na uvećanje godišnjeg odmora s obzirom na pojedinačno određena mjerila (uvjete rada, složenost posla i stupanj stručne spreme, dužinu radnog staža, posebne socijalne uvjete, ostvarene rezultate rada), pri čemu se pojedinačno određena mjerila utvrđuju na dan donošenja rješenja.

Ako se koje od pojedinačno određenih mjerila izmijeni do početka korištenja godišnjeg odmora (npr. navršeni radni staž, broj malodobne djece) valja izmijeniti rješenje o godišnjem odmoru i uzeti u obzir nove činjenice (mjerila).

Ako nije doneseno rješenje o korištenju godišnjeg odmora, pojedinačno određena mjerila za uvećanje godišnjeg odmora utvrđuju se na dan stvarnog početka korištenja godišnjeg odmora.

- čl. 19. Kolektivnom ugovoru – uvećanje dana godišnjeg odmora

- namještenicima s obzirom na složenost poslova i stupanj stručne spreme

U smislu članka 19. točke 2. alineje 4. i 5. Kolektivnog ugovora (kod uvećanja godišnjeg odmora s obzirom na složenost poslova i stupanj stručne spreme):

- *namještenici sa SSS su namještenici koji su raspoređeni na radna mjesta za koja je kao uvjet za raspored propisana srednja stručna sprema (završena trogodišnja ili četverogodišnja srednja škola ili VKV),*

- *namještenici s NSS su namještenici koji su raspoređeni na radna mjesta za koja je kao uvjet za raspored propisana osnovna škola.*

Stoga se u slučaju da neki namještenici koji su raspoređeni na ista radna mjesta, odnosno koji obavljaju poslove iste složenosti, imaju SSS, a neki NSS, kao mjerilo za uvećanje dana godišnjeg odmora s obzirom na stupanj stručne sprema uzima ona stručna sprema koja je propisana kao uvjet za raspored na radno mjesto propisano pravilnikom o unutarnjem redu.

- ***samohranom roditelju, posvojitelju ili skrbniku s dvoje ili više djece***

Čl. 19. st. 1. toč. 4. Kolektivnog ugovora nije propisano uvećanje godišnjeg odmora samohranom roditelju, posvojitelju i skrbniku za svako daljnje malodobno dijete (kao što je to propisano za roditelja, posvojitelja ili skrbnika u alineji 2. točke 4. čl. 19. KU), međutim, obzirom na intenciju ugovornih strana potpisnika Kolektivnog ugovora da se obzirom na posebne socijalne uvjete službenicima i namještenicima uveća godišnji odmor, Zajednička komisija smatra da se samohranom roditelju, posvojitelju ili skrbniku s dvoje ili više djece uvećava godišnji odmor za svako daljnje malodobno dijete još po jedan dan (kako je to propisano i za roditelja, posvojitelja ili skrbnika u alineji 2. točke 4. čl. 19. KU).

Članak 20.

(1) Slijepi službenik i namještenik, donator organa kao i službenik i namještenik koji radi na poslovima na kojima ni uz primjenu mjera zaštite na radu, nije moguće u potpunosti zaštititi zaposlenika od štetnih utjecaja, ima pravo na najmanje 30 dana godišnjeg odmora.

(2) Poslovima na kojima ni uz primjenu mjera zaštite na radu nije moguće otkloniti štetne utjecaje smatraju se poslovi koji su propisima o državnim službenicima i namještenicima utvrđeni kao poslovi s posebnim uvjetima rada.

- ***tumačenja: čl. 20. Kolektivnog ugovora***

A:– vrijeme primjene članka

Članak 20. Kolektivnog ugovora kojim je propisano da slijepi službenik i namještenik, donator organa kao i službenik i namještenik koji radi na poslovima na kojima ni uz primjenu mjera zaštite na radu, nije moguće u potpunosti zaštititi zaposlenika od štetnih utjecaja, ima pravo na najmanje 30 dana godišnjeg odmora, primjenjuje se i na utvrđivanje trajanja godišnjeg odmora iz 2008. godine pod uvjetom da mu je rješenje o korištenju godišnjeg odmora izdano nakon 31. srpnja 2008. godine (nakon početka primjene Kolektivnog ugovora) i da je službenik nakon toga datuma počeo koristiti godišnji odmor.

B: - doniranje organa

Donator organa ostvaruje pravo na najmanje 30 dana godišnjeg odmora iz članka 20. Kolektivnog ugovora samo u slučaju ako je službenik ili namještenik donirao organ, a ne i u slučaju ako službenik i namještenik posjeduje donatorsku karticu.

- ***čl. 20. Kolektivnog ugovora –godišnji odmor najmanje 30 dana i poslovi na kojima ni uz primjenu mjera zaštite na radu nije moguće otkloniti štetne utjecaje***

- ***propisi kojima su utvrđeni poslovi s posebnim uvjetima rada***

U članku 20. Kolektivnog ugovora propisano je da, između ostalog, službenik i namještenik koji radi na poslovima na kojima ni uz primjenu mjera zaštite na radu nije moguće u

potpunosti zaštititi zaposlenika od štetnih utjecaja, ima pravo na najmanje 30 dana godišnjeg odmora. U stavku 2. toga članka određeno je da se navedenim poslovima (na kojima ni uz primjenu mjera zaštite na radu nije moguće otkloniti štetne utjecaje) smatraju poslovi koji su propisima o državnim službenicima i namještenicima utvrđeni kao poslovi s posebnim uvjetima rada.

Propisi o državnim službenicima i namještenicima kojima su utvrđeni poslovi s posebnim uvjetima rada (do stupanja na snagu posebnog zakona kojima će se urediti plaće i druga materijalna prava državnih službenika i uredbi kojima će se urediti klasifikacija radnih mjesta i plaće namještenika) su:

- Uredba o poslovima i posebnim uvjetima rada u državnoj službi („Narodne novine“, broj 74/02 i 58/08) i
- posebni propisi koji se odnose na državne službenike u određenim službama, kojima su utvrđeni poslovi s posebnim uvjetima rada (npr. poslovi policijskih službenika, službenika Financijske policije, službenika Porezne uprave, carinskih službenika).

- vježbenici i poslovi s posebnim uvjetima rada

Vježbenici koji se osposobljavaju za radna mjesta na kojima se obavljaju poslovi s posebnim uvjetima rada (npr. vježbenici za policajce) nemaju pravo na najmanje 30 dana godišnjeg odmora iz članka 20. Kolektivnog ugovora, jer se tek osposobljavaju za samostalni rad.

Ako policijski službenik - vježbenik nakon donošenja plana korištenja godišnjeg odmora i rješenja o godišnjem odmoru za tekuću godinu stekne status policijskog službenika, ima pravo na najmanje 30 dana godišnjeg odmora iz članka 20. Kolektivnog ugovora, pod uvjetom da je status policijskog službenika stekao do dana početka korištenja godišnjeg odmora za tekuću godinu.

Članak 21.

- (1) Vrijeme korištenja godišnjeg odmora utvrđuje se planom korištenja godišnjeg odmora.
- (2) Plan korištenja godišnjeg odmora donosi čelnik državnog tijela ili osoba koju on ovlasti, a nakon prethodno pribavljenog mišljenja rukovoditelja unutarnjih ustrojstvenih jedinica toga državnog tijela vodeći računa i o pisanoj želji svakoga pojedinog službenika i namještenika.
- (3) Plan korištenja godišnjeg odmora iz stavka 2. ovoga članka donosi se na početku kalendarske godine, a najkasnije do kraja travnja.

Tumačenja:- čl. 21. i 25. Kolektivnog ugovora – plan korištenja godišnjeg odmora i pravo na korištenje godišnjeg odmora u razdoblju od 1. lipnja do 1. listopada tekuće godine (14. sjednica održana 26. ožujka 2010. godine)

Prema čl. 21. Kolektivnog ugovora, čelnik državnog tijela ili osoba koju on ovlasti na početku kalendarske godine (a najkasnije do kraja travnja) donosi plan korištenja godišnjeg odmora, a nakon prethodno pribavljenog mišljenja rukovoditelja unutarnjih ustrojstvenih jedinica toga državnog tijela, vodeći pri tome vodeći računa i o pisanoj želji svakog pojedinog službenika i namještenika. Međutim, želja službenika i namještenika o vremenu korištenja godišnjeg odmora nije obvezujuća za čelnika tijela.

Prema čl. 23. Kolektivnog ugovora, čelnik državnog tijela ili osoba koju on ovlasti na osnovi plana korištenja godišnjeg odmora donosi posebno rješenje o korištenju godišnjeg odmora za svakog službenika i namještenika. U rješenju se utvrđuje trajanje godišnjeg odmora prema mjerilima iz članka 19. i 20. Kolektivnog ugovora te vrijeme korištenja godišnjeg odmora. Rješenje se donosi najkasnije 15 dana prije početka korištenja godišnjeg odmora.

Prema čl. 25. Kolektivnog ugovora, službenik i namještenik može koristiti godišnji odmor u neprekidnom trajanju ili u dva dijela. Ako službenik ili namještenik koristi godišnji odmor u dva dijela, prvi dio mora biti u trajanju od najmanje 2 tjedna neprekidno i mora se koristiti tijekom kalendarske godine za koju ostvaruje pravo na godišnji odmor. Drugi dio godišnjeg odmora službenik i namještenik mora iskoristiti najkasnije do 30. lipnja iduće godine.

Službeniku i namješteniku je odredbom čl. 25. st. 4. Kolektivnog ugovora zajamčeno pravo na korištenje godišnjeg odmora od dva tjedna neprekidno u razdoblju od 1. lipnja do 1. listopada tekuće godine.

Zajednička komisija nije nadležna za tumačenje odredaba Zakona o radu, pa tako ni odredaba o postupku zaštite prava radnika, u konkretnom slučaju zaštite prava profesionalnih vatrogasaca.

Članak 22.

Plan korištenja godišnjeg odmora sadrži:

- ime i prezime službenika odnosno namještenika,
- službeničko ili radno mjesto,
- ukupno trajanje godišnjeg odmora,
- vrijeme korištenja godišnjeg odmora.

Članak 23.

(1)Na osnovi plana korištenja godišnjeg odmora čelnik državnog tijela ili osoba koju on ovlasti donosi za svakog službenika i namještenika posebno rješenje kojim mu utvrđuje trajanje godišnjeg odmora prema mjerilima iz članka 19. i 20. ovoga Ugovora, ukupno trajanje godišnjeg odmora te vrijeme korištenja godišnjeg odmora.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka donosi se najkasnije 15 dana prije početka korištenja godišnjeg odmora.

Članak 24.

Protiv rješenja o korištenju godišnjeg odmora službenik može osobno ili preko sindikalnog povjerenika uložiti žalbu Odboru za državnu službu, a namještenik prigovor čelniku državnog tijela.

Članak 25.

(1) Službenik i namještenik može koristiti godišnji odmor u neprekidnom trajanju ili u dva dijela.

(2) Ako službenik i namještenik koristi godišnji odmor u dva dijela, prvi dio mora biti u trajanju od najmanje 2 tjedna neprekidno i mora se koristiti tijekom kalendarske godine za koju ostvaruje pravo na godišnji odmor.

(3) Drugi dio godišnjeg odmora službenik i namještenik mora iskoristiti najkasnije do 30. lipnja iduće godine.

(4) Na zahtjev državnog službenika i namještenika mora mu se omogućiti korištenje godišnjeg odmora od dva tjedna neprekidno u razdoblju od 1. lipnja do 1. listopada tekuće godine.

- tumačenja: čl. 25. st. 3. Kolektivnog ugovora – krajnji rok korištenja drugog dijela godišnjeg odmora

Člankom 25. st. 3. Kolektivnog ugovora izričito je propisano da drugi dio godišnjeg odmora službenik i namještenik mora iskoristiti najkasnije do 30. lipnja iduće godine, što znači da iza toga datuma ne može koristiti dane drugog dijela godišnjeg odmora.

Članak 26.

(1) Godišnji odmor, odnosno prvi dio godišnjeg odmora, koji je prekinut ili nije korišten u kalendarskoj godini u kojoj je stečen zbog bolesti ili porodnog dopusta odnosno zbog vojne vježbe ili drugog opravdanog razloga, službenik i namještenik ima pravo iskoristiti do 30. lipnja iduće godine.

(2) Vrijeme korištenja godišnjeg odmora iz stavka 1. ovoga članka određuje čelnik državnog tijela ili osoba koju on za to ovlasti.

- tumačenja: - čl. 26. Kolektivnog ugovora – pravo na korištenje godišnjeg odmora

- pravo na korištenje cijelog godišnjeg odmora u idućoj godini

Godišnji odmor (čl. 26. Kolektivnog ugovora) odnosno prvi dio godišnjeg odmora, koji je prekinut ili nije korišten u kalendarskoj godini u kojoj je stečen zbog bolesti ili porodnog dopusta odnosno vojne vježbe ili drugog opravdanog razloga, službenik ili namještenik ima pravo iskoristiti do 30. lipnja iduće godine, bez uvjeta propisanog čl. 47. ZOR da je radio najmanje šest mjeseci u godini koja prethodi godini u kojoj se vratio na rad. Obzirom da Kolektivnim ugovorom nije predviđen navedeni uvjet, smatra se da je u tom pogledu povoljniji Kolektivni ugovor od Zakona o radu, pa se primjenjuje propis koji je povoljniji za službenika ili namještenika.

U konkretnom slučaju, službenica koja u 2008. godini nije radila niti jedan dan zbog bolovanja uslijed održavanja trudnoće, ima pravo iskoristiti cijeli godišnji odmor za 2008.

godinu do 30. lipnja 2009. godine.

– pravo na godišnji odmor nakon porodnog dopusta

Sukladno čl. 26. Kolektivnog ugovora, godišnji odmor, odnosno prvi dio godišnjeg odmora, koji je prekinut ili nije korišten u kalendarskoj godini u kojoj je stečen zbog bolesti ili porodnog dopusta odnosno vojne vježbe ili drugog opravdanog razloga, službenik ili namještenik ima pravo iskoristiti do 30. lipnja iduće godine. Za korištenje godišnjeg odmora u tom slučaju nije potrebno ispuniti uvjet „da je radio najmanje šest mjeseci u godini koja prethodi godini u kojoj se vratio na rad“, propisan u čl. 58. Zakona o radu („Narodne novine“, broj 149/09.), jer se primjenjuje Kolektivni ugovor, koji taj uvjet ne propisuje.

Stoga službenica koja je bila na porodnom dopustu do navršene treće godine života djeteta (za blizance, treće i svako sljedeće dijete) temeljem čl. 14. Zakona o roditeljskim potporama („Narodne novine“, broj: 85/08. i 110/08.), po povratku na rad nakon isteka porodnog dopusta ima pravo koristiti godišnji odmor iz prethodne godine do 30. lipnja tekuće godine, neovisno što u godini koja prethodi godini u kojoj se vratila na rad nije radila niti jedan dan.

Službenik ili namještenik koji je u prethodnoj godini stekao pravo na godišnji odmor, ali isti tada nije koristio, jer je bio na porodnom dopustu, ima pravo na isplatu regresa u tekućoj godini za godišnji odmora iz prethodne godine, pod uvjetom da pravo na godišnji odmor iz prethodne godine (barem dio godišnjeg odmora) koristi u tekućoj godini, najkasnije do 30. lipnja tekuće godine. Pored toga, navedeni službenik ili namještenik ima pravo i na regres za tekuću godinu.

- pravo na godišnji odmor iz prethodnih godina u kojima je službenica bila na bolovanju zbog komplikacija u trudnoći, porodnom i roditeljskom dopustu

Konkretni upit odnosi se na mogućnost korištenja neiskorištenog godišnjeg odmora iz prethodnih kalendarskih godina, koji službenica nije iskoristila, jer je bila na bolovanju zbog komplikacija u trudnoći i porodnog dopusta za razdoblje 2006. -2008., a u 2009. godini su joj mirovala prava i obveze iz službe za vrijeme korištenja prava iz članka 22. Zakona o roditeljskim potporama.

Službenica koja je, nakon što je istekao porodni dopust, koristila pravo jednog od roditelja djeteta da ne radi dok dijete ne navrší tri godine života, po povratku na posao nakon isteka prava iz čl. 22. Zakona o roditeljskim potporama („Narodne novine“, broj: 85/08. i 110/08.) nema pravo na korištenje godišnjeg odmora iz prethodne godine, u kojoj su joj mirovala prava i obveze iz službe odnosno radnog odnosa (za vrijeme korištenja prava iz članka 22. sukladno st. 2. istog članka Zakona o roditeljskim potporama miruju sva prava i obveze iz službe odnosno radnog odnosa), pa tako i pravo na godišnji odmor.

Sukladno čl. 26. Kolektivnog ugovora godišnji odmor odnosno prvi dio godišnjeg odmora, koji je prekinut ili nije korišten u kalendarskoj godini u kojoj je stečen zbog bolesti ili porodnog dopusta odnosno vojne vježbe ili drugog opravdanog razloga, službenik ili namještenik ima pravo iskoristiti do 30. lipnja.

Stoga službenica u konkretnom slučaju - kad je koristila bolovanje zbog komplikacija u trudnoći i porodnog dopusta za razdoblje 2006. -2008., a u 2009. godini su joj mirovala prava i obveze iz službe za vrijeme korištenja prava iz članka 22. sukladno st. 2. istog članka Zakona o roditeljskim potporama - nema pravo na naknadno korištenje godišnjeg odmora iz 2006., 2007. i 2008. godine, jer je protekao rok u kojem je godišnji odmor za te

godine mogla iskoristiti (do 30. lipnja naredne godine), te nema pravo na korištenje godišnjeg odmora za 2009. godinu, jer joj je u toj godini, za vrijeme roditeljskog dopusta, mirovao radni odnos.

Obzirom da se regres iz čl. 50. Kolektivnog ugovora isplaćuje službeniku i namješteniku za korištenje godišnjeg odmora, službenik i namještenik koji nije koristio godišnji odmor u kalendarskoj godini za koju je stečen, a niti do 30. lipnja iduće godine, nema pravo na isplatu regresa za prethodnu godinu /prethodne godine, neovisno o razlozima zbog kojih nije koristio godišnji odmor.

Članak 27.

U slučaju kad je službenik stavljen na raspolaganje, odnosno kad je namješteniku dan otkaz koji nije uvjetovan skrivljenim ponašanjem ili u slučaju prestanka službe odnosno rada zbog prelaska na rad k drugom poslodavcu, službenik i namještenik ima pravo iskoristiti godišnji odmor na koji je stekao pravo u državnom tijelu u kojem mu prestaje služba odnosno radni odnos.

Članak 28.

Službenik i namještenik ima pravo koristiti dva puta po jedan dan godišnjeg odmora prema svom zahtjevu i u vrijeme koje sam odredi, ali je o tome dužan obavijestiti neposredno nadređenog službenika ili namještenika najmanje jedan dan prije.

Članak 29.

(1) Službeniku i namješteniku može se odgoditi odnosno prekinuti korištenje godišnjeg odmora radi izvršenja važnih i neodgodivih službenih poslova.

(2) Odluku o odgodi odnosno prekidi korištenja godišnjeg odmora iz stavka 1. ovoga članka donosi čelnik državnog tijela ili osoba koju on za to ovlasti.

(3) Službeniku i namješteniku kojem je odgođeno ili prekinuto korištenje godišnjeg odmora, mora se omogućiti naknadno korištenje odnosno nastavljanje korištenja godišnjeg odmora.

Članak 30.

(1) Službenik i namještenik ima pravo na naknadu stvarnih troškova prouzročenih odgodom odnosno prekidom korištenja godišnjeg odmora.

(2) Troškovima iz stavka 1. ovoga članka smatraju se putni i drugi troškovi.

(3) Putnim troškovima iz stavka 2. smatraju se stvarni troškovi prijevoza koji je službenik i namještenik koristio u polasku i povratku iz mjesta zaposlenja do mjesta u kojem je koristio godišnji odmor u trenutku prekida, kao i dnevnice u povratku do mjesta zaposlenja prema propisima o naknadi troškova za službena putovanja.

(4) Drugim troškovima smatraju se ostali izdaci koji su nastali za službenika ili namještenika zbog odgode odnosno prekida godišnjeg odmora, što dokazuje odgovarajućom dokumentacijom.

Članak 31.

(1) Službenik i namještenik ima pravo na dopust uz naknadu plaće (plaćeni dopust) u jednoj kalendarskoj godini u sljedećim slučajevima:

- zaključenje braka	5 radnih dana
- rođenje djeteta	5 radnih dana
- smrti supružnika, roditelja, očuha i maćehe, djeteta, posvojitelja, posvojenika i unuka	5 radnih dana
- smrti ostalih krvnih srodnika zaključno s četvrtim stupnjem srodstva, odnosno tazbinskih srodnika zaključno s drugim stupnjem srodstva	2 radna dana
- selidbe u istom mjestu stanovanja	2 radna dana
- selidbe u drugo mjesto stanovanja	4 radna dana

- za dobrovoljno davanje krvi	2 radna dana
- teške bolesti supružnika, djeteta ili roditelja	3 radna dana
- nastupanje u kulturnim i športskim priredbama	1 radni dan
- sudjelovanje na sindikalnim susretima, seminarima, obrazovanju za sindikalne aktivnosti i dr.	2 radna dana
- elementarne nepogode koja je neposredno zadesila službenika i namještenika	5 radnih dana

(2) Službenik i namještenik ima pravo na plaćeni dopust za svaki smrtni slučaj naveden u stavku 1. ovoga članka i za svako dobrovoljno davanje krvi.

- tumačenja: čl. 31. Kolektivnog ugovora – korištenje plaćenog dopusta u slučaju dobrovoljnog davanja krvi

U slučaju dobrovoljnog davanja krvi službenik ili namještenik ima pravo na plaćeni dopust u trajanju od dva radna dana, s tim da se dani plaćenog dopusta koriste u kontinuitetu u pravilu nakon dana kada je službenik dao krv, a u slučaju nemogućnosti korištenja neposredno nakon davanja krvi dani plaćenog dopusta koristit će se u dogovoru s čelnikom tijela državnog tijela.

Sukladno čl. 31. st. 2. službenik i namještenik ima pravo na plaćeni dopust u trajanju od dva radna dana za svako dobrovoljno davanje krvi.

- čl. 31 st. 1. al. 8. Kolektivnog ugovora - plaćeni dopust zbog teške bolesti djeteta ili roditelja

Sukladno čl. 31. st. 1. al. 8. Kolektivnog ugovora službenik i namještenik ima pravo na dopust uz naknadu plaće (plaćeni dopust) u jednoj kalendarskoj godini u slučaju teške bolesti djeteta ili roditelja.

Pod teškom bolešću u smislu čl. 31. st. 1. al. 8. Kolektivnog ugovora podrazumijeva se bolest koja zahtijeva dodatnu njegu za održavanje života i osnovnih životnih funkcija djeteta ili roditelja.

Službenik ili namještenik ima pravo na plaćeni dopust u jednoj kalendarskoj godini posebno za svaki slučaj naveden u čl. 31. st. 1. al. 8. Kolektivnog ugovora, odnosno pravo na plaćeni dopust zbog teške bolesti djeteta u trajanju od 3 dana i pravo na plaćeni dopust zbog teške bolesti roditelja u trajanju od 3 dana (posebno za svakog roditelja – za majku 3 dana te za oca 3 dana).

- čl. 31. Kolektivnog ugovora – pravo na plaćeni dopust u slučaju smrti roditelja bivšeg supružnika.

Sukladno čl. 31. st 1.. st. 4. Kolektivnog ugovora pravo na plaćeni dopust u trajanju od dva radna dana službenik ili namještenik ima samo u slučaju smrti ostalih krvnih srodnika zaključno s četvrtim stupnjem srodstva, odnosno tazbinskih srodnika zaključno s drugim stupnjem srodstva.

U smislu navedene odredbe Kolektivnog ugovora u tazbinske srodnike zaključno s drugim stupnjem spadaju roditelji bračnog druga, te brat i sestra bračnog druga.

Stoga službenik ili namještenik nema pravo na plaćeni dopust u trajanju od dva radna dana u slučaju smrti roditelja bivšeg (razvedenog) supružnika.

- čl. 31. Kolektivnog ugovora

– pravo na dopust uz naknadu plaće zbog elementarne nepogode

Sukladno čl. 31. st. 1. al. 11. Kolektivnog ugovora službenik ili namještenik ima pravo na dopust uz naknadu plaće u slučaju elementarne nepogode koja ga je neposredno zadesila u trajanju od pet radnih dana.

Pod elementarnom nepogodom koja je neposredno zadesila službenika i namještenika podrazumijeva se elementarna nepogoda u smislu Zakona o zaštiti od elementarne nepogode, koja je prouzročila štetu na imovini službenika i namještenika koju treba sanirati.

– pravo na plaćeni dopust u svrhu sudjelovanja na sjednicama u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i (područne) regionalne samouprave

Obzirom da je čl. 31., 32. i 33. Kolektivnog ugovora izričito propisano u kojim slučajevima službenik i namještenik ima pravo na dopust uz naknadu plaće (plaćeni dopust), te kako navedenim člancima Kolektivnog ugovora nije propisana mogućnost odobrenja plaćenog dopusta u svrhu sudjelovanja službenika i namještenika u radu tijela lokalne samouprave, to službenik i namještenik nema pravo na plaćeni dopust za sudjelovanje na sjednicama u predstavničkim tijelima jedinica lokalne i (područne) regionalne samouprave.

- čl. 31. Kolektivnog ugovora – pravo korištenja plaćenog dopusta za vrijeme bolovanja (22. sjednica od 21. 09. 2010. godine).

U slučajevima propisanim čl. 31. st. 1. Kolektivnog ugovora službenik ili namještenik može koristiti plaćeni dopust isključivo u vrijeme nastupa okolnosti na osnovi kojih ima pravo na plaćeni dopust, osim u slučaju dobrovoljnog davanja krvi. Stoga službenik koji nije iskoristio plaćeni dopust u vrijeme nastupa okolnosti na osnovi kojih ima pravo na plaćeni dopust jer se nalazio na bolovanju – konkretno okolnosti iz čl. 31. st. 1. al. 3. Kolektivnog ugovora (smrt roditelja) - ne može naknadno, konkretno po završetku bolovanja, koristiti plaćeni dopust za taj slučaj niti može koristiti plaćeni dopust u dane kada je bio na bolovanju.

– čl. 31. Kolektivnog ugovora – pravo na plaćeni dopust u slučaju smrti bračnog druga sestre/brata službenika. (30 sjednica održana 16. svibnja 2012. godine)

Sukladno čl. 31. st 1.. st. 4. Kolektivnog ugovora pravo na plaćeni dopust u trajanju od dva radna dana službenik ili namještenik ima samo u slučaju smrti ostalih krvnih srodnika zaključno s četvrtim stupnjem srodstva, odnosno tazbinskih srodnika zaključno s drugim stupnjem srodstva.

U smislu navedene odredbe Kolektivnog ugovora u tazbinske srodnike zaključno s drugim stupnjem spadaju roditelji bračnog druga, te brat i sestra bračnog druga.

Bračni drugovi sestre/brata službenika nisu tazbinski srodnici u drugom stupnju, pa stoga službenik ili namještenik nema pravo na plaćeni dopust u trajanju od dva radna dana u slučaju smrti bračnog druga sestre/brata.

Članak 32.

(1) Za pripremu polaganja državnog stručnog ispita službenici imaju pravo na plaćeni dopust od 7 dana bez obzira na stručnu spremu.

(2) Za pripremu polaganja pravosudnog ispita službenici imaju pravo na plaćeni dopust i to: 7 dana ako službenik nema obvezu polaganja ispita, 30 dana ako je službenik obavezan polagati ispit.

- tumačenja: čl. 32. Kolektivnog ugovora – plaćeni dopust za polaganje državnog stručnog ispita

Sukladno čl. 32. st. 1. Kolektivnog ugovora za pripremu polaganja državnog stručnog ispita službenici imaju pravo na plaćeni dopust od 7 dana bez obzira na stručnu spremu.

Pod plaćenim dopustom od 7 dana podrazumijeva se 7 kalendarskih dana.

- čl. 32. Kolektivnog ugovora – plaćeni dopust za polaganje državnog stručnog ispita (17. sjednica održana 21. svibnja 2010. godine)

Sukladno čl. 32. st. 1. Kolektivnog ugovora za pripremu polaganja državnog stručnog ispita službenici imaju pravo na plaćeni dopust od 7 dana, neovisno o tome da li su ranije u Ministarstvu uprave, u Centru za stručno osposobljavanje i usavršavanje državnih službenika pohađali uvodne programe: Uvod u državnu službu – Državna služba za vježbenike (šifra programa 1.1.1.) i Osnove državne službe (šifra programa 1.2.1.).

Naime, svrha pohađanja navedenih programa izobrazbe je upoznavanje državnih službenika na probnom radu s institucionalnim i pravnim okruženjem u kojem će obavljati državnu službu, svladavanje osnova uredskog poslovanja i općeg upravnog postupka, te upoznavanje s pravima i dužnostima u državnoj službi.

S obzirom da svrha pohađanja navedenih programa nije priprema kandidata za polaganje državnog stručnog ispita (za što su predviđeni programi: Priprema za polaganje općeg dijela državnog stručnog ispita – šifre programa 1.1.2. i 1.2.2.), službenicima koji su pohađali te programe (i bili u obvezi njihova pohađanja sukladno propisima o državnim službenicima, jer su bili na probnom radu) neće se zbog toga umanjiti broj dana plaćenog dopusta za pripremu polaganja državnog stručnog ispita.

Članak 33.

(1) Službenik i namještenik za vrijeme stručnog ili općeg školovanja, osposobljavanja ili usavršavanja na koje je upućen od strane čelnika državnog tijela, ima pravo na plaćeni dopust u sljedećim slučajevima:

- za svaki ispit po predmetu   2 dana i
- za završni rad   5 dana.

(2) Službenik i namještenik, za vrijeme stručnog ili općeg školovanja, osposobljavanja ili usavršavanja za vlastite potrebe, ima pravo na plaćeni dopust u sljedećim slučajevima:

- za svaki ispit po predmetu   1 dan i
- za završni rad   2 dana.

- tumačenja: čl. 33. st. 1. Kolektivnog ugovora – pravo na plaćeni dopust za polaganje ispita po predmetu

U čl. 33. Kolektivnog ugovora propisano je pravo službenika i namještenika na plaćeni dopust u sljedećim slučajevima:

- *za svaki ispit po predmetu*
- *za završni rad.*

Polaganje ispita za Europsku računalnu diplomu - ECDL module 1 i 2 - ne smatra se ispitom u smislu čl. 33. st. 1. Kolektivnog ugovora. Stoga službenici koji polažu taj ispit nemaju pravo na plaćeni dopust iz čl. 33. st. Kolektivnog ugovora.

Podnositelju upita treba skrenuti pozornost da su u konkretnom slučaju službenici Ureda za vrijeme radnog vremena prisustvovali organiziranoj pripremi državnih službenika za polaganje ispita Europske računalne diplome, te da ispit polažu također za vrijeme radnog vremena, pa nije jasno zbog čega traže plaćeni dopust za polaganje ispita.

- čl. 33. st. 1. al. 2. Kolektivnog ugovora

– pravo na plaćeni dopust za završni rad

U čl. 33. st. 2. al. 2. Kolektivnog ugovora propisano je pravo službenika i namještenika na plaćeni dopust za završni rad u trajanju od 5 dana.

Završni rad nakon završetka semestra programa za usavršavanje rukovodećih državnih službenika – ne smatra se završnim radom u smislu čl. 33. st. 1. al. 2. Kolektivnog ugovora. Stoga službenici koji pohađaju program za usavršavanje rukovodećih državnih službenika nemaju pravo na plaćeni dopust iz čl. 33. st. 1. al. 2. Kolektivnog ugovora za izradu završnog rada.

- plaćeni dopust za polaganje popravnog ispita

Sukladno čl. 33. st. 1. al. 1. Kolektivnog ugovora službenik i namještenik za vrijeme stručnog ili općeg školovanja, osposobljavanja ili usavršavanja na koje je upućen od strane čelnika državnog tijela, ima pravo na plaćeni dopust od 2 dana za svaki ispit po predmetu.

Pravo na plaćeni dopust iz čl. 33. st. 1. al. 1. Kolektivnog ugovora odnosi se samo na jedno polaganje ispita po predmetu (odlazak na prvi ispit po predmetu), pa stoga za polaganje popravnog ispita iz predmeta, službenik i namještenik nema pravo na plaćeni dopust.

– plaćeni dopust za polaganje kolokvija (st. 2.)

Sukladno čl. 33. st. 2. al. 1. Kolektivnog ugovora službenik i namještenik ima pravo na jedan dan plaćenog dopusta za svaki ispit po predmetu.

Polaganje kolokvija ne smatra se polaganjem ispita u smislu čl. 33. st. 2. al. 1. Kolektivnog ugovora, pa stoga službenik i namještenik nema pravo na plaćeni dopust za polaganje kolokvija, neovisno o tome što ovisno o predmetu postoji mogućnost da se ispit položi putem provjere znanja na dva ili više kolokvija.

- čl. 33. st. 2. al. 1. Kolektivnog ugovora – pravo na plaćeni dopust za polaganje pismenog i usmenog dijela predmeta (17. sjednica održana 21. svibnja 2010. godine)

Sukladno čl. 33. st. 2. al. 1. Kolektivnog ugovora službenik i namještenik ima pravo na jedan dan plaćenog dopusta za svaki ispit po predmetu.

Polaganje pismenog dijela ispita ne smatra se polaganjem ispita u smislu čl. 33. st. 2. al. 1. Kolektivnog ugovora (to je dio ispita), pa stoga službenik i namještenik nema pravo na plaćeni dopust za njegovo polaganje.

- čl. 33. Kolektivnog ugovora – zahtjev za ostvarenje prava na plaćeni dopust (17. sjednica održana 21. svibnja 2010. godine)

Za ostvarenje prava na plaćeni dopust iz čl. 33. Kolektivnog ugovora službenik ili namještenik mora podnijeti zahtjev posebno za svaki predmet koji polaže, odnosno za završni rad, s naznakom datuma polaganja ispita i naziva predmeta, odnosno završnog rada. Od službenika i namještenika može se tražiti odgovarajući dokaz o terminu polaganja ispita odnosno završnog rada.

- čl. 33. Kolektivnog ugovora – plaćeni dopust za polaganje ispita iz stranog jezika (25. sjednica od 01. 12. 2010. godine).

Službenik koji za vlastite potrebe polaže ispit za polaganje stranog jezika u Centru za stručno osposobljavanje i usavršavanje državnih službenika u Ministarstvu uprave, sukladno čl. 33. st. 2. Kolektivnog ugovora ima pravo na jedan dan plaćenog dopusta. Navedena odredba čl. 33. st. 2. Kolektivnog ugovora odnosi se isključivo za dan polaganja ispita, a ne za pripremu polaganja ispita.

Članak 34.

(1) U slučaju prekida godišnjeg odmora zbog plaćenog dopusta ili razdoblja privremene nesposobnosti za rad, državni službenik ili namještenik je dužan vratiti se na rad onog dana kada bi mu godišnji odmor redovito završio da nije bilo plaćenog dopusta ili privremene nesposobnosti za rad. Ostatak godišnjeg odmora će koristiti naknadno, prema sporazumu s čelnikom državnog tijela.

(2) Ako plaćeni dopust ili razdoblje privremene nesposobnosti za rad završava nakon što bi završio godišnji odmor, državni službenik ili namještenik se vraća na rad po završetku trajanja plaćenog dopusta, odnosno privremene nesposobnosti za rad.

Članak 35.

U pogledu stjecanja prava iz službe odnosno radnog odnosa ili u svezi sa službom ili radnim odnosom, razdoblja plaćenog dopusta smatraju se vremenom provedenim na radu.

Članak 36.

(1) Službeniku i namješteniku može se odobriti dopust bez naknade plaće (neplaćeni dopust) do 30 dana u tijeku kalendarske godine pod uvjetom daje takav dopust opravdan i da neće izazvati teškoće u obavljanju poslova državnog tijela, a osobito: radi gradnje, popravka ili adaptacije kuće ili stana, njege člana uže obitelji, liječenja na vlastiti trošak, sudjelovanja u kulturno-umjetničkim i športskim priredbama, vlastitog obrazovanja i edukacije, stručnog usavršavanja i osposobljavanja.

(2) Kad to okolnosti zahtijevaju može se službeniku i namješteniku neplaćeni dopust iz stavka 1. ovoga članka odobriti u trajanju duljem od 30 dana.

- tumačenja: čl. 36. Kolektivnog ugovora – pravo na neplaćeni dopust zbog kandidature na predsjedničkim izborima

Prema čl. 36. st. 1. Kolektivnog ugovora službeniku i namješteniku može se odobriti dopust bez naknade plaće (neplaćeni dopust) do 30 dana u tijeku kalendarske godine pod uvjetom da je takav dopust opravdan i da neće izazvati teškoće u obavljanju poslova državnog tijela, a osobito: radi gradnje, popravka i adaptacije kuće ili stana, njege člana uže obitelji, liječenja na vlastiti trošak, sudjelovanja u kulturno-umjetničkim i sportskim priredbama, vlastitog obrazovanja i edukacije, stručnog usavršavanja i osposobljavanja. Razlozi za odobrenje neplaćenog dopusta nisu taksativno navedeni, nego su u čl. 36. st.1. Kolektivnog ugovora navedeni samo kao primjer („a osobito“).

Stoga se službeniku i namješteniku može odobriti dopust bez naknade plaće zbog kandidature na predsjedničkim izborima, unatoč tome što taj razlog nije decidirano naveden u čl. 36. st. 1. Kolektivnog ugovora. Međutim, o opravdanosti dopusta i činjenici da li će taj dopust izazvati teškoće u obavljanju poslova državnog tijela odlučuje čelnik tijela.

Članak 37.

Za vrijeme neplaćenog dopusta službeniku i namješteniku miruju prava i obveze iz službe odnosno radnog odnosa.

4. ZDRAVLJE I SIGURNOST NA RADU

Članak 38.

(1) Državna tijela dužna su osigurati nužne uvjete za zdravlje i sigurnost službenika i namještenika u službi, odnosno na radu.

(2) Državna tijela poduzet će sve mjere nužne za zaštitu života te sigurnost i zdravlje službenika i namještenika uključujući njihovo osposobljavanje za siguran rad, sprečavanje opasnosti na radu te pružanje informacije o poduzetim mjerama zaštite na radu.

(3) Državna tijela dužna su osigurati dodatne uvjete sigurnosti za rad invalida u skladu s posebnim propisima.

Članak 39.

(1) Dužnost je svakog službenika i namještenika brinuti se o vlastitoj sigurnosti i zdravlju, kao i sigurnosti i zdravlju drugih službenika i namještenika, te osoba na koje utječu njegovi postupci tijekom rada u skladu s osposobljenošću i uputama koje mu je osiguralo državno tijelo.

(2) Službenik i namještenik koji u slučaju ozbiljne, prijeteće i neizbježne opasnosti napusti svoje mjesto službe odnosno radno mjesto ili opasno područje, ne smije biti stavljen u nepovoljniji položaj zbog takvoga svog postupka u odnosu na druge službenike i namještenike i mora uživati zaštitu od bilo kakvih neposrednih posljedica, osim ako je po posebnim propisima ili pravilima struke bio dužan izložiti se opasnosti radi spašavanja života

i zdravlja ljudi i imovine.

Članak 40.

(1) Državna tijela će pri donošenju plana prijama i popunjavanju slobodnih radnih mjesta voditi računa o zapošljavanju osoba s invaliditetom, sukladno Zakonu o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom, te u tu svrhu odrediti primjerena radna mjesta i uvjete rada.

5. PLAĆE I DODACI NA PLAĆE

Članak 41.

(1) Plaću službenika i namještenika čini osnovna plaća i dodaci na osnovnu plaću.

(2) Osnovna plaća je umnožak koeficijenta složenosti poslova radnoga mjesta na koje je raspoređen službenik ili namještenik i osnovice za izračun plaće, uvećan za 0,5% za svaku

navršenu godinu radnog staža.

(3) Dodaci na osnovnu plaću su dodaci za uspješnost na radu, dodaci za poslove s posebnim uvjetima rada i druga uvećanja plaće.

- tumačenja: čl. 41. st. 2. Kolektivnog ugovora – obračun plaće za vrijeme bolovanja kod rada u smjenama

Službeniku i namješteniku koji se nalazio na bolovanju, konkretno u subotu i nedjelju kada je po rasporedu trebao raditi po 8 sati dnevno, sati koje je proveo na bolovanju (u subotu i nedjelju) ne uračunavaju u ukupno ostvareni broj sati rada u tekućem mjesecu, već mu se za te sate isplaćuje naknada plaće sukladno čl. 49. Kolektivnog ugovora.

- čl. 41. st. 3. Kolektivnog ugovora – dodaci na osnovnu plaću za poslove s posebnim uvjetima rada, primjena povoljnijeg propisa (sjednica održana 20. svibnja 2011. godine).

Prema čl. 41. st. 3. Kolektivnog ugovora dodaci na osnovnu plaću su dodaci za uspješnost na radu, dodaci za poslove s posebnim uvjetima rada i druga uvećanja plaće.

Dodaci za poslove s posebnim uvjetima rada propisani su Uredbom o poslovima i posebnim uvjetima rada u državnoj službi (Nar. nov., br. 74/2002 i 58/2008).

Čl. 3. Kolektivnog ugovora propisano je da se odredbe ovoga Ugovora primjenjuju neposredno, osim u slučajevima kada su pojedina pitanja za službenike i namještenike povoljnije uređena drugim propisima ili općim aktom.

Obzirom da je Zajednička komisija sukladno čl. 118. Kolektivnog ugovora nadležna isključivo za tumačenje odredaba Kolektivnog ugovora, a ne i za tumačenje uredbi i drugih propisa, a kako odredbama Kolektivnog ugovora nisu utvrđeni poslovi s posebnim uvjetima rada, već naprijed navedenom Uredbom, Zajednička komisija nije nadležna za tumačenje koji je propis u konkretnom slučaju povoljniji te se kao takav (povoljniji) propis ima primijeniti kod utvrđivanja prava na dodatke za poslove s posebnim uvjetima rada.

Članak 42.

(1) Plaća se isplaćuje unatrag jedanput mjesečno za protekli mjesec.

(2) Od jedne do druge isplate plaće ne smije proći više od 30 dana.

Članak 43.

Poslodavac je dužan na zahtjev službenika ili namještenika izvršiti uplatu obustava iz plaće (kredit, uzdržavanje i sl.).

- tumačenja: čl. 43. Kolektivnog ugovora – obustava cijele plaće

Prema čl. 43. Kolektivnog ugovora poslodavac je dužan na zahtjev službenika ili namještenika izvršiti uplatu obustava iz plaće (kredit, uzdržavanje i sl.), neovisno o iznosu obustave.

Navedena odredba odnosi se isključivo na obustavu plaće na zahtjev službenika, a ne na prisilnu naplatu neke njegove obveze.

Na obustave iz plaće na zahtjev službenika i namještenika ne odnose se odredbe o ograničenju iznosa obustave iz plaće iz Ovršnog zakona, jer se taj Zakon odnosi isključivo na prisilnu naplatu vjerovnikova potraživanja.

Članak 44.

1) Osnovna plaća službenika i namještenika uvećat će se za svaki sat rada, i to:	
za rad noću	40%
za prekovremeni rad	50%
za rad subotom	25%
za rad nedjeljom	35%
za rad blagdanom, neradnim danom utvrđenim zakonom i na Uskrs	150%
za rad u drugoj smjeni ukoliko službenik ili namještenik radi naizmjenično, ili najmanje dva radna dana u tjednu, u prvoj i drugoj smjeni	10%
za dvokratni rad s prekidom dužim od 90 minuta	10%
za rad u turnusu	5%

(2) Dodaci iz stavka 1. ovoga članka međusobno se ne isključuju, osim dodatka za rad u turnusu i rad u drugoj smjeni.

(3) Državnim službenicima i namještenicima koji rade na poslovima s posebnim uvjetima rada uvećanje plaće za prekovremeni rad i druga uvećanja plaće iz ovog članka obračunavaju se za svaki sat rada na osnovnu plaću uvećanu za dodatak za posebne uvjete rada i za zvanje

(4) Za vrijeme provedeno na pasivnom dežurstvu (pripravnost za rad), utvrđeno temeljem službene evidencije o satima provedenim na pasivnom dežurstvu, službeniku i namješteniku isplatit će se 10% satnice redovnog rada u tekućem mjesecu za svaki sat pasivnog dežurstva.

(5) Osnovna plaća uvećat će se:

- ako službenik ima znanstveni stupanj magistra znanosti za 8%,
- ako službenik ima znanstveni stupanj doktora znanosti za 15%,

ako znanstveni stupanj nije uvjet za radno mjesto na kojem službenik radi i ako je znanstveni stupanj u funkciji poslova radnog mjesta na kojem službenik radi.

(6) Radom u smjenama (smjenski rad) smatra se svakodnevni redovni rad službenika i namještenika prema utvrđenom radnom vremenu poslodavca koji službenik i namještenik obavlja naizmjenično tijekom tjedna ili mjeseca u prijepodnevnom (I. smjena), poslijepodnevnom (II. smjena) ili noćnom (III. smjena) dijelu dana.

(7) Rad u I. smjeni je od 6 do 14 sati, u II. smjeni od 14 do 22 sata i u III. smjeni od 22 do 6 sati.

(8) Radom u turnusu smatra se rad službenika i namještenika prema utvrđenom radnom vremenu poslodavca koji službenik i namještenik obavlja naizmjenično tijekom tjedna ili mjeseca po 12 sati dnevno u ciklusima 12-24-12-48.

(9) Prekovremenim radom, kad je rad službenika i namještenika organiziran u radnom tjednu od ponedjeljka do petka, smatra se svaki sat rada duži od 8 sati dnevno, kao i svaki sat rada subotom ili nedjeljom.

(10) Prekovremenim radom, kad je rad službenika i namještenika organiziran u smjenama (2 prve - 2 druge - 2 treće - 2 dana slobodna) ili u turnusu, smatra se svaki sat rada duži od redovnog mjesečnog fonda radnih sati.

(11) Ako je rad službenika i namještenika organiziran na drugačiji način, prekovremeni rad je rad duži od 40 sati tjedno.

(12) Redovni mjesečni fond radnih sati su sati koje službenici i namještenici trebaju raditi u tekućem mjesecu, a dobije se na način da se broj radnih dana u tekućem mjesecu pomnoži s 8 sati.

(13) Umjesto uvećanja osnovne plaće po osnovi prekovremenog rada, službenik ili namještenik može koristiti jedan ili više slobodnih radnih dana prema ostvarenim satima prekovremenog rada u omjeru 1:1,5 (1 sat prekovremenog rada = 1 sat i 30 min. redovnog sata rada), te mu se u tom slučaju izdaje rješenje u kojem se navodi broj i vrijeme korištenja slobodnih dana, kao i vrijeme kad je taj prekovremeni rad ostvaren.

- tumačenja: čl. 44. st. 3. Kolektivnog ugovora – poslovi s posebnim uvjetima rada

Sukladno čl. 44. st. 3. Kolektivnog ugovora državnim službenicima i namještenicima koji rade na poslovima s posebnim uvjetima rada uvećanje plaće za prekovremeni rad i druga uvećanja plaće iz toga članka obračunavaju se za svaki sat rada na osnovnu plaću uvećanu za dodatak za posebne uvjete rada i za zvanje.

Sukladno čl. 144. st. 2. Zakona o državnim službenicima („Narodne novine“, broj 92/05., 107/07. i 27/08) do stupanja na snagu posebnog zakona kojima će se urediti plaće i druga materijalna prava državnih službenika i uredbi kojima će se urediti klasifikacija radnih mjesta i plaće namještenika ostale su na snazi odredbe čl. 108. – 112. Zakona o državnim službenicima i namještenicima („Narodne novine“, broj 27/01.) i provedbeni propisi doneseni na temelju tih odredba Zakona, pa tako i Uredba o poslovima i posebnim uvjetima rada u državnoj službi („Narodne novine“, broj 74/02.), kojom su utvrđeni poslovi s posebnim uvjetima rada.

Stoga se pod poslovima s posebnim uvjetima rada, u smislu čl. 44. st. 3. Kolektivnog ugovora, smatraju poslovi radnih mjesta utvrđeni Uredbom o poslovima i posebnim uvjetima rada u državnoj službi.

Također se u smislu čl. 44. st. 3. Kolektivnog ugovora pod poslovima s posebnim uvjetima rada smatraju i poslovi koji su posebnim propisima (lex specialis) utvrđeni kao poslovi s posebnim uvjetima rada (npr. poslovi policijskih službenika, službenika Financijske policije, službenika Porezne uprave, carinskih službenika).

- čl. 44 st. 5. Kolektivnog ugovora

– uvećanje osnovne plaće za 8% sveučilišnim specijalistima

Sukladno čl. 44. st. 5. Kolektivnog ugovora pravo na dodatak na plaću za 8% odnosno 15% imaju službenici koji su završili poslijediplomski sveučilišni znanstveni studij za stjecanje akademskog stupanja magistra znanosti (mr. sc.), odnosno akademskog stupnja doktora znanosti (dr. sc.), ako znanstveni stupanj nije uvjet za radno mjesto na kojem službenik radi i ako je znanstveni stupanj u funkciji poslova radnog mjesta na kojem službenik radi.

Službenici koji su temeljem Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine“ broj: 123/03, 198/03, 105/04 i 174/04) stekli akademske nazive sveučilišni specijalist uz naznaku struke, obzirom da ne stječu akademski stupanj magistra znanosti,

odnosno doktora znanosti, prema sada važećoj odredbi čl. 44. st. 5. Kolektivnog ugovora nemaju pravo na uvećanje osnovne plaće za 8%.

– uvećanje osnovne plaće za 8% magistru znanosti obzirom na funkciju poslova radnog mjesta

Podnositelju upita potrebno je odgovoriti da Zajednička komisija nije nadležna za procjenu / tumačenje, da li je znanstveni stupanj u funkciji poslova radnog mjesta na kojem službenik radi. O tome odlučuje čelnik tijela.

- čl. 44. st. 10. Kolektivnog ugovora – prekovremeni rad kod rada u smjenama i turnusima

Sukladno čl. 44. st. 10. Kolektivnog ugovora prekovremenim radom, kad je rad službenika i namještenika organiziran u smjenama ili turnusu, smatra se svaki rad duži od redovnog mjesečnog fonda radnih sati.

Ako blagdan na koji je službenik ili namještenik radio pada u dane kada bi službenik ili namještenik po rasporedu radnog vremena inače radio, službenik ili namještenik nema pravo na dodatak na osnovnu plaću za prekovremeni rad, već pravo na plaću uvećanu za 150% za taj dan

- čl. 44. st. 11. Kolektivnog ugovora – rad organiziran na drugačiji način

Pod radom organiziranim na drugačiji način u smislu čl. 44. st. 11. Kolektivnog ugovora, podrazumijeva se rad koji nije obuhvaćen čl. 8. i čl. 44. st. 6. – 10. Kolektivnog ugovora (ostali slučajevi).

- članak 44. i 56. Kolektivnog ugovora – terenski rad i prekovremeni rad inspektora

Inspektor za vrijeme trajanja putovanja, na koje je upućen po nalogu poslodavca, sukladno čl. 56. st. 7. Kolektivnog ugovora, pored terenskog dodatka, ima pravo i na dodatke iz čl. 44. Kolektivnog ugovora za svaki stvarno odrađeni sat rada.

To znači da inspektor koji na terenu provede više od 8 sati ima pravo na terenski dodatak u punom iznosu te, pored toga, pravo na dodatke iz članka 44. Kolektivnog ugovora za svaki stvarno odrađeni sat rada. Pod stvarno odrađenim satima rada podrazumijevaju se sati stvarnog radnog angažmana na službenom putovanju.

- čl. 44. st. 9., 10. i 11. Kolektivnog ugovora – rad organiziran na drugačiji način i prekovremeni rad

Pod radom organiziranim na drugačiji način u smislu čl. 44. st. 11. Kolektivnog ugovora, podrazumijeva se rad koji nije obuhvaćen čl. 8. i čl. 44. st. 6. – 8. Kolektivnog ugovora (ostali slučajevi).

U slučaju kad službenik i namještenik koji uobičajeno radi u turnusu ili u smjenama, iznimno zbog potreba službe, u okviru jednog tjedna (od ponedjeljka do nedjelje) radi kombinirano u smjenama i turnusu, odnosno od 8 do 16 sati, pod radom organiziranim na drugačiji način, u smislu čl. 44. st. 11. Kolektivnog ugovora, smatra se samo rad službenika i namještenika u okviru tog tjedna (a ne rad u okviru cijelog mjeseca). Stoga se u tom slučaju službeniku i namješteniku prekovremeni rad utvrđuje prema čl. 44. st. 11. Kolektivnog ugovora samo za taj tjedan.

Prema tome, službeniku koji u okviru jednog mjeseca radio jedan cijeli tjedan u turnusu, a druge tjedne u smjenama (cijeli tjedan) ili od ponedjeljka do petka od 8 do 16 sati (cijeli

tjedan), ne mogu se sati prekovremenog rada u tim tjednima utvrđivati prema čl. 44. st. 11. Kolektivnog ugovora, jer je u svakom od tih tjedana cijeli tjedan radio na određeni način (ili u turnusu ili u smjenama odnosno od 8 do 16 sati). U tom slučaju se sati prekovremenog rada utvrđuju prema čl. 44. st. 9. Kolektivnog ugovora (za rad organiziran u radnom tjednu od ponedjeljka do petka) odnosno čl. 44. st. 10. Kolektivnog ugovora (za rad organiziran u smjenama ili turnusu).

Međutim, ako je službenik u okviru istog tjedna radio na drukčiji način t.j. kombinirano (npr. kad je započeo u tjednu raditi u smjeni, pa u istom tjednu radio u turnusu ili od 8 do 16 sati) prekovremeni rad u tom tjednu obračunava se prema čl. 44. st. 11. Kolektivnog ugovora (rad organiziran na drugačiji način).

- čl. 44. st. 13. Kolektivnog ugovora – korištenje slobodnih dana prema ostvarenim satima prekovremenog rada (14. sjednica održana 26. ožujka 2010. godine)

Službeniku koji radi u turnusu i umjesto uvećanja plaće po osnovi prekovremenog rada želi koristiti slobodne dane prema ostvarenim satima prekovremenog rada, kod preračunavanja prekovremenih sati u slobodne dane uzima se u obzir da dnevno radno vrijeme službenika u turnusu (u radnom danu) traje 12 sati.

Stoga službenik koji radi u turnusu i ostvario je 17 sati prekovremenog rada, te umjesto uvećanja plaće po osnovi prekovremenog rada želi koristiti slobodne dane prema ostvarenim satima prekovremenog rada, može koristiti slobodne dane prema ostvarenim satima prekovremenog rada u omjeru 1:1,5 (1 sat prekovremenog rada = 1 sat i 30 minuta redovnog sata rada), odnosno 25 sati prekovremenog rada, što kod službenika koji radi u turnusu iznosi 2 slobodna dana. To znači da navedeni službenik po osnovi prekovremenog rada ne mora dolaziti na posao i raditi u dane (2 radna dana) koje bi inače, prema rasporedu radnog vremena, trebao raditi.

- čl. 44. st. 1. al. 2. i čl. 55. st. 6. Kolektivnog ugovora – upućivanje službenika na edukaciju u slobodne dane i pravo na uvećanje plaće za prekovremeni rad (16. sjednica održana 19. svibnja 2010. godine)

Odredbe čl. 55. Kolektivnog ugovora uređuju materijalna prava službenika ili namještenika koji je upućen na službeno putovanje (naknada prijevoznih troškova, dnevnicu i naknada hotelskog računa za spavanje), a ne isključuju mogućnost rada na službenom putu (prekovremenog rada, rada subotom, nedjeljom ili sl.), te time ne isključuju ni ostvarenje dodataka na plaću iz čl. 44. Kolektivnog ugovora.

Stoga službeniku ili namješteniku upućenom od strane poslodavca na školovanje, edukaciju, seminare i sl., koji su obveza državnih službenika ili namještenika (npr. sukladno čl. 92. do 94. Zakona o državnim službenicima), stvarni sati provedeni na predavanjima računaju se kao stvarno odrađeni sati rada, na koje državni službenici ili namještenici imaju prava na dodatke iz čl. 44. Kolektivnog ugovora.

Službenik ili namještenik koji je radi edukacije upućen na službeni put u dane tjednog odmora, odnosno slobodne dane, te su mu sati koje je proveo na predavanjima priznati kao prekovremeni rad, nema pravo na naknadno korištenje tjednog odmora iz čl. 12. St. 3. I 4. Kolektivnog ugovora.

- čl. 44. st. 1. al. 2. i čl. 55. st. 6. Kolektivnog ugovora – upućivanje službenika na edukaciju u slobodne dane i pravo na uvećanje plaće za prekovremeni rad – primjena danog tumačenja (17. sjednica održana 21. svibnja 2010. godine)

Tumačenje čl. 44. st. 1. al. 2. i čl. 55. st. 6. Kolektivnog ugovora vezano za upućivanje

službenika na edukaciju u slobodne dane i pravo na uvećanje plaće za prekovremeni rad, koje je Zajednička komisija dala na sjednici održanoj 19. svibnja 2010. godine, primjenjuje se od dana njegova donošenja tj. od 19. svibnja 2010. godine, s obzirom da se radi o novom tumačenju, različitom od ranije danog tumačenja istih odredaba Kolektivnog ugovora.

- čl. 44. Kolektivnog ugovora – uvećanje plaće za rad u turnusu (29 sjednica održana 29. listopada 2011. godine)

Prema čl. 44. st. 8. Kolektivnog ugovora rad službenika i namještenika prema utvrđenom radnom vremenu koji službenik i namještenik obavlja naizmjenično tijekom tjedna ili mjeseca po 12 sati dnevno u ciklusima 12-24-12-48 smatra se radom u turnusu.

Za rad u turnusu službenik i namještenik ima pravo na uvećanje osnovne plaće za svaki sat rada za 5% i nema pravo na uvećanje osnovne plaće za rad u drugoj smjeni za 10%, obzirom da je čl. 44. st. 2. Kolektivnog ugovora propisano da se dodatak za rad u turnusu i rad drugoj smjeni međusobno isključuju.

Članak 45.

Službenik i namještenik ima pravo na uvećanje koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta za radni staž ostvaren u državnim tijelima i to za:

- 20 do 29 godina	4%
- od 30 do 34 godine	8%
od 35 i više godina	10%

- tumačenja: čl. 45. i 62 Kolektivnog ugovora – - radni staž u državnim tijelima

Pod radnim stažem ostvarenim u državnim tijelima u smislu čl. 45. i čl. 62. Kolektivnog ugovora podrazumijeva se radni staž ostvaren u državnim tijelima Republike Hrvatske i njihovim pravnim prednicima.

Obzirom da je Zajednička komisija ovlaštena tumačiti samo odredbe Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike, a nije ovlaštena tumačiti posebne propise kojima je uređen status državnih tijela i njihovih pravnih prednika, to za pitanje koja su ranija tijela u Republici Hrvatskoj pravni prednici sadašnjih državnih tijela, Zajednička komisija ne može dati tumačenje iz članka 118. Kolektivnog ugovora (kojeg su se ugovorne strane dužne pridržavati).

Stoga se podnositelji upita o statusu pojedinih ranijih tijela (odnosno upita o tome da li se određena ranija tijela smatraju pravnim prednicima državnih tijela), trebaju uputiti na resorna ministarstva koja imaju sve relevantne podatke o tome.

- čl. 45. Kolektivnog ugovora

– računanje godina radnog staža u državnim tijelima za uvećanje koeficijenta složenosti poslova

Službenik ili namještenik ostvaruje pravo na uvećanje koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta za radni staž ostvaren u državnim tijelima kada navrší pune godine radnog staža u državnim tijelima propisane u čl. 45. Kolektivnog ugovora.

To znači da službenik ili namještenik ima pravo na uvećanje koeficijenta složenosti poslova iz članka 45. Kolektivnog ugovora za 4% - kada navrší punih 20 godina radnog staža u državnim tijelima, uvećanje koeficijenta za 8% - tek kada navrší punih 30 godina radnog staža u državnim tijelima (što znači da ne dobiva dodatak od 8% kada ima više od 29, ali manje od 30 godina radnog staža u državnim tijelima), te uvećanje koeficijenta za 10% - tek kada navrší

punih 35 godina radnog staža u državnim tijelima (a ne kada ima više od 34 godine, ali manje od 35 godina radnog staža u državnim tijelima).

- uračunavanje staža ostvarenog na mjestu dužnosnika za uvećanje koeficijenta složenosti poslova

Pod radnim stažem u državnim tijelima koji je temelj za uvećanje koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta službenika ili namještenika iz čl. 45. Kolektivnog ugovora podrazumijeva se ukupni radni staž koji je službenik ili namještenik ostvario u državnim tijelima.

Stoga službenici koji su ranije bili dužnosnici imaju pravo na uvećanje koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta na koje su raspoređeni nakon obavljanja dužnosničke dužnosti i za staž ostvaren na mjestu dužnosnika u državnim tijelima.

- čl. 45. Kolektivnog ugovora – rad u državnim tijelima (16. sjednica održana 19. svibnja 2010. godine)

Pod radnim stažem u državnim tijelima podrazumijeva se samo radni staž ostvaren u državnim tijelima Republike Hrvatske i njihovim pravnim prednicima.

Radnim stažem u državnim tijelima smatra se i raniji radni odnos u organima uprave, pravosudnim tijelima i drugim državnim tijelima na čije se službenike primjenjivao Zakon o upravi i posebni zakoni za pojedina pravosudna i druga državna tijela (stručne službe skupština i izvršnih vijeća, općinski organi uprave odnosno sekretarijati, komiteti i drugi oblici organa uprave na svim razinama).

- čl. 45. Kolektivnog ugovora - rad u ranijim županijskim uredima (22. sjednica od 21. 09. 2010. godine).

Prema čl. 3. Zakona o sustavu državne uprave („Narodne novine“, broj: 75/93, 48/99, 15/00, 127/00, 59/01, 190/03 i 199/03), koji je bio na snazi u 1996. godini, županijski uredi su bili tijela državne uprave. Stoga se rad u tijelima općine (stručne službe skupština i izvršnih vijeća, općinski organi uprave odnosno sekretarijati, komiteti) i rad u županijskim uredima (koji su preuzeli poslove općine) smatra radom u državnim tijelima.

- čl. 45. i 62. Kolektivnog ugovora – rad u državnim tijelima (rad u SUBNOR-u i produženo osiguranje) (sjednica održana 20. svibnja 2011. godine)

Rad u Savezu udruženja boraca Narodnooslobodilačkog rata SR Hrvatske i Općinskom odboru SUBNOR-a ne smatra se radom u državnim tijelima u smislu čl. 40. i 62. Kolektivnog ugovora.

S obzirom da temelj produženog osiguranja nije rad (radni odnos), nego posebne okolnosti (osoba se može osigurati na produženo osiguranje za vrijeme neplaćenog dopusta, mirovanja radnog odnosa dok dijete ne navrší tri godine života, te drugih razloga navedenih u propisima o mirovinskom osiguranju), vrijeme produženog osiguranja ne može se uračunati u rad u državnim tijelima u smislu čl. 40. i 62. Kolektivnog ugovora.

. - čl. 45. Kolektivnog ugovora (30 sjednica održana 16. svibnja 2012. godine)

A– način uvećanja koeficijenta složenosti poslova

Uvećanje koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta za radni staž ostvaren u državnim tijelima iz čl. 45. Kolektivnog ugovora obračunava se na način da se koeficijent složenosti poslova radnog mjesta na koje je službenik odnosno namještenik raspoređen (koeficijent koji

je uredbom propisan za to radno mjesto) uveća za 4%, 8% ili 10%, ovisno o ostvarenim godinama radnog staža u državnim tijelima.

Dakle, uvećanje od 4, 8 i 10% iz članka 45. Kolektivnog ugovora odnosi na uvećanje koeficijenta složenosti poslova, što znači da se nakon uvećanja koeficijenta sukladno članku 45. Kolektivnog ugovora izračunava osnovna plaća iz čl. 41. st. 2. Kolektivnog ugovora (koeficijent x osnovica + 0,5% za godine radnog staža) i nakon toga se izračunavaju uvećanja osnovne plaće (npr. zbog posebnih uvjeta rada, uvećanja iz čl. 44. st. 5. Kolektivnog ugovora i dr. uvećanja osnovne plaće). Znači, uvećani koeficijent je koeficijent za obračun plaće (osnovne plaće).

B- uvećanje koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta u upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prema čl. 45. Kolektivnog ugovora službenik i namještenik ima pravo na uvećanje koeficijenta složenosti poslova radnog mjesta samo za radni staž ostvaren u državnim tijelima, a ne i za rad u upravnim tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Članak 46.

- (1) Ako službenik i namještenik po nalogu obavlja poslove više složenosti od poslova na koje je raspoređen, u trajanju od 7 do 30 dana, plaća mu se isplaćuje sukladno plaći radnog mjesta poslove kojeg je obavljao po nalogu.
- (2) Za obavljanje poslova iz stavka 1. ovoga članka, čelnik tijela donosi rješenje o plaći.

- tumačenja: čl. 46. Kolektivnog ugovora – nalog za obavljanje poslova više složenosti

Prema čl. 46. Kolektivnog ugovora ako službenik i namještenik po nalogu obavlja poslove više složenosti od poslova na koje je raspoređen, u trajanju od 7 do 30 dana, plaća mu se isplaćuje sukladno plaći radnog mjesta poslova kojeg je obavljao po nalogu. Za obavljanje poslova više složenosti od poslova na koje je službenik raspoređen čelnik tijela donosi rješenje o plaći. Navedena odredba odnosi se samo na zamjenu odsutnog službenika u iznimnim i hitnim slučajevima najduže 30 dana, kada po pisanom nalogu čelnika tijela ili nadređenog službenika službenik obavlja poslove više složenosti od poslova radnog mjesta na koje je raspoređen.

Nalog se izdaje za obavljanje poslova u kontinuitetu u razdoblju od najmanje 7 dana, a najviše 30 kalendarskih dana.

Službenik koji po nalogu obavlja poslove više složenosti poslova od poslova radnog mjesta na koje je raspoređen, sukladno čl. 46. Kolektivnog ugovora, ima pravo na plaću radnog mjesta više složenosti poslova koje po nalogu obavlja, ali ne i druga prava koja temeljem rješenja o rasporedu ima službenik raspoređen na isto radno mjesto – npr. pravo na staž osiguranja u povećanom trajanju, zvanje i sl.

Rješenje o plaći iz čl. 46. Kolektivnog ugovora donosi čelnik tijela.

Mogućnost obavljanja poslova više složenosti poslova ne ovisi o stručnoj spremi koju ima službenik i namještenik, već o stručnim vještinama i sposobnostima.

- čl. 46. Kolektivnog ugovora – nalog za obavljanje poslova više složenosti, izmjena tumačenja (24. sjednica od 25. 11. 2010. godine).

Mijenja se tumačenje čl. 46. Kolektivnog ugovora dano na sjednici Zajedničke komisije održane 4. prosinca 2008. godine, tako da glasi:

Prema čl. 46. Kolektivnog ugovora, ako službenik i namještenik po nalogu obavlja poslove više složenosti od poslova na koje je raspoređen, u trajanju od 7 do 30 dana, plaća mu se isplaćuje sukladno plaći radnog mjesta čije je poslove po nalogu obavljao. Za obavljanje navedenih poslova čelnik tijela donosi rješenje o plaći.

Navedena odredba odnosi se samo na iznimne i hitne slučajeve, neovisno o razlozima izdavanja naloga.

Nalog se izdaje za obavljanje poslova u kontinuitetu u razdoblju od najmanje 7, a najviše 30 kalendarskih dana.

Službenik koji po nalogu obavlja poslove više složenosti poslova od poslova radnog mjesta na koje je raspoređen, sukladno čl. 46. Kolektivnog ugovora, ima pravo na plaću radnog mjesta više složenosti poslova koje po nalogu obavlja, ali ne i druga prava koja temeljem rješenja o rasporedu ima službenik raspoređen na isto radno mjesto – npr. pravo na staž osiguranja u povećanom trajanju, zvanje i sl.

Mogućnost obavljanja poslova više složenosti poslova ne ovisi o stručnoj spremi koju ima službenik i namještenik, već o stručnim vještinama i sposobnostima.

Članak 47.

(1) Prigodom odlaska u mirovinu, službeniku i namješteniku koji ispunjava uvjete za ostvarivanje prava na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu prema odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju, može se dokupiti dio mirovine koji bi bio ostvaren daje navršena određena starosna dob i/ili navršen određeni mirovinski staž.

(2) U slučaju otkaza službeniku i namješteniku kojem pripada pravo na otpremninu, te koji ispunjava uvjete za mirovinu, poslodavac mora ponuditi mogućnost kako bi službenik i namještenik mogao izabrati između otpremnine i dokupa dijela mirovine koji predstavlja razliku od mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju do mirovine koja bi bila ostvarena daje navršio određenu dob, odnosno mirovinski staž.

(3) Službeniku i namješteniku koji se odluči za dokup mirovine pripada i razlika između iznosa dokupa mirovine i otpremnine na koju ima pravo sukladno ovom Ugovoru.

(4) Ukoliko iznos potreban za dokup mirovine premašuje iznos otpremnine na koji službenik i namještenik ima pravo, o mogućnosti dokupa mirovine odlučuje poslodavac, sukladno raspoloživim proračunskim sredstvima.

- tumačenja: čl. 47. Kolektivnog ugovora – pravo na dokup mirovine i pravo na otpremninu

Čl. 51. Kolektivnog ugovora propisano je da službeniku i namješteniku koji odlazi u mirovinu pripada pravo na otpremninu u visini od tri proračunske osnovice, dok je čl. 47. st. 1. Kolektivnog ugovora propisano da se prigodom odlaska u mirovinu, službeniku i namješteniku koji ispunjava uvjete za ostvarenje prava na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu prema odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju, može dokupiti dio mirovine koji bi bio ostvaren da je navršena određena starosna dob i/ili navršen određeni mirovinski staž.

Kako pravo na otpremninu iz čl. 51. Kolektivnog ugovora ostvaruje službenik ili namještenik kada odlazi u mirovinu, neovisno o kojoj se vrsti mirovine radi - čl. 47. st. 1. Kolektivnog ugovora, koji propisuje mogućnost dokupa dijela mirovine i čl. 51. Kolektivnog ugovora, koji propisuje pravo na otpremninu, međusobno se ne isključuju.

To znači da službenik i namještenik u slučaju dokupa dijela mirovine prigodom odlaska u mirovinu ima pravo i na otpremninu.

Pravo izbora između dokupa dijela mirovine i prava na otpremninu iz st. 2., 3. i 4. čl. 47. Kolektivnog ugovora odnosi se samo na slučajeve davanja otkaza službeniku i namješteniku kojem pripada pravo na otpremninu i koji ispunjava uvjete za mirovinu.

- čl. 47. Kolektivnog ugovora - dokup dijela mirovine

Člankom 47. Kolektivnog ugovora utvrđeno je da prigodom odlaska u mirovinu, službeniku i namješteniku koji ispunjava uvjete za ostvarenje prava na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu prema odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju, može se dokupiti dio mirovine koji bi bio ostvaren da je navršena određena starosna dob i/ili navršen određeni mirovinski staž.

Dakle, radi se o mogućnosti dokupa mirovine (za službenika ili namještenika koji odlazi u mirovinu i ispunjava uvjete za to), a ne o dokupu staža za ostvarenje prava na mirovinu.

Stoga, službeniku ili namješteniku koji ne ispunjava uvjete za ostvarenje prava na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu, jer mu nedostaju određene godine mirovinskog staža, ne može se dokupiti staž koji mu nedostaje za odlazak u mirovinu sukladno Zakonu.

- - čl. 47. Kolektivnog ugovora - dokup mirovine (21. sjednica od 16. 09. 2010. godine).

Dokup mirovine iz čl. 47. Kolektivnog ugovora nije institut mirovinskog osiguranja, nego je specifični vid otpremnine, koja se isplaćuje doživotno, u mjesečnim obrocima u visini razlike između iznosa mirovine na koju službenik i namještenik ima pravo sukladno propisima o mirovinskom osiguranju i iznosa mirovine, koja bi bila ostvarena da je navršena određena starosna dob i/ili određeni mirovinski staž.

Uvjeti za punu starosnu i prijevremenu starosnu mirovinu te elementi za izračun mirovine iz Zakona o mirovinskom osiguranju (životna dob, mirovinski staž, plaća u konkretnom slučaju) koriste se isključivo kod utvrđivanja kome se može dokupiti mirovina i izračuna razlike između mirovine stečene prema propisima o mirovinskom osiguranju i mirovine koju bi službenik i namještenik stekao da je navršio određenu dob i/ili određeni mirovinski staž.

Dokup mirovine može se koristiti samo kod službenika i namještenika koji ispunjava zakonom propisane uvjete za ostvarenje prava na punu starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu i odlazi u mirovinu, a ne mogu se dokupiti uvjeti za odlazak u mirovinu (godine mirovinskog staža ili godine starosti koje nedostaju za stjecanje prava na mirovinu).

Prema čl. 47. st. 1. Kolektivnog ugovora, prigodom odlaska u mirovinu, službeniku i namješteniku koji ispunjava uvjete za ostvarivanje prava na starosnu ili prijevremenu starosnu mirovinu prema odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju, može se dokupiti dio mirovine koji bi bio ostvaren da je navršena određena starosna dob i/ili navršen određeni mirovinski staž.

Prema čl. 47. st. 2. Kolektivnog ugovora, u slučaju otkaza službeniku i namješteniku kojem pripada pravo na otpremninu, te koji ispunjava uvjete za mirovinu, poslodavac mora ponuditi mogućnost izbora između otpremnine i dokupa dijela mirovine koji predstavlja razliku od mirovine ostvarene prema Zakonu o mirovinskom osiguranju do mirovine koja bi bila ostvarena da je navršio određenu dob, odnosno mirovinski staž.

Odredba čl. 47. st. 1. Kolektivnog ugovora odnosi se na slučaj odlaska službenika u mirovinu i mogućnosti dokupa mirovine, o kojoj odlučuje poslodavac, dok se odredba st. 2. istoga članka odnosi na službenika i namješteniku koji je utvrđen viškom (te službeniku prestaje državna služba istekom roka raspolaganja, odnosno namješteniku otkazom).

Dakle, dokup mirovine iz čl. 47. st. 2. Kolektivnog ugovora može se koristiti samo ako se službenik i namještenik na to dobrovoljno odluči.

Službeniku i namješteniku iz čl. 47. st. 2. Kolektivnog ugovora, koji se odluči za dokup mirovine, pripada i razlika između iznosa dokupa mirovine i otpremnine na koju ima pravo sukladno Kolektivnom ugovoru.

Ukoliko iznos potreban za dokup mirovine premašuje iznos otpremnine na koji službenik i namještenik ima pravo, o mogućnosti dokupa mirovine odlučuje poslodavac, sukladno raspoloživim proračunskim sredstvima.

Članak 48.

Ako službenik i namještenik radi na poslovima čija priroda rada ne dozvoljava prekid rada, pa iz tih razloga ne može koristiti dnevni odmor, ima pravo tražiti da mu se vrijeme dnevnog odmora preraspodjeli i da ga koristi kao slobodne dane.

Članak 49.

(1) Ako je službenik i namještenik odsutan iz službe odnosno s rada zbog bolovanja do 42 dana, pripada mu naknada plaće u visini od 85% od njegove osnovne plaće.

(2) Naknada u 100% iznosu osnovne plaće pripada službeniku i namješteniku kad je na bolovanju zbog profesionalne bolesti ili ozljede na radu.

- tumačenja: čl. 49. st. 1. Kolektivnog ugovora – naknada plaće za vrijeme bolovanja

Odredbom čl. 49. st. 1. Kolektivnog ugovora propisano je da službeniku ili namješteniku za vrijeme odsutnosti iz službe zbog bolovanja do 42 dana pripada naknada plaće najmanje u visini 85% od njegove osnovne plaće.

Pod osnovnom plaćom podrazumijeva se osnovna plaća koju bi službenik ili namještenik ostvario da je radio taj mjesec u kojem je na bolovanju, pa se službeniku i namješteniku isplaćuje naknada plaće za mjesec u kojem je bio na bolovanju.

- čl. 49. Kolektivnog ugovora – naknada plaće za vrijeme bolovanja, primjena povoljnijeg propisa (22. sjednica od 21. 09. 2010. godine).

Člankom 49. Kolektivnog ugovora službeniku ili namješteniku zajamčena je najmanja visina naknade plaće za vrijeme bolovanja do 42 dana - u visini 85% od njegove osnovne plaće ostvarene u mjesecu neposredno prije nego je započeo s bolovanjem, odnosno u 100% iznosu osnovne plaće kada je na bolovanju zbog profesionalne bolesti ili ozljede na radu.

Stoga, službeniku ili namješteniku za vrijeme odsutnosti iz službe zbog bolovanja do 42 dana pripada naknada plaće u visini 85% od njegove osnovne plaće neovisno o razlozima bolovanja i neovisno o tome da li će se i u kojem iznosu refundirati sredstva poslodavcu prema propisima o zdravstvenom osiguranju.

- čl. 49. Kolektivnog ugovora –pravo na naknadu u visini 100% osnovne plaće zbog bolovanja uslijed ozljede na radu (sjednica održana 25. ožujka 2011. godine)

Službeniku ili namješteniku koji se nalazi na bolovanju zbog profesionalne bolesti ili ozljede na radu sukladno odredbi članka 49. stavka 2. Kolektivnog ugovora, pripada naknada plaće u 100% iznosu njegove osnovne plaće (ostvarene u mjesecu neposredno prije nego je započeo sa bolovanjem) za cijelo vrijeme trajanja bolovanja – dakle neovisno o tome da li se radi o bolovanju do 42 dana ili bolovanju dužem od 42 dana, te neovisno o visini sredstava koje će poslodavac dobiti od HZZO-a.

6. OSTALA MATERIJALNA PRAVA SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA

Članak 50.

(1) Ugovorne strane sporazumne su da će Vlada službeniku i namješteniku isplatiti regres za korištenje godišnjeg odmora, najkasnije do dana početka korištenja godišnjeg odmora.

(2) O visini regresa Vlada i sindikati pregovarati će svake godine u postupku donošenja Prijedloga državnog proračuna, s time da, ako se dogovor ne postigne, regres iznosi najmanje onoliko koliko je bila zadnja isplata regresa u visini koja proizlazi temeljem ugovora između Vlade i sindikata.

- tumačenja: čl. 50. Kolektivnog ugovora – pravo na regres

– pravo na regres nakon prestanka radnog odnosa

Službenik ili namještenik, koji je prije prestanka državne službe zbog odlaska u mirovinu koristio godišnji odmor za tekuću godinu (u konkretnom slučaju 2009. godinu), ima pravo na isplatu regresa za tu godinu, neovisno o tome što mu je služba prestala prije isplate regresa.

- pravo na regres kod korištenja razmjernog dijela godišnjeg odmora

Iz čl. 50. Kolektivnog ugovora razvidno je da se službeniku i namješteniku isplaćuje regres za korištenje godišnjeg odmora.

Regres za korištenje godišnjeg odmora isplaćuje se u cijelosti jednokratno, najkasnije do dana početka korištenja godišnjeg odmora, neovisno o tome da li je službenik ili namještenik stekao pravo na puni godišnji odmor (čl. 13. Kolektivnog ugovora) ili pravo na jednu dvanaestinu godišnjeg odmora za svaki navršeni mjesec dana rada (čl. 18. st. 1. i 2. Kolektivnog ugovora).

- pravo na regres u slučaju korištenja dopusta za njegu djeteta

Obzirom da se regres iz čl. 50. Kolektivnog ugovora isplaćuje službeniku i namješteniku za korištenje godišnjeg odmora, službenik i namještenik koji nije u tekućoj godini do zaključno s 30. lipnjem iduće godine koristio godišnji odmor, nema pravo na isplatu regresa, neovisno o razlozima uslijed kojih nije koristio godišnji odmor.

Članak 51.

Službeniku i namješteniku koji odlazi u mirovinu pripada pravo na otpremninu u visini od tri proračunske osnovice.

- tumačenja: čl. 51., 52., 53. i 54. Kolektivnog ugovora – pravo ugovornih diplomata na materijalna prava propisana Kolektivnim ugovorom

Sukladno čl. 36. st. 3. Zakona o vanjskim poslovima („Narodne novine“, broj: 48/96.) ugovorom o rasporedu na određeno vrijeme (kojim se ugovorni diplomati raspoređuju u diplomatsku misiju ili konzularni ured) utvrđuje se: diplomatsko ili konzularno zvanje, plaća i drugi dodaci, trajanje službe te ostala prava i obveze tijekom obavljanja službe, koji su propisani propisima o državnim službenicima i namještenicima.

Plaće, dodaci i naknade profesionalnih i ugovornih diplomata u službi vanjskih poslova, sukladno navedenom Zakonu, uređuju se Uredbom o plaćama, dodacima i naknadama koju donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra vanjskih poslova.

Dakle, materijalna prava propisana odredbama čl. 51., 52., 53. i 54. Kolektivnog ugovora primijeniti će se i na ugovorne diplomate u Ministarstvu vanjskih poslova samo u slučaju ako ta pitanja nisu povoljnije uređena odredbama Zakona o vanjskim poslovima i odredbama Uredbe o plaćama, dodacima i naknadama u službi vanjskih poslova, obzirom da je čl. 3. Kolektivnog ugovora propisano da se odredbe ovog Ugovora primjenjuju neposredno, osim u slučajevima kada su pojedina pitanja za službenike i namještenike povoljnije uređena drugim propisima ili općim aktom.

- čl. 51. Kolektivnog ugovora

– pravo na otpremninu kod odlaska u mirovinu i primjena povoljnijeg propisa

Prema čl. 51. Kolektivnog ugovora, službeniku i namješteniku koji odlazi u mirovinu pripada

pravo na otpremninu u visini od tri proračunske osnovice.

U čl. 80. st. 1. Zakona o radu („Narodne novine“, broj 149/09.) propisano je da radnik koji je pretrpio ozljedu na radu, odnosno koji je obolio od profesionalne bolesti, a koji nakon završenog liječenja i oporavka ne bude vraćen na rad, ima pravo na otpremninu najmanje u dvostrukom iznosu od iznosa koji bi mu inače pripadao.

Propisima o državnim službenicima i Kolektivnim ugovorom nije propisano pravo na otpremninu u slučaju kad službenik ili namještenik koji je pretrpio ozljedu na radu, odnosno koji je obolio od profesionalne bolesti, nakon završenog liječenja i oporavka ne bude vraćen na rad. Stoga u tom slučaju treba primijeniti čl. 80. st. 1 Zakona o radu.

Službenik ili namještenik koji je pretrpio ozljedu na radu, odnosno koji je obolio od profesionalne bolesti, a koji nakon završenog liječenja i oporavka ne bude vraćen na rad, jer mu je utvrđena opća nesposobnost za rad i odlazi u invalidsku mirovinu, ima pravo na otpremninu u dvostrukom iznosu od iznosa koji bi mu inače pripadao (dvostruki iznos otpremnine iz čl. 51. Kolektivnog ugovora).

– pravo na otpremninu kod sporazumnog prekida radnog odnosa zbog odlaska u invalidsku mirovinu

Sukladno čl. 51. Kolektivnog ugovora službeniku i namješteniku koji odlazi u mirovinu pripada pravo na otpremninu u visini tri proračunske osnovice.

Iz navedene odredbe jasno proizlazi da službenik i namještenik stječe pravo na otpremninu kada mu državna služba prestaje zbog odlaska u mirovinu (bitan je stvarni razlog prestanka državne službe - zbog odlaska u mirovinu).

Stoga, pravo na otpremninu iz čl. 51. Kolektivnog ugovora ostvaruje službenik ili namještenik kada odlazi u mirovinu, neovisno o kojoj se vrsti mirovine radi, te neovisno na koji način mu prestaje služba (po sili zakona ili sporazumom).

- čl. 51. Kolektivnog ugovora – pravo na otpremninu prilikom odlaska u mirovinu nakon obavljanja rada u hrvatskoj dopunskoj nastavi u inozemstvu (sjednica održana 20. svibnja 2011. godine)

Rad u hrvatskoj dopunskoj nastavi u inozemstvu obavlja se temeljem ugovora o radu na određeno vrijeme, sklopljenim između Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa i učitelja sukladno Zakonu o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi („Narodne novine“ broj 87/08., 86/09., 92/10. i 105/10.) i Pravilniku o uvjetima i postupku izbora učitelja za rad u dopunskoj nastavi s djecom hrvatskih građana u inozemstvu.

Stoga se rad u hrvatskoj dopunskoj nastavi u inozemstvu ne može smatrati radom u državnoj službi, jer učitelj koji je sklopio ugovor o radu za obavljanje poslova dopunske nastave u inozemstvu nije državni službenik, odnosno nije u radnom odnosu u državnom tijelu u smislu Zakona o državnim službenicima, pa stoga nema pravo na otpremninu zbog odlaska u mirovinu sukladno čl. 51. Kolektivnog ugovora.

Članak 52.

- (1) Obitelj službenika i namještenika ima pravo na pomoć u slučaju:
  - smrti službenika i namještenika koji izgubi život u obavljanju ili povodom obavljanja službe, odnosno rada - 3 proračunske osnovice i troškove pogreba smrti službenika i namještenika - 2 proračunske osnovice
- (2) Članovima obitelji službenika i namještenika u slučaju iz prethodnog stavka smatraju se zakonski nasljednici pojedinog reda nasljeđivanja u skladu sa Zakonom o nasljeđivanju.
- (3) Službenik i namještenik ima pravo na pomoć u slučaju:
  - smrti supružnika, djeteta i roditelja - 1 proračunsku osnovicu.

- tumačenja: čl. 52. Kolektivnog ugovora - pravo na pomoć u slučaju smrti roditelja

Sukladno čl. 52. st. 3. Kolektivnog ugovora službenik i namještenik ima pravo na pomoć u slučaju smrti supružnika, djeteta i roditelja u visini jedne proračunske osnovice.

Stoga pravo na pomoć u slučaju smrti roditelja ostvaruje svaki službenik i namještenik, neovisno o tome gdje su zaposleni njegova braća i sestre, odnosno neovisno o tome jesu li brat i sestra također državni službenici.

- čl. 52. st. 3. Kolektivnog ugovora - pravo na pomoć u slučaju smrti roditelja (22. sjednica od 21. 09. 2010. godine).

Zajednička komisija dala je na 8. sjednici održanoj 29. listopada 2009. godine slijedeće tumačenje:

„Sukladno čl. 52. st. 3. Kolektivnog ugovora službenik i namještenik ima pravo na pomoć u slučaju smrti supružnika, djeteta i roditelja u visini jedne proračunske osnovice.

Stoga pravo na pomoć u slučaju smrti roditelja ostvaruje svaki službenik i namještenik, neovisno o tome gdje su zaposleni njegova braća i sestre, odnosno neovisno o tome jesu li brat i sestra također državni službenici“

U vezi s upitom od kada se primjenjuje navedeno tumačenje, Zajednička komisija iznosi sljedeće:

Tumačenja odredaba Kolektivnog ugovora koje daje Zajednička komisija obvezuje potpisnike Kolektivnog ugovora od dana primjene Kolektivnog ugovora. Međutim, ako se tumačenjem Kolektivnog ugovora mijenja ranije dano tumačenje istih odredaba Kolektivnog ugovora, novo tumačenje Zajedničke komisije obvezuje potpisnike Kolektivnog ugovora od dana kada je to novo tumačenje dano.

Slijedom toga tumačenje čl. 52. st. 3. Kolektivnog ugovora, kojeg je Zajednička komisija dala na sjednici od 29. listopada 2009. godine, primjenjuje se od dana primjene Kolektivnog ugovora

- čl. 52. Kolektivnog ugovora - pravo na pomoć u slučaju smrti roditelja za vrijeme mirovanja radnog odnosa. (30 sjednica održana 16. svibnja 2012. godine)

Sukladno čl. 52. st. 3. Kolektivnog ugovora službenik i namještenik ima pravo na pomoć u slučaju smrti supružnika, djeteta i roditelja u visini jedne proračunske osnovice.

Službenik i namještenik nema pravo na pomoć u slučaju smrti roditelja u vrijeme kada je službenik ili namještenik koristio neplaćeni dopust, obzirom da za vrijeme korištenja neplaćenog dopusta službeniku ili namješteniku miruju prava i obveze iz službe odnosno radnog odnosa.

Članak 53.

(1) Ugovorne strane sporazumne su da će se djeci, odnosno zakonskim starateljima djece službenika i namještenika koji je izgubio život u obavljanju službe odnosno rada, mjesečno isplatiti pomoć i to:

- za dijete predškolskog uzrasta 50% prosječno isplaćene neto plaće u gospodarstvu RH u prethodnoj godini,
- za dijete do završenog osmog razreda osnovne škole 70% prosječno isplaćene neto plaće u gospodarstvu RH u prethodnoj godini,

- za dijete do završene srednje škole, odnosno redovnog studenta 90% prosječno isplaćene neto plaće u gospodarstvu RH u prethodnoj godini.

- tumačenja: čl. 53. Kolektivnog ugovora – pomoć djeci službenika poginulog u prometu prilikom dolaska na posao

Pravo na mjesečnu pomoć u slučaju smrti službenika ili namještenika iz čl. 53. Kolektivnog ugovora mogu ostvariti djeca, odnosno zakonski staratelji djece službenika ili namještenika samo kad je službenik ili namještenik izgubio život u obavljanju službe odnosno rada, što znači da je izgubio život upravo zbog toga što je tada obavljao radni zadatak, ali ne i u slučaju smrti na radnom mjestu zbog bolesti, prometne nesreće prilikom dolaska na posao ili odlaska s posla odnosno smrti koja nije nastupila uslijed obavljanja službe ili rada.

- čl. 53. Kolektivnog ugovora – utvrđivanje visine mjesečne pomoći (u odgovarajućem postotku prosječno isplaćene neto plaće u gospodarstvu RH u prethodnoj godini)

Čl. 53. Kolektivnog ugovora propisano je pravo na mjesečnu pomoć djeci, odnosno zakonskim starateljima djece službenika i namještenika koji je izgubio život u obavljanju službe i to: za dijete predškolskog uzrasta 50%, za dijete do završenog osmog razreda osnovne škole 70% te za dijete do završene srednje škole, odnosno redovnog studenta 90% prosječno isplaćene neto plaće u gospodarstvu RH u prethodnoj godini.

*Državni zavod za statistiku statistički ne prati podatke o visini prosječno isplaćene neto plaće u gospodarstvu RH, pa nema službenog podatka o tome. Zbog toga Zajednička komisija utvrđuje da kao osnovicu za izračun visine pomoći iz čl. 53. Kolektivnog ugovora treba uzeti **prosječnu mjesečnu isplaćenu neto plaću po zaposlenom u pravnim osobama Republike Hrvatske**, (zadnji objavljeni podatak o tome, npr. podatak objavljen u „Narodnim novinama“, broj 135/09).*

- čl. 53. Kolektivnog ugovora - pravo na pomoć u slučaju kada je službenik ili namještenik izgubio život u obavljanju službe (24. sjednica od 25. 11. 2010. godine).

Čl. 53. Kolektivnog ugovora propisano je pravo na pomoć djeci, odnosno zakonskim starateljima djece službenika i namještenika koji je izgubio život u obavljanju službe. Za ostvarenje toga prava potrebno je ispunjenje uvjeta iz članka 53. Kolektivnog ugovora: da se radi o djetetu službenika i namještenika koji je izgubio život u obavljanju službe odnosno rada i to djetetu do navršene 18. godine života odnosno do kraja redovitog školovanja (ali najduže do navršene 26 . godine života).

Radi se o pravu djeteta koje ispunjava uvjete iz čl. 53. Kolektivnog ugovora, bez obzira na datum smrtnog stradavanja državnog službenika tj. neovisno o tome da li je do smrtnog stradavanja službenika ili namještenika došlo nakon početka primjene važećeg Kolektivnog ugovora ili prije toga, te neovisno o tome da li je navedeno pravo bilo propisano u Kolektivnom ugovoru koji je bio važeći u vrijeme smrtnog stradavanja službenika ili namještenika.

Za ostvarenje prava iz čl. 53. Kolektivnog ugovora potrebno je podnijeti zahtjev za pomoć, te provesti postupak sukladno Zakonu o općem upravnom postupku.

- čl. 53. Kolektivnog ugovora - pravo na pomoć do završetka redovnog studija (sjednica održana 25. ožujka 2011. godine)

Sukladno čl. 53. st. 1. al. 3. Kolektivnog ugovora, djetetu službenika ili namještenika, koji je izgubio život u obavljanju službe odnosno rada, mjesečno će se isplaćivati pomoć u visini 90% prosječno isplaćene neto plaće do završene srednje škole, odnosno redovnog studija.

- čl. 53. Kolektivnog ugovora – pravo na pomoć djeci djelatne vojne osobe koji je izgubio

život u obavljanju službe. (29 sjednica održana 29. listopada 2011. godine)

Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike ne primjenjuje se na djelatne vojne osobe te stoga u slučaju kada djelatna vojna osoba izgubi život u obavljanju službe odnosno rada, djeca djelatne vojne osobe koja je izgubila život u obavljanju službe nemaju pravo na pomoć temeljem čl. 53. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike.

Naime, iako ima mišljenja da se, sukladno Zakonu o službi u Oružanim snagama Republike Hrvatske, odredbe Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike primjenjuju i na djelatne vojne osobe, to ne proizlazi iz odredaba navedenoga Zakona. Prema članku 14. toga Zakona, o svim pitanjima koja nisu uređena tim Zakonom ili propisima donesenim na temelju toga Zakona primjenjuju se propisi o državnim službenicima i namještenicima, opći propisi o radu, odnosno kolektivni ugovori sklopljeni u skladu s njima. Iz navedene odredbe proizlazi da se na djelatne vojne osobe supsidijarno primjenjuju propisi o državnim službenicima i namještenicima, ali ne i Kolektivni ugovor za državne službenike i namještenike, nego je predviđena primjena općih propisa o radu i u skladu s njima sklopljenih kolektivnih ugovora. Prema tome, navedenom odredbom se propisuje mogućnost sklapanja kolektivnog ugovora (u skladu s općim propisima o radu), kojim bi se uredila prava i obveze iz rada i po osnovi rada djelatnih vojnih osoba, ali ta odredba nije pravni temelj za primjenu odredaba Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike na djelatne vojne osobe.

Članak 54.

(1) Službenik i namještenik ima pravo na pomoć u slučaju:

- bolovanja dužeg od 90 dana -jednom godišnje u visini jedne proračunske osnovice,

- nastanka teške invalidnosti službenika i namještenika, malodobne djece ili supružnika službenika i namještenika - u visini jedne proračunske osnovice,
  - rođenja djeteta u visini 50% jedne proračunske osnovice.
- (2) Nastanak invalidnosti službenika i namještenika i supružnika utvrđuje se dostavom pravomoćnog rješenja o općoj nesposobnosti za rad.
- (3) Nastanak invalidnosti malodobnog djeteta utvrđuje se pravomoćnim rješenjem o invalidnosti nadležne službe socijalne skrbi.
- (4) Radi pokrića participacije pri liječenju i radi kupnje, odnosno pokrića participacije prilikom nabave medicinskih pomagala, odnosno lijekova, koja pomagala i lijekovi su prema preporuci nadležnog liječnika specijaliste po pravilima medicinske struke prijeko potrebni i nenadomjestivi za službenika i namještenika, dijete ili supružnika, službeniku i namješteniku pripada u visini plaćenog iznosa, a najviše do iznosa jedne proračunske osnovice jednom godišnje.

- tumačenja: čl. 54. st. 1. al. 3. Kolektivnog ugovora – pravo na pomoć za rođenje djeteta

Sukladno čl. 54. st. 1. al. 3. Kolektivnog ugovora službenik i namještenik ima pravo na pomoć u slučaju rođenja djeteta u visini 50% jedne proračunske osnovice.

Pravo na pomoć iz članka 54. st.1. al. 3. Kolektivnog ugovora ostvaruje svaki državni službenik u slučaju rođenja djeteta, neovisno o tome gdje je zaposlen drugi roditelj.

Pravo na pomoć u visini 50% jedne proračunske osnovice ostvaruje službenik i namještenik za svako rođeno dijete nakon stupanja na snagu Kolektivnog ugovora, odnosno od dana primjene 31. srpnja 2008. godine.

- čl. 54. Kolektivnog ugovora

A: - što se podrazumijeva pod medicinskim pomagalima i potrebnim lijekovima

U smislu čl. 54. st. 4. Kolektivnog ugovora pod medicinskim pomagalima i potrebnim lijekovima smatraju se samo ona medicinska pomagala i lijekovi koji su prema preporuci nadležnog liječnika specijaliste po pravilima medicinske struke nenadomjestivi i prijeko potrebni (nužni) za održavanje života i osnovnih životnih funkcija službenika ili namještenika, njegovog djeteta ili supružnika.

Obzirom da medicinska pomagala kao što su naočale, zubne proteze, tlakomjeri, aparati za mjerenje šećera u krvi, elastične čarape i sl. nisu prijeko potrebni za održavanje života i osnovnih životnih funkcija službenika ili namještenika, njegovog djeteta ili supružnika, ista se ne mogu smatrati medicinskim pomagalima u smislu čl. 54. st. 4. Kolektivnog ugovora.

Podnositelju upita potrebno je dostaviti naprijed navedeno tumačenje i izvijestiti ga da Zajednička komisija nije nadležna za rješavanje pojedinačnih slučajeva, već za tumačenje odredaba Kolektivnog ugovora.

B: pojam participacija i način podnošenja zahtjeva za pomoć

Pod pojmom „participacija“ podrazumijeva se novčani iznos koji je službenik ili namještenik uplatio za liječenje ili za nabavu medicinskog pomagala odnosno lijekova, a koji predstavlja razliku od iznosa koji je pokriven HZZO do punog iznosa cijene medicinskog pomagala odnosno lijeka.

Pravo na pomoć iz čl. 54. st. 4. ostvaruje se podnošenjem pismenog zahtjeva poslodavcu, kojem je priložena medicinska dokumentacija (povijest bolesti, dijagnoza bolesti i preporučena terapija) i dokaz (račun) o plaćenim medicinskim pomagalima odnosno iznosu plaćene participacije pri liječenju, odnosno kupnji prijeko potrebnih lijekova koje je propisao nadležni liječnik specijalista, kao i liječnik specijalista koji obavlja privatnu praksu ako ima

sklopljen ugovor sa Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje.

Za ostvarenje prava na pomoć iz čl. 54. st. 4. Kolektivnog ugovora nije od utjecaja da li se lijek nalazi na popisu lijekova utvrđenih Odlukom o utvrđivanju liste lijekova Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje ili ne, već preporuka nadležnog liječnika specijalista navedena u medicinskoj dokumentaciji (povijest bolesti, dijagnoza bolesti i preporučena terapija).

C: - doplatak za hotelski smještaj prilikom liječenja

Podnositelju upita potrebno je odgovoriti da službenik ili namještenik nema pravo na pokriće participacije za usluge plaćanja hotelskog smještaja prilikom liječenja službenika ili namještenika.

D: - pravo na pomoć uslijed nastanka teške invalidnosti djeteta

Službenik ili namještenik ostvaruje pravo na pomoć uslijed nastanka teške invalidnosti djeteta čija je invalidnost utvrđena rješenjem nadležnog tijela vještačenja u postupku ostvarivanja prava iz socijalne skrbi i drugih prava po posebnim propisima.

*Obzirom da se radi o pomoći u slučaju **nastanka** teške invalidnosti, rješenje nadležnog tijela vještačenja u postupku ostvarivanja prava iz socijalne skrbi i drugih prava po posebnim propisima ne smije biti starije od 3 godine odnosno mora biti doneseno u vrijeme važenja sadašnjeg Kolektivnog ugovora ili u vrijeme važenja prethodnog Kolektivnog ugovora koji je sadržavao odredbu o pravu na pomoć u slučaju nastanka teške invalidnosti.*

- čl. 54. st. 1. al. 3. Kolektivnog ugovora – pravo na pomoć za posvojeno dijete

Čl. 54. st 1. al. 3. Kolektivnog ugovora izričito je propisano da službenik i namještenik ima pravo na pomoć u slučaju rođenja djeteta u visini 50% jedne proračunske osnovice.

Stoga, pravo na pomoć iz članka 54. st.1. al. 3. Kolektivnog ugovora ne ostvaruje službenik u slučaju posvojenja djeteta.

- nastanak invalidnosti malodobnog djeteta (čl. 54. st. 3.)

Prema članku 54. stavku 1. al. 2. Kolektivnog ugovora, službenik i namještenik ima pravo na pomoć u slučaju nastanka teške invalidnosti malodobnog djeteta u visini jedne proračunske osnovice. Prema stavku 3. istoga članka, nastanak invalidnosti malodobnog djeteta utvrđuje se pravomoćnim rješenjem o invalidnosti nadležne službe socijalne skrbi. Međutim, nadležne službe socijalne skrbi ne donose rješenja o invalidnosti.

Stoga odredbu članka 54. stavka 3. Kolektivnog ugovora valja tumačiti na način da se nastanak teške invalidnosti malodobnog djeteta utvrđuje pravomoćnim rješenjem nadležne službe socijalne skrbi o teškoj bolesti ili teškom oštećenju zdravlja djeteta, na temelju kojeg se ostvaruju određena prava iz socijalne skrbi sukladno posebnim propisima.

- čl. 54. st. 1. al. 1. Kolektivnog ugovora – pravo na pomoć u slučaju bolovanja dužeg od 90 dana.

Pravo na pomoć iz čl. 54. st. 1. al. 1. Kolektivnog ugovora ima službenik i namještenik koji je bio neprekidno na bolovanju duže od 90 dana, neovisno po kojem mu se temelju isplaćuje naknada plaće. Smatra se da je službenik ili namještenik na bolovanju za vrijeme za koje mu je nadležni liječnik primarne zdravstvene zaštite izdao doznaku za bolovanje.

- čl. 54. st. 1. al. 3 i čl. 52. st. 3. Kolektivnog ugovora – pravo na pomoć u slučaju rođenja i smrti djeteta istoga dana

Pravo na pomoć iz čl. 54. st. 1. al. 3. Kolektivnog ugovora stječe se činom rođenja živog djeteta.

Stoga u konkretnom slučaju državni službenik ili namještenik, čije je dijete rođeno i umrlo istoga dana (dijete je umrlo u roku 24 sata od rođenja), ima pravo na dvije vrste pomoći i to: pravo na pomoć u slučaju rođenja djeteta (iz čl. 54. st. 1. al. 3. Kolektivnog ugovora) i pravo na pomoć u slučaju smrti djeteta (iz čl. 52. st. 3. Kolektivnog ugovora).

- čl. 54. Kolektivnog ugovora –pravo na pomoć

– pravo na pomoć u slučaju nastanka teške invalidnosti

U čl. 54. st. 2. Kolektivnog ugovora propisano je da pravo na pomoć u slučaju nastanka teške invalidnosti ima službenik ili namještenik kome je nadležno tijelo rješenjem utvrdilo opću nesposobnost za rad.

Stoga se profesionalna nesposobnost za rad ne smatra teškom invalidnošću, pa službenik ili namještenik kome je nadležno tijelo utvrdilo profesionalnu nesposobnost za rad, nema pravo na pomoć iz čl. 54. st. 1. al. 2. Kolektivnog ugovora.

Pravo na pomoć iz članka 54. st. 1. alineje 2. Kolektivnog ugovora isplaćuje se zbog nastanka teške invalidnosti službenika i namještenika, malodobne djece ili supružnika službenika i namještenika samo ako je teška invalidnost nastala u vrijeme kad je službenik ili namještenik bio zaposlen u državnoj službi.

Bivši službenik ili namještenik, kojem je rješenjem HZMO utvrđena opća nesposobnost za rad nakon prestanka državne službe, nema pravo na pomoć iz čl. 54. st. 1. al. 2. Kolektivnog ugovora (pravo na pomoć u slučaju nastanka teške invalidnosti službenika ili namještenika, u visini jedne proračunske osnovice), s obzirom da je prestankom državne službe izgubio status državnog službenika ili namještenika i prava iz Kolektivnog ugovora propisana za državne službenike i namještenike.

Međutim, u konkretnom slučaju – kad je državnom službeniku / policijskom službeniku najprije utvrđena profesionalna nesposobnost za rad i zbog toga mu prestala državna služba po sili zakona (danom saznanja za pravomoćnost rješenja HZMO-a), te službenik otišao u invalidsku mirovinu, da bi nakon prestanka državne službe, u povodu žalbe imenovanog protiv rješenja HZMO o utvrđenju svote invalidske mirovine, HZMO ponovno proveo postupak ocjene radne sposobnosti istog policijskog službenika te mu priznao pravo na invalidsku mirovinu zbog nastanka opće nesposobnosti za rad s danom kad je taj službenik još bio u državnoj službi, odnosno s danom s kojim mu je HZMO u prvom provedenom postupku utvrdio profesionalnu nesposobnost za rad (zbog koje mu je tada prestala državna služba po sili zakona – danom saznanja za pravomoćnost rješenja) - imenovani ima pravo na pomoć iz čl. 54. st. 2. Kolektivnog ugovora, jer je teška invalidnost (opća nesposobnost za rad) nastala u vrijeme kad je bio državni službenik i zapravo bila razlog prestanka državne službe.

- pravo na pomoć zbog tjelesnog oštećenja

Tjelesno oštećenje ne smatra se teškom invalidnošću u smislu čl. 54. st. 1. al. 2. Kolektivnog ugovora, pa službenik ili namještenik, malodobno dijete ili supružnik službenika i namještenika, kojemu je utvrđeno tjelesno oštećenje (neovisno o utvrđenom postotku oštećenja) nema pravo na pomoć iz navedenog članka Kolektivnog ugovora.

- čl. 54. Kolektivnog ugovora – pravo na pomoć

– pravo na pomoć u slučaju bolovanja dužeg od 90 dana i pravo na pomoć za rođenje djeteta

Pravo na pomoć u slučajevima iz čl. 54. st. 1. al. 1., 2. i 3. Kolektivnog ugovora međusobno se ne isključuje.

U konkretnom slučaju to znači da službenik ili namještenik u tekućoj godini ima pravo na pomoć zbog bolovanja dužeg od 90 dana i pravo na pomoć za rođenje djeteta.

– pravo na pomoć zbog nastanka teške invalidnosti

Pravo na pomoć iz članka 54. st. 1. alineje 2. Kolektivnog ugovora isplaćuje se zbog nastanka teške invalidnosti, a ne zbog postojanja teške invalidnosti, pa zbog toga službenik i namještenik, dijete ili supružnik službenika i namještenika to pravo može ostvariti samo jednom u životu za jedan slučaj teške invalidnosti i to samo ako je teška invalidnost nastala u vrijeme važenja sadašnjeg Kolektivnog ugovora ili u vrijeme važenja prethodnog Kolektivnog ugovora koji je sadržavao odredbu o pravu na pomoć u slučaju nastanka teške invalidnosti.

- čl. 54. st. 1. al. 1. Kolektivnog ugovora - pravo na pomoć zbog bolovanja dužeg od 90 dana u jednoj godini (16. sjednica održana 19. svibnja 2010. godine)

Prema čl. 54. st. 1. al. 1. Kolektivnog ugovora službenik ili namještenik ima pravo na pomoć u slučaju bolovanja dužeg od 90 dana u visini jedne proračunske osnovice samo jednom godišnje, s tim da je kontinuitet od najmanje 91 dana neprekidnog bolovanja navršio u godini za koju se isplaćuje pomoć.

Stoga službenik ili namještenik koji je započeo s bolovanjem u 2009. godini i završio s bolovanjem u 2010. godini ima pravo na pomoć iz čl. 54. st. 1. al. 1. Kolektivnog ugovora za 2010. godinu i više nema pravo na pomoć u slučaju ponovnog bolovanja dužeg od 90 dana u toj godini.

- čl. 54. st. 4. Kolektivnog ugovora – obavezno i dobrovoljno (dopunsko, dodatno i privatno) zdravstveno osiguranje i pravo na pomoć radi pokrića participacije (17. sjednica održana 21. svibnja 2010. godine)

Prema čl. 54. st. 4. Kolektivnog ugovora službenici i namještenici ostvaruju pravo na pomoć radi pokrića participacije pri liječenju i radi kupnje, odnosno pokrića participacije prilikom nabave medicinskih pomagala, odnosno lijekova, koja pomagala i lijekovi su prema preporuci nadležnog liječnika specijaliste po pravilima medicinske struke prijeko potrebni i nenadomjestivi za službenika i namještenika, dijete ili supružnika, neovisno o tome da li imaju sklopljen ugovor o dopunskom, dodatnom i privatnom osiguranju. Za ostvarenje prava iz navedenog članka Kolektivnog ugovora bitno je da je službenik ili namještenik imao novčani trošak za liječenje ili za nabavu medicinskog pomagala odnosno lijekova, a koji predstavlja razliku od iznosa koji je pokriven HZZO do punog iznosa liječenja, cijene medicinskog pomagala odnosno lijeka.

*Međutim, pravo na pomoć iz čl. 54. st. 4. Kolektivnog ugovora **ne ostvaruje se za pokriće participacije** pri liječenju i radi kupnje, odnosno pokrića participacije prilikom nabave medicinskih pomagala, odnosno lijekova za novčani trošak koji je pokriven dodatnim i privatnim osiguranjem prema Zakonu o dobrovoljnom zdravstvenom osiguranju (NN, br. 85/06 i 150/08) nastalim **zbog korištenja većeg opsega prava** na zdravstvenu zaštitu u odnosu na prava iz obveznoga zdravstvenog osiguranja, **kao i za osiguranje višeg standarda zdravstvene zaštite** u odnosu na standard zdravstvene zaštite iz obveznoga zdravstvenog osiguranja, odnosno za korištenje zdravstvenih usluga izvan ugovorenih kapaciteta HZZO-a*

(npr. hotelski smještaj u zdravstvenim ustanovama, smještaj u privatnim zdravstvenim ustanovama, medicinski tretmani koje nije propisao nadležni liječnik specijalista, niti liječnik specijalista koji obavlja privatnu praksu i koji ima sklopljen ugovor sa Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje i sl.).

- čl. 54. Kolektivnog ugovora - dopust za njegu djeteta s težim smetnjama u razvoju i pravo na pomoć zbog bolovanja dužeg od 90 dana (24. sjednica od 25. 11. 2010. godine).

Dopust za njegu djeteta s težim smetnjama u razvoju ne smatra se bolovanjem u smislu čl. 54. st. 1. al. 1. Kolektivnog ugovora, pa službenik ili namještenik ne može s osnova korištenja dopusta za njegu djeteta s težim smetnjama u razvoju ostvariti pravo na pomoć u slučaju bolovanja dužeg od 90 dana.

Pod bolovanjem u smislu čl. 54. st.1. al. 1. Kolektivnog ugovora podrazumijeva odsutnost s posla zbog bolesti ili ozljede službenika ili namještenika ili njegova malodobnog djeteta te zbog komplikacija u trudnoći.

- čl. 54. Kolektivnog ugovora –pomoć za participaciju pri liječenju (30 sjednica održana 16. svibnja 2012. godine)

Pravo na pomoć iz čl. 54. st. 4. Kolektivnog ugovora ne ostvaruje se za pokriće participacije pri liječenju korištenjem zdravstvenih usluga izvan ugovorenih kapaciteta HZZO-a (npr. hotelski smještaj u zdravstvenim ustanovama, smještaj i liječenje u privatnim zdravstvenim ustanovama, medicinski tretmani koje nije propisao nadležni liječnik specijalista, niti liječnik specijalista koji obavlja privatnu praksu i koji ima sklopljen ugovor sa Hrvatskim zavodom za zdravstveno osiguranje i sl.).

Stoga, u konkretnom slučaju, službenik ili namještenik, koji je upućen na operaciju od strane specijalista koji obavlja privatnu praksu u klinici Svjetlost, nema pravo na pokriće participacije za usluge operativnog zahvata cataracte, odnosno otklanjanja mrene ultrazvukom, u privatnoj klinici Svjetlost.

- čl. 54. st.1 al. 1. Kolektivnog ugovora– prekid bolovanja (30 sjednica održana 16. svibnja 2012. godine)

*U smislu čl. 54. st.1. al. 1. Kolektivnog ugovora pod **prekidom kontinuiteta bolovanja** smatra se prekid bolovanja od najmanje jednog dana, bez obzira da li je taj dan radni ili neradni dan, odnosno subota, nedjelja ili blagdan.*

Stoga se nastavno bolovanje, odnosno ponovno bolovanje nakon prekida od jednog dana smatra prekidom kontinuiteta bolovanja, pa službenik ili namještenik nema pravo na pomoć zbog bolovanja dužeg od 90 dana, unatoč tome što je zbog bolesti bio na bolovanju ukupno duže od 90 dana (ali sa navedenim prekidom).

Članak 55.

(1) Kada je službenik i namještenik upućen na službeno putovanje, pripada mu puna naknada prijevoznih troškova, dnevnice i naknada punog iznosa hotelskog računa za spavanje.

(2) Ugovorne strane sporazumne su da visina dnevnice za službena putovanja u Republici Hrvatskoj iznosi najmanje 170,00 kuna, a za službena putovanja u inozemstvu dnevnicu se isplaćuje u visini propisanoj Odlukom o visini dnevnice za službeno putovanje u inozemstvo za korisnike koji se financiraju iz sredstava Državnog proračuna.

(3) Ukoliko je službeniku i namješteniku osigurana odgovarajuća dnevna prehrana, isplatit će mu se 50% iznosa dnevnice iz stavka 2. ovoga članka.

(4) Ukoliko je službeniku i namješteniku osiguran odgovarajući smještaj u čvrstom objektu nema pravo na naknadu hotelskog računa za spavanje.

(5) Odgovarajući smještaj u čvrstom objektu je smještaj u zidanom ili drvenom stambenom objektu, koji ispunjava tehničke uvjete za stanovanje (voda, struja, sanitarije, namještaj nužan za smještaj službenika i namještenika, po potrebi grijanje, odnosno hlađenje, zaštita od buke i dr.)

(6) Službenik i namještenik upućen od strane poslodavca na školovanje, edukaciju, seminar i sl. ima pravo na punu dnevnicu i ostale prava iz ovoga članka za cijelo vrijeme trajanja izobrazbe.

(7) Službeniku i namješteniku mora se izdati nalog za službeno putovanje najmanje 24 sata prije putovanja u kojem mora biti naznačeno odobreno prijevozno sredstvo.

(8) Službenik i namještenik ima pravo na pola dnevnice ukoliko službeno putovanje traje između 8 i 12 sati, a ukoliko službeno putovanje traje između 12 i 24 sata ima pravo na punu dnevnicu.

(9) Ukoliko službenik i namještenik koristi svoje vlastito prijevozno sredstvo čije korištenje nije odobreno ima pravo na naknadu troškova prijevoza u visini cijene karte putnim nalogom odobrenog prijevoznog sredstva.

- tumačenja: čl. 55. Kolektivnog ugovora – umanjenja dnevnice za službena putovanja u inozemstvu

Sukladno čl. 55. st. 2. Kolektivnog ugovora za službena putovanja u inozemstvu dnevnicu se isplaćuje u visini propisanoj Odlukom o visini dnevnice za službeno putovanje u inozemstvo za korisnike koji se financiraju iz sredstava Državnog proračuna.

Obzirom da se za službena putovanja u inozemstvu dnevnicu utvrđuje prema navedenoj odluci, a ne prema Kolektivnom ugovoru, odredba čl. 55. stavka 3. Kolektivnog ugovora - kojom je propisano da ukoliko je službeniku i namješteniku osigurana odgovarajuća dnevna prehrana, isplatit će mu se 50% iznosa dnevnice – primjenjuje se samo na službena putovanja u Republici Hrvatskoj.

- čl. 55. i 56. Kolektivnog ugovora - pravo vozača na dnevnicu i dodatke na osnovnu plaću

Kako se kod službenog putovanja vozača zapravo radi o upućivanju vozača na rad izvan stalnog mjesta rada i izvan mjesta njegovog stalnog boravka, radi obavljanja poslova radnog mjesta na koje je raspoređen, vozač za vrijeme trajanja tog putovanja (na koje je upućen po nalogu poslodavca) ostvaruju pravo na terenski dodatak, a ne pravo na dnevnicu.

Vozač za vrijeme trajanja putovanja, na koje je upućen po nalogu poslodavca, sukladno čl. 55. st. 7. Kolektivnog ugovora, pored terenskog dodatka, ima pravo i na dodatke iz čl. 44. Kolektivnog ugovora za svaki stvarno odrađeni sat rada.

To znači da vozač koji na terenu provede više od 8 sati ima pravo na terenski dodatak u punom iznosu te, pored toga, pravo na dodatke iz članka 44. Kolektivnog ugovora za svaki stvarno odrađeni sat rada. Pod stvarno odrađenim satima rada podrazumijevaju se sati stvarnog radnog angažmana vozača (vožnja za službene potrebe i aktivno čekanje osoba koje po nalogu treba voziti).

- čl. 55. Kolektivnog ugovora – pravo na dnevnicu

- upućivanje policijskih službenika na liječnički pregled

Upućivanje policijskih službenika od strane poslodavca na liječničke preglede, koji se moraju obaviti u drugom mjestu, različitom od stalnog mjesta rada i prebivališta službenika (jer rade na radnim mjestima na kojima je, sukladno propisima, obavezan periodični liječnički pregled – konkretno, djelatnici Postaje aerodromske policije Pula, sukladno pravilniku, svakih 6 mjeseci moraju obavljati liječničke preglede u Domu zdravlja djelatnika MUP-a u Šarengradskoj ulici u Zagrebu) smatra se službenim putovanjem, te stoga ti službenici imaju

pravo na dnevnicu sukladno čl. 55. Kolektivnog ugovora.

- pravo na dnevnicu policijskih službenika koji temeljem rješenja o rasporedu pokrivaju cijelu policijsku upravu

Kada se u čl. 55. Kolektivnog ugovora govori o upućivanju službenika ili namještenika na službeno putovanje, pod stalnim mjestom rada podrazumijeva se mjesto u kojem (odnosno područje na kojem) je službenik ili namještenik dužan obavljati poslove radnog mjesta na koje je raspoređen, sukladno opisu poslova radnog mjesta iz pravilnika o unutarnjem redu i nadležnosti ustrojstvene jedinice u koju je raspoređen, utvrđenoj u aktu o unutarnjem ustrojstvu državnog tijela.

Stoga u slučaju kad službenici obavljaju poslove radnog mjesta izvan sjedišta ustrojstvene jedinice, odnosno izvan mjesta u kojem se nalaze njihovi uredski prostori, ali na području na kojem su dužni postupati sukladno rješenju o rasporedu, pravilniku o unutarnjem redu i aktu o unutarnjem ustrojstvu državnog tijela, nemaju pravo na dnevnicu, jer se u tom slučaju ne radi o službenom putovanju u smislu članka iz članka 55. Kolektivnog ugovora.

Prema tome, u konkretnom slučaju, kad policijski službenici PU istarske - koji sukladno rješenju o rasporedu, pravilniku o unutarnjem redu i aktu o unutarnjem ustrojstvu MUP-a, pokrivaju područje cijele policijske uprave - obavljaju poslove radnog mjesta na području PU istarske (iz sjedišta u Puli odlaze na rad u Umag), nemaju pravo na dnevnicu iz članka 55. Kolektivnog ugovora, jer se njihov odlazak na rad u Umag ne smatra službenim putovanjem.

- odlazak policijskih službenika na ugovorenu stručnu izobrazbu i pravo na dnevnicu za službeno putovanje

U konkretnom slučaju, kad policijski službenici na temelju ugovora odlaze na školovanje na Visokoj policijskoj školi, odnosno Policijskoj akademiji, ne radi se o njihovom upućivanju na službeno putovanje u smislu Kolektivnog ugovora, jer ne odlaze na putovanje radi izvršenja službenih, nego ugovornih obveza.

– umanjeње dnevnice za službena putovanja u inozemstvo

Prema članku 55. stavku 2. Kolektivnog ugovora, visina dnevnice za službena putovanja u Republici Hrvatskoj iznosi najmanje 170,00 kuna, a za službena putovanja u inozemstvu dnevnicu se isplaćuje u visini propisanoj Odlukom o visini dnevnice za službeno putovanje u inozemstvo za korisnike koji se financiraju iz sredstava Državnog proračuna.

Umanjenje dnevnice iz članka 55. stavka 3. Kolektivnog ugovora (ako je službeniku i namješteniku osigurana odgovarajuća dnevna prehrana) odnosi se na sve dnevnicu iz stavka 2. istoga članka, dakle i na dnevnicu za službena putovanja u Republici Hrvatskoj i na dnevnicu za službena putovanja u inozemstvu.

Ovim tumačenjem zamjenjuje se tumačenje Zajedničke komisije od 4. prosinca 2008. godine, prema kojem se umanjeње dnevnice, ako je službeniku ili namješteniku osigurana odgovarajuća dnevna prehrana, primjenjuje samo na službena putovanja u Republici Hrvatskoj. To ranije tumačenje dano je na temelju pogrešnog utvrđenja da je pitanje umanjeње dnevnice za službena putovanja u inozemstvo propisano odlukom Vlade ili uredbom.

Zajednička komisija je odstupila od tog ranijeg tumačenja, jer je naknadno utvrđeno da umanjeње dnevnice za službena putovanja u inozemstvo nije propisano ni odlukom Vlade ni uredbom. Odluka o visini dnevnice za službeno putovanje u inozemstvo za korisnike koji se financiraju iz sredstava državnog proračuna („Narodne novine“, broj 8/2006.) utvrđuje samo

visinu dnevnice za službena putovanja u inozemstvo (ne propisujući odgovarajuća umanjena dnevnice), a Uredba o izdacima za službena putovanja u inozemstvo, koji se korisnicima državnoga proračuna priznaju u materijalne troškove („Narodne novine“, broj 50/92. i 73/93.) prestala je važiti stupanjem na snagu Zakona o državnim službenicima i namještenicima i o plaćama nositelja pravosudnih dužnosti - „Narodne novine“, broj 74/94, 86/94. i 7/95.), kad je prestao važiti i Zakon o upravi iz 1978. godine, na temelju koje je ta Uredba bila donesena (članak 192. Zakona o državnim službenicima i namještenicima i o plaćama nositelja pravosudnih dužnosti: „Početkom primjene ovoga Zakona u odnosu na državne službenike i namještenike prestaju vrijediti odredbe Zakona o upravi (”Narodne novine”, br. 16/78., 50/78., 29/85. 48/85.,17/86., 41/90., 47/90. i 53A/91.), kojima se uređuju radni odnosi u organima uprave i na temelju njih donijeti propisi.“).

- čl. 55. Kolektivnog ugovora – službeno putovanje

- utvrđivanje visine dnevnice kada je službeniku osigurana odgovarajuća prehrana obzirom na trajanje službenog puta

Ako je službeno putovanje trajalo više od 12 sati (do 24 sata), službenik ili namještenik kojem je državno tijelo osiguralo odgovarajuću dnevnu prehranu na službenom putu, ima pravo na 50% iznosa dnevnice iz čl 55. st. 2. Kolektivnog ugovora, a ako je službeno putovanje trajalo više od 8 a manje od 12 sati, službenik ili namještenik kojem je državno tijelo osiguralo odgovarajuću dnevnu prehranu na službenom putu, ima pravo na 25% iznosa dnevnice čl 55. st. 2. Kolektivnog ugovora. Za službeni put koji je trajao kraće od 8 sati, službenik ili namještenik nema pravo na dnevnicu odnosno dio dnevnice, neovisno o tome da li mu je državno tijelo osiguralo odgovarajuću dnevnu prehranu na službenom putu.

Pod odgovarajućom dnevnom prehranom za službeno putovanje koje je trajalo do 12 sati podrazumijeva se da je službeniku ili namješteniku osiguran barem jedan topli obrok, a za službeno putovanje koje je trajalo preko 12 sati podrazumijeva se da su službeniku ili namješteniku osigurana tri obroka, od kojih barem jedan mora biti topli obrok.

– pravo na dodatke na osnovnu plaću za vrijeme službenog putovanja u inozemstvu

Odredbe čl. 55. Kolektivnog ugovora uređuju materijalna prava službenika ili namještenika koji je upućen na službeni putovanje (naknada prijevoznih troškova, dnevnica i naknada hotelskog računa za spavanje), a ne isključuju mogućnost rada na službenom putu (prekovremenog rada, rada subotom, nedjeljom ili sl.), te time ne isključuju ni ostvarenje dodataka na plaću iz čl. 44. Kolektivnog ugovora.

Stoga ako je službenik ili namještenik za vrijeme službenog putovanja, na koje je upućen temeljem naloga poslodavca, ostvario sate prekovremenog rada, rada subotom, odnosno nedjeljom, ima pravo na dodatke iz čl. 44. Kolektivnog ugovora za svaki stvarno odrađeni sat rada (stvarni angažman na obavljanju posla zbog kojeg je upućen na službeno putovanje od strane poslodavca).

U stvarno odrađene sate rada ne uračunava se i vrijeme putovanja.

- čl. 55. i 32. Kolektivnog ugovora – da li se upućivanje službenika na polaganje državnog stručnog ispita smatra službenim putovanjem

Pod službenim putem u smislu čl. 55. Kolektivnog ugovora podrazumijeva se upućivanje službenika i namještenika iz mjesta njegovog stalnog rada u drugo mjesto (različito od mjesta njegova stalnog rada i različito od njegova prebivališta odnosno uobičajenog boravišta), radi obavljanja po nalogu za službeno putovanje određenih poslova koji su samo dio poslova njegova radnog mjesta, a u svezi su s djelatnošću poslodavca.

Stoga se upućivanje službenika na polaganje državnog stručnog ispita i na seminar za

polaganje državnog stručnog ispita ne smatra službenim putovanjem u smislu čl. 55. Kolektivnog ugovora.

- čl. 55. i 56. Kolektivnog ugovora

– pravo na dnevnicu i terenski dodatak pravosudnih policajaca

U smislu čl. 55. Kolektivnog ugovora pod službenim putem podrazumijeva se upućivanje službenika i namještenika iz mjesta njegovog stalnog rada u drugo mjesto (različito od mjesta njegova stalnog rada i različito od njegova prebivališta odnosno uobičajenog boravišta), radi obavljanja po nalogu za službeno putovanje određenih poslova koji su samo dio poslova njegova radnog mjesta, a u svezi su s djelatnošću poslodavca.

U smislu čl. 56. Kolektivnog ugovora rad na terenu podrazumijeva rad službenika ili namještenika izvan stalnog mjesta rada (mjesta u kojem je službenik ili namještenik stalno zaposlen) i izvan mjesta njegova stalnog boravka, na koji je upućen od strane poslodavca radi obavljanja poslova svoga radnog mjesta.

Stoga, državni službenik – pravosudni policajac, koji je upućen na prepraćaj i čuvanje zatvorenika u drugo mjesto (različito od mjesta njegovog stalnog rada i različito od njegova prebivališta odnosno uobičajenog boravišta), ima pravo na dnevnicu, a ne pravo na terenski dodatak, jer se u konkretnom slučaju radi o upućivanju službenika na službeno putovanje (temeljem naloga za službeno putovanje da obavi određene poslove svoga radnog mjesta), a ne o upućivanju na rad na terenu (temeljem naloga da u drugom mjestu rada obavlja poslove radnog mjesta na koje je raspoređen).

– upućivanje carinskih inspektora na ispomoć u druge carinarnice i pravo na dnevnice i terenski dodatak

Pod službenim putem podrazumijeva se upućivanje službenika i namještenika iz mjesta njegovog stalnog rada u drugo mjesto (različito od mjesta njegovog stalnog rada i različito od njegova prebivališta odnosno uobičajenog boravišta), radi obavljanja po nalogu za službeno putovanje određenih poslova koji su samo dio poslova njegovog radnog mjesta, a u svezi su s djelatnošću poslodavca.

Rad na terenu podrazumijeva rad službenika ili namještenika izvan stalnog mjesta rada (mjesta u kojem je službenik ili namještenik stalno zaposlen) i izvan mjesta njegovog stalnog boravka, na koji je upućen od strane poslodavca radi obavljanja poslova svoga radnog mjesta.

U smislu čl. 55. i 56. Kolektivnog ugovora pod pojmom stalno mjesto rada podrazumijeva se mjesto odnosno područje u kojem službenik ili namještenik obavlja poslove radnog mjesta na koje je raspoređen, obzirom na opis poslova radnog mjesta iz pravilnika o unutarnjem redu i nadležnosti ustrojstvene jedinice u koju je raspoređen, utvrđenu u aktu o unutarnjem ustrojstvu državnog tijela.

Stoga se upućivanje službenika određene ustrojstvene jedinice, konkretno Službe za nadzor u Središnjem uredu Carinske uprave, odnosno Odjela za nadzor u carinarnicama, na ispomoć u drugu ustrojstvenu jedinicu druge carinarnice, koja se nalazi u drugom mjestu rada (mjesto različito od mjesta njegovog stalnog rada), radi obavljanja određenih zadataka iz opisa poslova radnog mjesta na koje je službenik raspoređen, smatra službenim putovanjem.

- čl. 55. i 56. Kolektivnog ugovora – da li se upućivanje službenika kao predstavnika Ministarstva uprave na rad u komisijama za provedbu javnih natječaja za prijam u državnu službu smatra službenim putovanjem ili terenskom radom (15. sjednica održana 09. travnja

2010. godine)

U konkretnom slučaju, upućivanje službenika na rad izvan stalnog mjesta rada u kojem je zaposlen i izvan mjesta njegova stalnog boravka, radi sudjelovanja u svojstvu predstavnika Ministarstva uprave u komisijama za provedbu javnih natječaja za prijam u državnu službu smatra se službenim putovanjem u smislu čl. 55. Kolektivnog ugovora.

Sukladno čl. 55. st. 8. Kolektivnog ugovora službenik ima pravo na pola dnevnice ukoliko službeno putovanje traje između 8 i 12 sati, a ukoliko službeno putovanje traje između 12 i 24 sata ima pravo na punu dnevnicu. Za službeni put koji je trajao kraće od 8 sati, službenik ili namještenik nema pravo na dnevnicu odnosno dio dnevnice.

- čl. 55. i 32. Kolektivnog ugovora – da li se upućivanje službenika na izobrazbu i pripremu za polaganje državnog stručnog ispita smatra službenim putovanjem (16. sjednica održana 19. svibnja 2010. godine)

Zajednička komisija je na svojoj 13. sjednici održanoj 05. ožujka 2010. godine dala sljedeće tumačenje:

„Pod službenim putem u smislu čl. 55. Kolektivnog ugovora podrazumijeva se upućivanje službenika i namještenika iz mjesta njegovog stalnog rada u drugo mjesto (različito od mjesta njegova stalnog rada i različito od njegova prebivališta odnosno uobičajenog boravišta), radi obavljanja po nalogu za službeno putovanje određenih poslova koji su samo dio poslova njegova radnog mjesta, a u svezi su s djelatnošću poslodavca.

Stoga se upućivanje službenika na polaganje državnog stručnog ispita i na seminar za polaganje državnog stručnog ispita ne smatra službenim putovanjem u smislu čl. 55. Kolektivnog ugovora.“

Obzirom da je u nekim državnim tijelima, sukladno unutarnjem aktu, propisana obveza pohađanja programa izobrazbe radi polaganja posebnog dijela državnog stručnog ispita (npr. u slučaju upućivanja službenika u Carinski centar za obuku u Zagrebu temeljem Pravilnika o programu i načinu stručnog osposobljavanja i usavršavanja službenika Ministarstva financija, Carinske uprave), Zajednička komisija iznosi sljedeće:

Službenici koji su od strane poslodavca upućeni na edukaciju, seminar i sl., i u obvezi su pohađati takav program izobrazbe, sukladno čl. 55. st. 6. Kolektivnog ugovora imaju pravo na punu dnevnicu (odnosno pravo na 50% iznosa dnevnice ako mu je osigurana odgovarajuća prehrana) i ostala prava iz toga članka za cijelo vrijeme trajanja izobrazbe.

- čl. 55. st. 6. Kolektivnog ugovora – pravo na dnevnicu za vrijeme edukacije temeljem ugovora (16. sjednica održana 19. svibnja 2010. godine)

Službenik i namještenik koji je od strane poslodavca upućen na edukaciju, tečaj, seminar i sl., a s kojim je zaključen ugovor pod nazivom „ugovor o školovanju“, u kojem je službeniku utvrđena obveza rada kod poslodavca u određenom trajanju nakon edukacije, ima pravo na dnevnicu i druga prava iz čl. 55. st. 6. Kolektivnog ugovora, odnosno pravo na 50% iznosa dnevnice ako mu je osigurana odgovarajuća i prehrana.

Stoga u konkretnom slučaju, kad je poslodavac uputio službenika na pohađanje edukacije, seminara, tečaja i sl. i to je jedna službenih obveza službenika, službenik ima pravo na dnevnicu i druga prava iz čl. 55. st. 6. Kolektivnog ugovora.

Pri tome nije odlučno što ugovor nosi naziv „ugovor o školovanju“, jer je očigledno da se ne radi o školovanju, odnosno formalnom obrazovanju.

- čl. 55. Kolektivnog ugovora – vrijeme isplate naknade troškova prijevoza na službenom putu (22. sjednica od 21. 09. 2010. godine).

Sukladno čl. 55. Kolektivnog ugovora službeniku ili namješteniku koji je upućen na službeno putovanje pripada puna naknada prijevoznih troškova, dnevnica i naknada punog iznosa hotelskog računa.

Naknada prijevoznih troškova službenog putovanja isplaćuje se u visini stvarnih izdataka odobrenog (temeljem potpisanog i ovjerenog putnog naloga) prijevoza. Ako je službeniku ili namješteniku nalogom određeno korištenje javnog prijevoza, naknada prijevoznih troškova službenog putovanja isplaćuje se na osnovu vjerodostojne isprave - prijevozne karte kao dokaza stvarnog izdatka korištenog javnog prijevoza.

- čl. 55. Kolektivnog ugovora – naknada troškova prijevoza tijekom korištenja tjednog odmora službenika koji se nalaze na službenom putovanju (sjednica održana 25. ožujka 2011. godine)

Za vrijeme službenog putovanja službenik ili namještenik ima pravo na naknadu troškova prijevoza sukladno izdanom nalogu za službeno putovanje (samo za odlazak na službeni put i dolazak s službenog puta temeljem naloga), a nema pravo na troškove prijevoza radi korištenja tjednog odmora za vrijeme trajanja službenog puta.

- čl. 55. i 32. Kolektivnog ugovora – da li se upućivanje službenika na izobrazbu i pripremu za polaganje državnog stručnog ispita smatra službenim putovanjem (sjednica održana 20. svibnja 2011. godine)

Zajednička komisija je na svojoj 13. sjednici održanoj 05. ožujka 2010. godine dala sljedeće tumačenje:

„Pod službenim putem u smislu čl. 55. Kolektivnog ugovora podrazumijeva se upućivanje službenika i namještenika iz mjesta njegovog stalnog rada u drugo mjesto (različito od mjesta njegova stalnog rada i različito od njegova prebivališta odnosno uobičajenog boravišta), radi obavljanja po nalogu za službeno putovanje određenih poslova koji su samo dio poslova njegova radnog mjesta, a u svezi su s djelatnošću poslodavca.

Stoga se upućivanje službenika na polaganje državnog stručnog ispita i na seminar za polaganje državnog stručnog ispita ne smatra službenim putovanjem u smislu čl. 55. Kolektivnog ugovora.“

Radi pojašnjenja navedenog tumačenja Zajednička komisija iznosi sljedeće:

Kod navedenog tumačenja čl. 55. Kolektivnog ugovora (s 13. sjednice Zajedničke komisije od 5. ožujka 2010. godine), Zajednička komisija je razmatrala pojedinačni upit o upućivanju službenika na seminar za polaganje općeg dijela državnog stručnog ispita i pri davanju tumačenja imala u vidu taj seminar, čije pohađanje nije obvezujuće za službenike.

*Međutim, upućivanje službenika od strane poslodavca na izobrazbu radi polaganja posebnog djela državnog stručnog ispita, **ako je izobrazba obvezna prema unutaršnjem aktu poslodavca** (npr. upućivanje službenika u Carinski centar za obuku u Zagrebu temeljem Pravilnika o programu i načinu stručnog osposobljavanja i usavršavanja službenika Ministarstva financija, Carinske uprave), **smatra se službenim putovanjem**, pa ti službenici, sukladno čl. 55. st. 6. Kolektivnog ugovora, imaju pravo na dnevnicu i ostala prava iz članka 55. Kolektivnog ugovora za cijelo vrijeme trajanja izobrazbe.*

- čl. 55. Kolektivnog ugovora– polaganje pravosudnog ispita i službeni put (30 sjednica održana 16. svibnja 2012. godine)

Pod službenim putem u smislu čl. 55. Kolektivnog ugovora podrazumijeva se upućivanje službenika i namještenika iz mjesta njegovog stalnog rada u drugo mjesto (različito od mjesta njegova stalnog rada i različito od njegova prebivališta odnosno uobičajenog boravišta), radi obavljanja po nalogu za službeno putovanje određenih poslova koji su samo dio poslova njegova radnog mjesta, a u svezi su s djelatnošću poslodavca.

Stoga se upućivanje službenika na polaganje državnog stručnog ispita i na polaganje pravosudnog ispita ne smatra službenim putovanjem u smislu čl. 55. Kolektivnog ugovora.

Članak 56.

(1) Za vrijeme rada izvan stalnog mjesta rada u kojem je zaposlen i izvan mjesta njegova stalnog boravka, službenik i namještenik ima pravo na dodatak za rad na terenu, ako je na terenu proveo najmanje 8 sati bez obzira na to koliko je dana radio.

(2) Pod pojmom stalno mjesto rada podrazumijeva se mjesto odnosno područje u kojem službenik i namještenik obavlja poslove radnog mjesta na koje je raspoređen, obzirom na opis poslova radnog mjesta iz pravilnika o unutarnjem redu i nadležnosti ustrojstvene jedinice u koju je raspoređen, utvrđenu u aktu o unutarnjem ustrojstvu državnog tijela.

- (3) Terenski dodatak se isplaćuje službeniku i namješteniku najkasnije posljednji radni dan u mjesecu, za idući mjesec.
- (4) Visina terenskog dodatka iznosi najmanje 170,00 kuna, odnosno prema sporazumu s Vladom.
- (5) Ukoliko je službeniku i namješteniku za vrijeme rada izvan sjedišta državnog tijela i izvan mjesta njegova stalnog boravka osigurana odgovarajuća dnevna prehrana isplatit će se 50% iznosa dodatka iz stavka 4. ovoga članka.
- (6) Ukoliko je službeniku i namješteniku za vrijeme rada izvan sjedišta državnog tijela i izvan mjesta njegova stalnog boravka osiguran adekvatan smještaj (u čvrstom objektu) nema pravo na naknadu iznosa hotelskog računa za spavanje.
- (7) Pored terenskog dodatka službenik i namještenik ima pravo i na dodatke iz članka 44. ovog Ugovora za svaki stvarno odrađeni sat rada.
- (8) Dnevnica i terenski dodatak se međusobno isključuju.
- (9) Ukoliko se službenici i namještenici organizirano upućuju na rad na terenu (osiguranje utakmica, preprata) u stvarno odrađene sate rada ubraja im se i vrijeme putovanja do mjesta rada na terenu kao i vrijeme putovanja provedeno na povratku s mjesta rada na terenu.

- tumačenja: čl. 56. Kolektivnog ugovora – terenski rad

A: terenski rad i prekovremeni sati

Terenski dodatak nije naknada za rad, niti zamjena za plaću, nego služi za pokriće povećanih troškova zbog rada na terenu. S obzirom da službenik dobiva plaću za svoj rad - neovisno o tome da li je taj rad ostvaren u mjestu rada ili na terenu - onaj službenik koji je zbog specifičnosti poslova radnog mjesta radio na terenu noću, prekovremeno, subotom, nedjeljom, odnosno na blag dane, neradne dane utvrđene zakonom i na Uskrs ima pravo na uvećanje osnovne plaće sukladno čl. 44. Kolektivnog ugovora za sate kada je radio noću, prekovremeno, subotom, nedjeljom i sl.

B: pravo na dodatak za terenski rad fitosanitarnih inspektora

Kod utvrđivanja prava na dodatak za terenski rad, pod stalnim mjestom rada podrazumijeva se mjesto odnosno područje u kojem službenik ili namještenik obavlja poslove radnog mjesta na koje je raspoređen, obzirom na opis poslova radnog mjesta iz pravilnika o unutarnjem redu i nadležnost ustrojstvene jedinice u koju je raspoređen, utvrđenu u aktu o unutarnjem ustrojstvu državnog tijela (čl. 56. st. 2. Kolektivnog ugovora).

Stoga se u konkretnom slučaju rad fitosanitarnih inspektora izvan mjesta u kojem su njihove uredske prostorije, ali na području na kojem trebaju obavljati poslove svoga radnog mjesta, obzirom na opis poslova radnog mjesta iz pravilnika o unutarnjem redu i propisanu nadležnost ustrojstvene jedinice iz uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva (u kojim aktima je utvrđeno mjesto odnosno područje na kojem su dužni obavljati poslove radnog mjesta na koje su raspoređeni, t.j. utvrđena njihova stvarna i mjesna nadležnost za postupanje, odnosno koje područje „pokrivaju“) ne smatra radom na terenu.

- čl. 56. Kolektivnog ugovora

– premještaj i terenski dodatak

Carinski službenik koji je rješenjem privremeno premješten u drugo mjesto rada nema pravo na terenski dodatak za vrijeme rada u mjestu koje je rješenjem o premještaju utvrđeno kao novo mjesto rada. Navedeno proizlazi iz činjenice da se u tom slučaju ne radi se o upućivanju službenika na rad na terenu, nego o premještaju službenika na drugo radno mjesto, odnosno premještaju u drugo mjesto rada.

Međutim, u konkretnom slučaju službenik je temeljem rješenja privremeno premješten iz Carinske ispostave Luka Šibenik u Carinsku ispostavu Knin, Carinski odjeljak Strmica, a nakon toga je rješenje o premještanju poništeno od strane Odbora za državnu službu. S obzirom da su poništavanjem rješenja poništene i sve pravne posljedice koje je to rješenje proizvelo, ima se smatrati da je službenik bio upućen na rad u drugo mjesto rada bez rješenja, pa stoga ima pravo na terenski dodatak.

– pravo na terenski dodatak i privremeni premještaj

Carinski službenik kojem je rješenjem određeno drugo mjesto rada sukladno zakonu (sustav rotacije radnih mjesta) nema pravo na terenski dodatak za rad u mjestu koje je rješenjem utvrđeno kao mjesto rada. U tom se slučaju ne radi o upućivanju službenika na rad na terenu, nego o određivanju novog mjesta rada službenika.

– pravo na terenski dodatak i udaljenost mjesta „privremenog rada“

Prema čl. 56. st. 1 Kolektivnog ugovora, za vrijeme rada izvan stalnog mjesta rada u kojem je zaposlen i izvan mjesta njegova stalnog boravka, službenik i namještenik ima pravo na dodatak za rad na terenu. Prema tome, za utvrđivanje (ne)postojanja rada na terenu (terenski rad) jedini je kriterij da službenik ili namještenik radi izvan stalnog mjesta rada i izvan mjesta njegova stalnog boravka, neovisno o udaljenosti mjesta „privremenog“ rada službenika od mjesta njegovog stalnog rada i mjesta njegova stalnog boravka.

Utvrđivanje određene udaljenosti mjesta („privremenog“) rada službenika ili namještenika od mjesta njegovog stalnog rada i mjesta stalnog boravka, u cilju utvrđivanja da li službenik ili namještenik ima ili nema pravo na terenski dodatak iz čl. 56. Kolektivnog ugovora, prelazilo bi ovlasti Zajedničke komisije, koja je temeljem čl. 118. Kolektivnog ugovora ovlaštena isključivo za tumačenje odredaba i praćenje primjene Kolektivnog ugovora. Utvrđivanjem određene udaljenosti „privremenog“ rada službenika ili namještenika od mjesta njegovog stalnog rada kao uvjeta za stjecanje prava na terenski dodatak, predstavljalo bi izmjenu ili dopunu čl. 56. Kolektivnog ugovora, za što Zajednička komisija nije ovlaštena.

- čl. 56. Kolektivnog ugovora – pravo na terenski dodatak kod privremenog premještaja u drugu ustrojstvenu jedinicu (17. sjednica održana 21. svibnja 2010. godine)

Rad na terenu podrazumijeva rad službenika ili namještenika izvan stalnog mjesta rada (mjesta u kojem je službenik ili namještenik stalno zaposlen) i izvan mjesta njegova stalnog boravka, na koji je upućen od strane poslodavca radi obavljanja poslova svoga radnog mjesta.

U smislu čl. 56. Kolektivnog ugovora pod pojmom stalno mjesto rada podrazumijeva se mjesto odnosno područje u kojem službenik ili namještenik obavlja poslove radnog mjesta na koje je raspoređen, obzirom na opis poslova radnog mjesta iz pravilnika o unutarnjem redu i nadležnosti ustrojstvene jedinice u koju je raspoređen, utvrđenu u aktu o unutarnjem ustrojstvu državnog tijela.

S obzirom da iz konkretnog upita podnositelja nije razvidno temeljem kojeg je akta službenik premješten iz jedne u drugu ustrojstvenu jedinicu, potrebno je od podnositelja upita zatražiti da dostavi konkretne / relevantne podatke (rješenje o rasporedu, rješenje o premještanju na radno mjesto, nalog ili dr.) iz kojih čega bi bilo razvidno temeljem kojeg je propisa premješten.

- čl. 56. Kolektivnog ugovora – pravo na terenski dodatak kod privremenog premještaja u drugu ustrojstvenu jedinicu (25. sjednica od 01. 12. 2010. godine).

Rad na terenu podrazumijeva rad službenika ili namještenika izvan stalnog mjesta rada

(mjesto u kojem je službenik ili namještenik stalno zaposlen) i izvan mjesta njegova stalnog boravka, na koji je upućen od strane poslodavca radi obavljanja poslova svoga radnog mjesta.

U smislu čl. 56. Kolektivnog ugovora pod pojmom stalno mjesto rada podrazumijeva se mjesto odnosno područje u kojem službenik ili namještenik obavlja poslove radnog mjesta na koje je raspoređen, obzirom na opis poslova radnog mjesta iz pravilnika o unutarnjem redu i nadležnosti ustrojstvene jedinice u koju je raspoređen, utvrđenu u aktu o unutarnjem ustrojstvu državnog tijela.

Službenik koji je privremeno premješten na rad (koji se sukladno posebnom zakonu ne smatra premještajem na drugo radno mjesto) u drugu ustrojstvenu jedinicu, izvan stalnog mjesta rada (ustrojstvene jedinice u koju je raspoređen) i izvan mjesta njegova stalnog boravka, ima pravo na isplatu terenskog dodatka sukladno čl. 56. Kolektivnog ugovora.

- čl. 56. Kolektivnog ugovora – pravo na terenski dodatak službenika koji podliježu promjeni mjesta rada sukladno posebnim propisima (sustav rotacije radnih mjesta) ili privremeno premještaju u drugo mjesto rada temeljem posebnih propisa (sjednica održana 20. svibnja 2011. godine)

Zajednička komisija je na svojoj sjednici održanoj 01. prosinca 2010. godine dala sljedeće tumačenje:

„Rad na terenu podrazumijeva rad službenika ili namještenika izvan stalnog mjesta rada (mjesto u kojem je službenik ili namještenik stalno zaposlen) i izvan mjesta njegova stalnog boravka, na koji je upućen od strane poslodavca radi obavljanja poslova svoga radnog mjesta.

U smislu čl. 56. Kolektivnog ugovora pod pojmom stalno mjesto rada podrazumijeva se mjesto odnosno područje u kojem službenik ili namještenik obavlja poslove radnog mjesta na koje je raspoređen, obzirom na opis poslova radnog mjesta iz pravilnika o unutarnjem redu i nadležnosti ustrojstvene jedinice u koju je raspoređen, utvrđenu u aktu o unutarnjem ustrojstvu državnog tijela.

Službenik koji je privremeno premješten na rad (koji se sukladno posebnom zakonu ne smatra premještajem na drugo radno mjesto) u drugu ustrojstvenu jedinicu, izvan stalnog mjesta rada (ustrojstvene jedinice u koju je raspoređen) i izvan mjesta njegova stalnog boravka, ima pravo na isplatu terenskog dodatka sukladno čl. 56. Kolektivnog ugovora.“

*Zbog dvojbi koje su se pojavile nakon navedenog tumačenja, **Zajednička komisija ponovno je razmatrala sporno pitanje i izmijenila svoje tumačenje od 1. prosinca 2010. godine u dijelu koji se odnosi na upućivanje službenika na rad u drugo mjesto rada temeljem posebnih propisa** („Službenik koji je privremeno premješten na rad (koji se sukladno posebnom zakonu ne smatra premještajem na drugo radno mjesto) u drugu ustrojstvenu jedinicu, izvan stalnog mjesta rada (ustrojstvene jedinice u koju je raspoređen) i izvan mjesta njegova stalnog boravka, ima pravo na isplatu terenskog dodatka sukladno čl. 56. Kolektivnog ugovora.“).*

U tom dijelu izmijenjeno tumačenje Zajedničke komisija glasi:

Kada se službenik privremeno premješta na rad u drugo mjesto rada, sukladno posebnim propisima, ne radi se o upućivanju na rad na terenu u smislu čl. 56. Kolektivnog ugovora.

Slijedom toga,

1. Kod periodične promjene mjesta rada službenika, unutar iste ili druge ustrojstvene

jedinice, sukladno posebnim propisima (sustav rotacije radnih mjesta) ne radi se o radu na terenu u smislu čl. 56. Kolektivnog ugovora.

2. Kod privremenog premještaja službenika (ovlaštene službene osobe iz čl. 28. Zakona o izvršavanju kazne zatvora) na rad u drugu kaznionicu ili zatvor - na temelju rješenja ravnatelja Uprave za zatvorski sustav, sukladno čl. 31. Zakona o izvršavanju kazne zatvora (Nar. nov., br. 190/2003 - pročišćeni tekst, 76/2007, 27/2008 i 83/2009) - ne radi se o radu na terenu u smislu čl. 56. Kolektivnog ugovora, neovisno o tome što je u čl. 31. st. 9. navedenoga Zakona utvrđeno da se takav premještaj ne smatra premještajem na radno mjesto.

U konkretnom slučaju radi se o posebnom obliku premještaja službenika (premještaj na rad u drugu kaznionicu ili zatvor) propisanom posebnim zakonom, koji je različit institut od upućivanja službenika na rad izvan mjesta stalnog rada u smislu čl. 56. Kolektivnog ugovora i nema obilježja rada na terenu.

3. Kod privremenog premještaja vježbenika pravosudne policije – na temelju rješenja ravnatelja Uprave za zatvorski sustav, sukladno čl. 11. stavku 2. Pravilnika o izobrazbi zaposlenika u kaznionicama i zatvorima Uprave za zatvorski sustav Ministarstva pravosuđa (Nar. nov., br. 81/2002 i 55/2005) - u Centar za izobrazbu Uprave za zatvorski sustav, radi pohađanja tečaja, ne radi se o upućivanju na rad na terenu iz čl. 56. Kolektivnog ugovora.

U konkretnom slučaju radi se o posebnom obliku premještaja službenika koji je uređen posebnim propisom, koji je različit institut od upućivanja službenika na rad izvan mjesta stalnog rada u smislu čl. 56. Kolektivnog ugovora i nema obilježja rada na terenu.

Članak 57.

Ukoliko službenik i namještenik u svoje slobodno vrijeme tijekom terenskog rada zbog okolnosti obavljanja poslova ne smije ili ne može napustiti prostorije ili prijevozno sredstvo u kojima je smješten, tako provedeno vrijeme izvan stvarno odrađenih sati rada smatra se pasivnim dežurstvom.

Članak 58.

(1) Službeniku i namješteniku pripada naknada za odvojeni život od obitelji ako zbog mjesta stalnog rada, različitog od prebivališta njegove obitelji, živi odvojeno od obitelji.

(2) Pravo iz stavka 1. ovoga članka nema službenik i namještenik koji živi odvojeno od obitelji ako je:

- raspoređen u mjesto rada različito od prebivališta njegove obitelji na temelju osobnog zahtjeva,
- putem javnog natječaja primljen u službu odnosno radni odnos u mjesto rada različito od prebivališta njegove obitelji,
- raspoređen u mjesto rada različito od prebivališta njegove obitelji, temeljem obveze preuzete ugovorom o školovanju,
- obitelj odselila u drugo mjesto.

(3) Naknada se isplaćuje za pokriće povećanih troškova života zbog odvojenosti od obitelji, odnosno rada i stalnog mjesta boravka izvan mjesta stalnog prebivališta.

(4) Ukoliko je službeniku i namješteniku osiguran odgovarajući smještaj ili cjelodnevna prehrana, visina naknade umanjit će se 25%, a ako su mu osigurani i odgovarajući smještaj i cjelodnevna prehrana, visina naknade umanjit će se 50%.

(5) Naknada za odvojeni život obitelji i terenski dodatak međusobno se isključuju.

(6) Naknada za odvojeni život od obitelji i naknada troškova prijevoza od mjesta prebivališta do mjesta rada međusobno se isključuju.

(7) Ugovorne strane sporazumne su da visina naknade za odvojeni život od obitelji službenika i namještenika iznosi najmanje 1.000,00 kuna, odnosno prema sporazumu s Vladom.

(8) Službenik i namještenik nema pravo na naknadu iz stavka 1. ovoga članka za mjesec u kojem nije radio niti jedan dan, neovisno o razlozima.

- tumačenja: čl. 58. i 59. Kolektivnog ugovora – datum stjecanja prava

Pravo na naknadu za odvojeni život od obitelji iz čl. 58. st. 1. Kolektivnog ugovora, odnosno pravo na naknadu troškova prijevoza na posao i s posla iz čl. 59. Kolektivnog ugovora, službenik i namještenik ostvaruje od dana kad je stekao uvjete za ostvarenje prava (od dana kad živi odvojeno od obitelji, odnosno od dana kad koristi prijevoz za odlazak na posao i odlazak s posla), a ne od dana kada je podnio zahtjev za naknadu za odvojeni život, odnosno zahtjev za naknadu troškova prijevoza na posao i s posla.

- čl. 58. Kolektivnog ugovora – pravo na naknadu za odvojeni život od obitelji diplomata

U pogledu ostvarenja prava na naknadu za odvojeni život od obitelji na diplomate u Ministarstvu vanjskih poslova primjenjuju se odredbe čl. 58. Kolektivnog ugovora, s obzirom da je u čl. 29. Uredbe o plaćama, dodacima i naknadama u službi vanjskih poslova propisano da diplomati u predstavništvu Republike Hrvatske u inozemstvu, koji sami borave u državi primateljici, odnosno čija je obitelj ostala u Republici Hrvatskoj, ostvaruju pravo na naknadu za odvojeni život od obitelji u skladu s odredbama Zakona o državnim službenicima i Kolektivnog ugovora.

Sukladno čl. 58. st. 1. Kolektivnog ugovora službeniku i namješteniku pripada naknada za odvojeni život od obitelji ako zbog mjesta stalnog rada, različitog od prebivališta njegove obitelji živi odvojeno od obitelji.

Prema čl. 58. st. 2. Kolektivnog ugovora to pravo nema službenik i namještenik koji živi odvojeno od obitelji u slučajevima: ako je raspoređen u mjesto rada različito od prebivališta njegove obitelji na temelju osobnog zahtjeva, ako je putem javnog natječaja primljen u službu u mjesto rada različito od prebivališta njegove obitelji, ako je raspoređen u mjesto rada različito od prebivališta njegove obitelji temeljem obveze preuzete ugovorom o školovanju te ako je obitelj odselila u drugo mjesto.

Stoga, diplomati u predstavništvu Republike Hrvatske u inozemstvu, koji sami borave u državi primateljici, odnosno čija je obitelj ostala u Republici Hrvatskoj, ostvaruju pravo na naknadu za odvojeni život od obitelji, sukladno čl. 58. Kolektivnog ugovora, samo ako su raspoređeni na rad u predstavništvo u inozemstvu po potrebi službe, a ne na osobni zahtjev putem internog natječaja.

- čl. 58. st. 4. Kolektivnog ugovora – naknada za odvojeni život

– što se podrazumijeva pod „osiguranjem odgovarajućeg smještaja“

Sukladno čl. 58. st. 4. Kolektivnog ugovora ukoliko je službeniku i namješteniku koji zbog mjesta stalnog rada, različitog od prebivališta njegove obitelji, živi odvojeno od obitelji, osiguran odgovarajući smještaj, visina naknade za odvojeni život umanjit će se za 25%.

Pod osiguravanjem odgovarajućeg smještaja podrazumijeva se stan u stambenom objektu koji ispunjava tehničke uvjete za stanovanje, odnosno koji ima vodu, struju, sanitarije i potreban namještaj za smještaj službenika i namještenika, koji smještaj je osiguralo državno tijelo u kojem je službenik zaposlen. Troškove smještaja (najamnina i sl.) snosi državno tijelo dok troškove koji proizlaze iz korištenja smještaja (režije) snosi službenik i namještenik.

- pravo na naknadu za odvojeni život od obitelji za vrijeme internog školovanja ili tečaja

Službenik ili namještenik ima pravo na naknadu za odvojeni život od obitelji za svaki mjesec rada u mjestu različitom od prebivališta njegove obitelji u fiksnom iznosu iz čl. 58. st. 7. Kolektivnog ugovora.

U slučaju da je za vrijeme korištenja prava na naknadu za odvojeni život iz čl. 58. st. 7. Kolektivnog ugovora, službenik i namještenik upućen od strane poslodavca na tečaj ili školovanje ili dr., ima pravo na naknadu iz čl. 58. st. 7. Kolektivnog ugovora, pod uvjetom da je upućen u mjesto različito od prebivališta njegove obitelji.

- čl. 58. Kolektivnog ugovora – pojam „obitelj“ u smislu članka 58. Kolektivnog ugovora (22. sjednica od 21. 09. 2010. godine).

Pod pojmom obitelj u smislu članka 58. Kolektivnog ugovora podrazumijeva se životna zajednica žene i muškarca (brak) sa ili bez djece kao i životna zajednica neudane žene i neoženjenog muškarca (izvanbračna zajednica) koja je trajala duže vrijeme ili pod uvjetom da imaju zajedničko dijete, te da obje životne zajednice imaju istu adresu stanovanja odnosno prebivalište. Djeca se smatraju članom obitelji dok se nalaze na redovnom školovanju.

Pod pojmom obitelj u smislu članka 58. Kolektivnog ugovora podrazumijeva se i životna zajednica jednog od roditelja i njegove djece, pod uvjetom da imaju istu adresu stanovanja odnosno prebivalište. Djeca se smatraju članom obitelji dok se nalaze na redovnom školovanju, te iznimno i nakon redovnog školovanja ako je nad njima produženo roditeljsko pravo.

- 58. Kolektivnog ugovora - pravo na naknadu za odvojeni život od obitelji za vrijeme obuke carinskih službenika (29 sjednica održana 29. listopada 2011. godine)

Tumačenje čl. 58. Kolektivnog ugovora dano na sjednici održanoj 03. ožujka 2010., koje glasi:

„Službenik ili namještenik ima pravo na naknadu za odvojeni život od obitelji za svaki mjesec rada u mjestu različitom od prebivališta njegove obitelji u fiksnom iznosu iz čl. 58. st. 7. Kolektivnog ugovora.

U slučaju da je za vrijeme korištenja prava na naknadu za odvojeni život iz čl. 58. st. 7. Kolektivnog ugovora, službenik i namještenik upućen od strane poslodavca na tečaj ili školovanje ili dr., ima pravo na naknadu iz čl. 58. st. 7. Kolektivnog ugovora, pod uvjetom da je upućen u mjesto različito od prebivališta njegove obitelji“.

odnosi se samo na pravo službenika i namještenika korisnika naknade za odvojeni život iz čl. 58. st.7. Kolektivnog ugovora (jer zbog mjesta stalnog rada, različitog od prebivališta njegove obitelji, živi odvojeno od obitelji) koji se za vrijeme korištenja te naknade iz mjesta stalnog rada, različitog od prebivališta njegove obitelji, upućuje na tečaj ili školovanje u mjesto koje je također različito od mjesta njegove obitelji.

Stoga, u konkretnom slučaju, carinski službenici koji su upućeni na posebnu obuku u drugo mjesto različito od mjesta prebivališta njegove obitelji i koje je izvan stalnog mjesta rada u kojem su zaposleni, imaju pravo na naknadu za odvojeni život od obitelji sukladno čl. 58. Kolektivnog ugovora i sukladno čl. 55. st. 6. Kolektivnog ugovora imaju pravo na dnevnicu i ostala prava iz toga članka za cijelo vrijeme trajanja izobrazbe. U slučaju da su upućeni na posebnu obuku u mjesto prebivališta njegove obitelji, nemaju pravo na naknadu za odvojeni život od obitelji iz čl. 58. Kolektivnog ugovora za vrijeme trajanja obuke, niti pravo na dnevnicu iz čl. 55. st. 6. Kolektivnog ugovora, već imaju pravo na punu naknadu troškova prijevoza temeljem upućivanja na službeno putovanje.

Članak 59.

- (1) Pravo na naknadu troškova mjesnog javnog prijevoza u mjestu rada i međumjesnog javnog prijevoza imaju svi službenici i namještenici neovisno o udaljenosti mjesta stanovanja do mjesta rada.
- (2) Pod pojmom mjesni javni prijevoz podrazumijeva se javni prijevoz organiziran u mjestu rada službenika i namještenika (autobusne ili tramvajske linije na lokalnoj razini)
- (3) Pod pojmom međumjesni javni prijevoz podrazumijeva se javni prijevoz organiziran od mjesta stanovanja, koji je različit od mjesta rada, do mjesta rada službenika i namještenika.
- (4) U mjestu rada gdje je mjesni javni prijevoz organiziran i gdje postoji mogućnost kupnje godišnje karte, troškovi prijevoza svim službenicima i namještenicima isplaćuju se na način da se isti, na početku godine za tekuću godinu trebaju izjasniti o načinu, da li žele da im se osigura godišnja karta za mjesni javni prijevoz ili da im se svaki mjesec isplaćuje cijena mjesečne karte javnog prijevoza.
- (5) U mjestu rada gdje je mjesni javni prijevoz organiziran i gdje ne postoji mogućnost kupnje godišnje karte već mjesečne karte, službenici i namještenici imaju pravo na mjesečnu kartu ili, ovisno o njihovoj želji, pravo na naknadu troškova u visini mjesečne karte, a ako u mjestu rada gdje je mjesni javni prijevoz organiziran postoji mogućnost kupnje samo dnevne karte, imaju pravo na isplatu naknade troškova u visini cijene pojedinačne (dnevne) karte, za svaki dolazak i odlazak s posla.
- (6) U mjestu rada gdje mjesni javni prijevoz nije organiziran, službenici i namještenici imaju pravo na mjesečnu naknadu u visini cijene mjesečne karte najbližeg mjesta gdje je mjesni javni prijevoz organiziran i gdje postoji mogućnost kupnje mjesečne karte.
- (7) Službenici i namještenici koji su se izjasnili da im se isplaćuje naknada troškova u visini cijene karte javnog prijevoza, imaju pravo na naknadu troškova javnog prijevoza razmjerno broju dana koji su radili tijekom mjeseca u visini cijene pojedinačne (dnevne) karte za svaki dolazak i odlazak s posla. Ukoliko je visina ovih izdataka viša od iznosa cijene mjesečne karte, službenik i namještenik ostvaruje pravo na naknadu u visini iznosa mjesečne karte.
- (8) Ako je međumjesni javni prijevoz organiziran, službenici i namještenici imaju pravo na mjesečnu kartu, ili ovisno o njihovoj želji, pravo na naknadu troškova u visini cijene mjesečne karte, a ako postoji mogućnost kupnje samo dnevne karte, imaju pravo na isplatu naknade troškova u visini izdataka prema cijeni pojedinačne (dnevne) karte za svaki dolazak i odlazak s posla.
- (9) U slučaju daje mjesni javni prijevoz organiziran na način da se mjesečnom ili godišnjom kartom pokrivaju mjesni i međumjesni javni prijevoz (tzv. Prijevozne zone), službenik i namještenik koji koristi takvu vrstu prijevoza ne ostvaruje pravo na mjesni javni prijevoz.
- (10) Ako službenik i namještenik koji koristi međumjesni javni prijevoz, ima do najbliže stanice međumjesnog prijevoza više od 500 metara, ima pravo i na naknadu troškova mjesnog prijevoza prema kriteriju za mjesni javni prijevoz, sukladno stavcima 4., 5., 6. i 7. ovoga članka.
- (10) Ako službenik i namještenik koji koristi međumjesni javni prijevoz, ima od adrese stanovanja do najbliže stanice međumjesnog prijevoza više od 1000 metara, ima pravo i na naknadu troškova mjesnog prijevoza u mjestu stanovanja prema kriteriju za mjesni javni prijevoz, sukladno stavcima 4., 5., 6., i 7. ovoga članka **(Dodatak II. Kolektivnom ugovoru – izmjena stavka 10, koji se primjenjuje od 01. srpnja 2010. godine)**
- (11) Ako međumjesni javni prijevoz nije organiziran službenik i namještenik ima pravo na mjesečnu naknadu troškova prijevoza koja se utvrđuje u visini cijene mjesečne karte međumjesnog javnog prijevoza za istu udaljenost na tom području.
- (12) Službenici i namještenici nemaju pravo na naknadu troškova prijevoza samo u slučaju ako u tijeku mjeseca nisu radili niti jedan dan.
- (13) Naknada troškova prijevoza isplaćuje se unaprijed i to na plaći za prethodni mjesec.
- (14) Naknada troškova prijevoza iz ovog članka isplaćuje se po cjeniku javnog prijevoznika za građanstvo.
- (15) Ako postoji više mogućnosti prijevoza, o povoljnosti odlučuje poslodavac uzimajući u obzir vremenski najprihvatljiviji prijevoz za službenika i namještenika te uvažavajući racionalnost troškova.

- tumačenja: čl. 59. Kolektivnog ugovora – naknada troškova prijevoza

A: odsutnost s posla cijeli kalendarski mjesec i pravo na naknadu troškova prijevoza

Čl. 59. st. 12. Kolektivnog ugovora propisano je da službenici i namještenici nemaju pravo na naknadu troškova prijevoza samo u slučaju ako u tijeku mjeseca nisu radili niti jedan dan. To znači da nema pravo na naknadu troškova prijevoza samo onaj službenik ili namještenik koji u kalendarskom mjesecu nije radio niti jedan rasporedom utvrđeni radni dan. Prema tome službenik ili namještenik kojem su razlozi nedolaska na posao završili u neradne dane prije isteka kalendarskog mjeseca i koji u tijeku mjeseca nije radio niti jedan rasporedom utvrđeni radni dan – nema pravo na naknadu troškova prijevoza za taj mjesec.

B: prijevozne zone i pravo na naknadu troškova mjesnog prijevoza

Sukladno čl. 59. st. 1. Kolektivnog ugovora pravo na naknadu troškova mjesnog javnog prijevoza u mjestu rada imaju svi službenici i namještenici, neovisno o udaljenosti mjesta stanovanja (adrese stanovanja) do mjesta rada.

Prema čl. 59. st. 2. Kolektivnog ugovora pod mjesnim prijevozom podrazumijeva se javni prijevoz organiziran u mjestu rada službenika i namještenika.

U čl. 59. st. 9. Kolektivnog ugovora izričito je propisano da u slučaju da je mjesni javni prijevoz organiziran na način da se mjesečnom ili godišnjom kartom pokrivaju mjesni i međumjesni javni prijevoz (tzv. prijevozne zone), službenik i namještenik koji koristi takvu vrstu prijevoza ne ostvaruje pravo na mjesni prijevoz.

S obzirom na navedeno, u slučaju da je mjesni javni prijevoz organiziran na način da se mjesečnom ili godišnjom kartom pokrivaju mjesni i međumjesni javni prijevoz (tzv. prijevozne zone), službenik i namještenik koji koristi takvu vrstu prijevoza ne ostvaruje pravo na mjesni prijevoz u mjestu rada.

Međutim, sukladno čl. 59. st. 10. Kolektivnog ugovora, ako službenik koji koristi međumjesni javni prijevoz ima od kuće ili stana (adrese stanovanja) do najbliže stanice međumjesnog prijevoza više od 500 metara, ima pravo i na naknadu troškova mjesnog prijevoza u mjestu stanovanja prema kriterijima iz čl. 59. st. 4.–7. Kolektivnog ugovora.

C: korištenje međumjesnog javnog prijevoza kada službenik stanuje u mjestu rada i pravo na troškove prijevoza

Sukladno čl. 59. st. 1. i 2. Kolektivnog ugovora pravo na naknadu troškova mjesnog javnog prijevoza u mjestu rada imaju svi službenici i namještenici, neovisno o udaljenosti mjesta stanovanja (adrese stanovanja) do mjesta rada, s tim da se pod mjesnim prijevozom podrazumijeva javni prijevoz organiziran u mjestu rada službenika i namještenika.

Naknada troškova mjesnog prijevoza utvrđuje se na način utvrđen u čl. 59. st. 4.–7. Kolektivnog ugovora.

S obzirom da iz upita nije jasno zbog čega službenik koji stanuje u mjestu rada mora koristiti međumjesni javni prijevoz za dolazak na posao i odlazak s posla, radi preciznog odgovora u konkretnom slučaju potrebno je od podnositelja upita zatražiti dodatno pojašnjenje – da li službenik koristi međumjesni prijevoz ili liniju međumjesnog prijevoznika koja pokriva i mjesto stanovanja odnosno mjesto rada (u kojem slučaju bi se radilo isključivo o mjesnom prijevozu) ili pak službenik ima različito mjesto stanovanja od mjesta rada, ali na području iste općine ili grada (u kojem slučaju bi se moglo raditi i o međumjesnom prijevozu).

D: pojam najbliže stanice međumjesnog prijevoza

Čl. 59. st. 10. Kolektivnog ugovora propisano je da ako službenik i namještenik koji koristi međumjesni javni prijevoz, ima do najbliže stanice međumjesnog prijevoza više od 500 metara, ima pravo i na naknadu troškova mjesnog prijevoza prema kriteriju za mjesni javni

prijevoz, sukladno stavcima 4., 5., 6. i 7. toga članka. Navedenom odredbom utvrđuje se pravo na naknadu troškova mjesnog prijevoza u mjestu stanovanja službenika i namještenika koji koristi međumjesni prijevoz (dakle, pravo na naknadu troškova mjesnog prijevoza u mjestu stanovanja, koje je različito od mjesta rada).

Stoga se kriterij udaljenosti do najbliže stanice međumjesnog prijevoza (više od 500 metara) iz čl. 59. st. 10. Kolektivnog ugovora odnosi isključivo na mjesni prijevoz u mjestu stanovanja službenika i namještenika koji koristi međumjesni prijevoz za dolazak na posao i odlazak s posla (ne odnosi se na mjesni prijevoz u mjestu rada, jer kod njega nije odlučna udaljenost mjesta rada - adrese rada - do najbliže stanice međumjesnog prijevoza).

Dakle, udaljenost do najbliže stanice međumjesnog prijevoza više od 500 metara, u smislu čl. 59. st. 10. Kolektivnog ugovora, jeste udaljenost kuće ili stana (adrese stanovanja) službenika i namještenika, koji koristi međumjesni prijevoz za dolazak na posao i odlazak s posla, do najbliže stanice međumjesnog prijevoza.

E: vremenski najprihvatljiviji javni međumjesni prijevoznik

Sukladno čl. 59. st. 15. Kolektivnog ugovora ako postoji više mogućnosti prijevoza, o povoljnosti odlučuje poslodavac uzimajući u obzir vremenski najprihvatljiviji prijevoz za službenika i namještenika te uvažavajući racionalnost troškova.

Ako postoji više različitih međumjesnih prijevoznika, s različitom cijenom mjesečne odnosno pojedinačne karte za istu udaljenost, poslodavac će utvrditi na koju mjesečnu (ili pojedinačnu) kartu službenik ili namještenik ima pravo, vodeći pri tome računa ne samo o vremenski najprihvatljivijem prijevozu za službenika i namještenika za uredan dolazak na posao i povratak s posla (bez predugog čekanja na prijevoz bilo u dolasku na posao bilo u povratku s posla), nego i o racionalnosti troškova.

F: pravo na troškove prijevoza za vrijeme odsutnosti s posla

Sukladno čl. 59. st. 7. Kolektivnog ugovora službenici i namještenici koji su se izjasnili da im se isplaćuje naknada troškova u visini cijene karte javnog prijevoza, imaju pravo na naknadu troškova javnog prijevoza razmjerno broju dana koji su radili tijekom mjeseca u visini cijene pojedinačne (dnevne) karte za svaki dolazak i odlazak s posla. Ukoliko je visina ovih izdataka viša od iznosa cijene mjesečne karte, službenik i namještenik ostvaruje pravo na naknadu u visini mjesečne karte.

Stoga u slučaju odsutnosti službenika ili namještenika s posla od najmanje jednog radnog dana, obračun naknade troškova prijevoza vrši se na način da se broj dana u mjesecu koje je službenik i namještenik radio pomnoži sa visinom cijene pojedinačne (dnevne) karte za dolazak i odlazak s posla. Ako je na taj način obračunata visina naknade troškova prijevoza viša od iznosa mjesečne karte, službeniku i namješteniku isplaćuje se naknada u visini cijene mjesečne karte.

U slučaju kada službenik ili namještenik sukladno čl. 59. st. 11. Kolektivnog ugovora ima pravo na mjesečnu naknadu troškova prijevoza koja se utvrđuje u visini cijene mjesečne karte međumjesnog javnog prijevoza za istu udaljenost na tom području, smatra se da se izjasnio da mu se isplaćuje naknada troškova prijevoza, pa stoga u slučaju odsutnosti s posla ostvaruje pravo na naknadu troškova prijevoza sukladno čl. 59. st. 7. Kolektivnog ugovora.

Sukladno čl. 59. st. 12. Kolektivnog ugovora službenici i namještenici nemaju pravo na naknadu troškova prijevoza ako u tijeku mjeseca nisu radili niti jedan dan. Navedenom odredbom isključuje se pravo službenika ili namještenika na bilo kakvu naknadu troškova prijevoza za mjesec u kojem nije radio niti jedan dan. Pri tome valja naglasiti da se istom odredbom ne utvrđuje da službenik ili namještenik, koji je u određenom mjesecu radio barem jedan dan, ima pravo na naknadu troškova prijevoza u punom iznosu cijene mjesečne karte, jer se u tom slučaju primjenjuje odredba čl. 59. st. 7. Kolektivnog ugovora, o pravu na naknadu troškova javnog prijevoza razmjerno broju dana koje je službenik ili namještenik

radio tijekom mjeseca u visini cijene pojedinačne (dnevne) karte za svaki dolazak i odlazak s posla, a najviše u visini cijene mjesečne karte.

G: pravo na mjesni prijevoz u mjestu gdje nije organiziran mjesni prijevoz

a) U mjestu rada:

Prema čl. 59. st. 1. Kolektivnog ugovora, pravo na naknadu troškova mjesnog javnog prijevoza u mjestu rada imaju svi službenici i namještenici, neovisno o udaljenosti mjesta stanovanja, odnosno adrese stanovanja, do mjesta rada (uz izuzetak iz st. 9. istoga članka – u slučaju tzv. prijevoznih zona). Ako u mjestu rada nije organiziran mjesni javni prijevoz, sukladno čl. 59. st. 6. Kolektivnog ugovora, službenici i namještenici imaju pravo na mjesečnu naknadu u visini cijene mjesečne karte najbližeg mjesta gdje je mjesni javni prijevoz organiziran i gdje postoji mogućnost kupnje mjesečne karte.

b) U mjestu stanovanja koje je različito od mjesta rada:

Prema čl. 59. st. 10. Kolektivnog ugovora, ako službenik i namještenik koji koristi međumjesni javni prijevoz, ima do najbliže stanice međumjesnog prijevoza više od 500 metara, ima pravo i na naknadu troškova mjesnog prijevoza prema kriteriju za mjesni javni prijevoz, sukladno st. 4., 5., 6. i 7. toga članka. Navedenom odredbom utvrđuje se pravo na naknadu troškova mjesnog prijevoza u mjestu stanovanja službenika i namještenika koji koristi međumjesni prijevoz (dakle, pravo na naknadu troškova mjesnog prijevoza u mjestu stanovanja, koje je različito od mjesta rada).

S obzirom da se visina naknade troškova prijevoza u mjestu stanovanja službenika ili namještenika koji koristi međumjesni prijevoz (kad je, dakle, mjesto stanovanja različito od mjesta rada) utvrđuje prema kriteriju za mjesni javni prijevoz, sukladno st. 4., 5., 6. i 7. toga članka, u slučaju kad u mjestu stanovanja nije organiziran mjesni javni prijevoz, visina naknade troškova mjesnog prijevoza u mjestu stanovanja utvrdit će se, sukladno kriteriju iz čl. 59. st. 6. Kolektivnog ugovora - ako u mjestu rada (u ovom slučaju, u mjestu stanovanja službenika ili namještenika) mjesni javni prijevoz nije organiziran, službenici i namještenici imaju pravo na mjesečnu naknadu u visini cijene mjesečne karte najbližeg mjesta gdje je mjesni javni prijevoz organiziran i gdje postoji mogućnost kupnje mjesečne karte.

- čl. 59. st. 8. i 15. Kolektivnog ugovora

A: – naknada troškova prijevoza kada je poslodavac sklopio ugovor o prevoženju djelatnika, odnosno kada je odlučio o povoljnijem prijevozu

U konkretnom slučaju kada je poslodavac sklopio ugovor sa javnim prijevoznikom, kojim su ugovorene jeftinije godišnje, odnosno mjesečne karte od javnih karata (ugovorene karte) ili je odlučio koji je prijevoz najpovoljniji za službenika i namještenika sukladno čl. 59. st. 15. Kolektivnog ugovora, službenik ili namještenik ima pravo na godišnju, odnosno mjesečnu kartu (da mu se osigura karta javnog prijevoza) ili ovisno o njegovoj želji, pravo na naknadu troškova prijevoza u visini cijene mjesečne karte.

B: – mjesni i međumjesni javni prijevoz (čl. 59. Kolektivnog ugovora)

Prema članku 59. Kolektivnog ugovora, pravo na naknadu troškova mjesnog javnog prijevoza u mjestu rada i međumjesnog javnog prijevoza imaju svi službenici i namještenici neovisno o udaljenosti mjesta stanovanja do mjesta rada.

Mjesni javni prijevoz je javni prijevoz organiziran u mjestu rada službenika i namještenika (autobusne ili tramvajske linije na lokalnoj razini).

Međumjesni javni prijevoz je javni prijevoz organiziran od mjesta stanovanja, koje je različito od mjesta rada, do mjesta rada službenika i namještenika. Prema tome, kod međumjesnog

javnog prijevoza radi se o javnom prijevozu između dva različita mjesta - mjesta stanovanja i mjesta rada službenika i namještenika, neovisno o tome da li ta dva mjesta ulaze u sastav iste ili druge jedinice lokalne samouprave (općine ili grada).

Službenik koji koristi međumjesni javni prijevoz ima pravo i na mjesni javni prijevoz u mjestu rada. Međutim, ako je odlazak na posao i odlazak s posla pokriven linijom međumjesnog javnog prijevoza (na relaciji mjesto stanovanja – mjesto rada), kojom se pokriva i mjesni prijevoz u mjestu rada, radi se o slučaju iz članka 59. stavka 9. Kolektivnog ugovora (kad je mjesni javni prijevoz organiziran na način da se mjesečnom ili godišnjom kartom pokrivaju mjesni i međumjesni javni prijevoz), pa službenik koji koristi takvu vrstu prijevoza ne ostvaruje pravo na mjesni javni prijevoz.

C: – mjesni i međumjesni javni prijevoz (čl. 59. Kolektivnog ugovora)

Kad je u mjestu rada linijom međumjesnog javnog prijevoza pokriven i mjesni prijevoz (službenici i namještenici koji žive u mjestu rada koriste se linijom međumjesnog javnog prijevoza za odlazak na posao i povratak s posla, na relaciji unutar mjesta rada), ima se smatrati da je organiziran mjesni javni prijevoz, pa službenici imaju pravo na naknadu troškova prijevoza sukladno članku 59. stavcima 4. i 5. Kolektivnog ugovora, a ne sukladno članku 59. stavku 6. Kolektivnog ugovora.

D: prijevoz na području iste jedinice lokalne samouprave (općine ili grada) - mjesni ili međumjesni prijevoz

1. Sukladno članku 13. Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici („Narodne novine“, broj 86/06. i 16/07.) u sastav Grada Virovitice ulazi 10 naselja, između ostalih, Čemernica i Virovitica. Iz navedenog je razvidno da je naselje (mjesto) Čemernica različito od naselja (mjesta) Virovitica, s tim da oba navedena naselja ulaze u sastav iste jedinice lokalne samouprave - Grada Virovitice. Stoga službenik kojem je mjesto stanovanja Čemernica, a mjesto rada Virovitica, ima pravo na naknadu troškova međumjesnog prijevoza sukladno odredbama članka 59. st. 3., 8. i 11. Kolektivnog ugovora.

2. Sukladno članku 8. Zakona o područjima županija, gradova i općina u Republici („Narodne novine“, broj 86/06. i 16/07.) u sastav grada Varaždina ulazi 10 naselja, između ostalih, naselja (mjesta) Gojanec i Varaždin. Iz navedenog je razvidno da je naselje (mjesto) Gojanec različito od naselja (mjesta) Varaždin, s tim da oba navedena naselja ulaze u sastav iste jedinice lokalne samouprave - Grada Varaždina. Stoga se prijevoz iz mjesta Gojanec u mjesto Varaždin smatra međumjesnim prijevozom. Međutim, kako je u konkretnom slučaju odlazak na posao i odlazak s posla na relaciji Gojanec – Varaždin pokriven gradskim i prigradskim autobusnim linijama jednog prijevoznika i linijama međumjesnog prijevoza drugog prijevoznika (pa se čak i mjesečna karta za prijevoz do prigradskih naselja – poput Gojanca – kupljena kod bilo kojeg autoprijevoznika može koristiti na svim linijama oba autoprijevoznika) radi se o prijevozu iz članka 59. stavka 9. Kolektivnog ugovora (slučaj kada je mjesni javni prijevoz organiziran na način da se mjesečnom ili godišnjom kartom pokrivaju mjesni i međumjesni javni prijevoz) pa službenik koji koristi takvu vrstu prijevoza ne ostvaruje pravo na mjesni javni prijevoz.

E: prijevozne zone i pravo na naknadu troškova mjesnog prijevoza

U čl. 59. st. 9. Kolektivnog ugovora izričito je propisano da u slučaju da je mjesni javni prijevoz organiziran na način da se mjesečnom ili godišnjom kartom pokrivaju mjesni i međumjesni javni prijevoz (tzv. prijevozne zone), službenik i namještenik koji koristi takvu vrstu prijevoza ne ostvaruje pravo na mjesni prijevoz.

Stoga u konkretnom slučaju – kada službenik dolazi međumjesnim javnim prijevozom na autobusni kolodvor, na kojem se nalazi i stanica mjesnog prijevoza na koju dolaze službenici

koji žive i rade u tom mjestu (te svi zajedno do lokacije na kojoj rade imaju cca 200 metara) – radi se o prijevozu iz članka 59. stavka 9. Kolektivnog ugovora (slučaj kada je mjesni javni prijevoz organiziran na način da se mjesečnom ili godišnjom kartom pokrivaju mjesni i međumjesni javni prijevoz) pa službenik koji koristi takvu vrstu prijevoza ne ostvaruje pravo na mjesni javni prijevoz.

- čl. 59. Kolektivnog ugovora – što se podrazumijeva pod „mjestom stanovanja“

U smislu čl. 59. Kolektivnog ugovora, pod „mjestom stanovanja“ podrazumijeva se mjesto iz kojeg službenik i namještenik redovito dolazi na posao i s posla, odnosno mjesto u kojem mu je prebivalište ili boravište.

- čl. 59. Kolektivnog ugovora – troškovi prijevoza

– pravo na troškove prijevoza za vrijeme službenog puta

Sukladno čl. 59. st. 7. Kolektivnog ugovora službenici i namještenici koji su se izjasnili da im se isplaćuje naknada troškova u visini cijene karte javnog prijevoza, imaju pravo na naknadu troškova javnog prijevoza razmjerno broju dana koji su radili tijekom mjeseca u visini cijene pojedinačne (dnevne) karte za svaki dolazak i odlazak s posla.

Obzirom da za vrijeme službenog puta službenik i namještenik ne dolazi na posao i odlazi s posla, za dane provedene na službenom putu službenik i namještenik nema pravo na naknadu troškova prijevoza za dolazak i odlazak s posla.

Međutim, službenik i namještenik ima pravo na naknadu troškova prijevoza dolaska na posao i odlaska s posla, za dan kad odlazi na službeni put i za dan kada se vraća sa službenog puta, pod uvjetom da nije imao organiziran prijevoz.

- pravo na troškove prijevoza za vrijeme korištenja godišnjeg odmora

Za vrijeme korištenja godišnjeg odmora službenik i namještenik nije radio, odnosno nije dolazio na posao i odlazio s posla, pa stoga za dane provedene na godišnjem odmoru nema pravo na naknadu troškova prijevoza za dolazak i odlazak s posla.

- čl. 59. st. 10. Kolektivnog ugovora – naknada troškova mjesnog prijevoza službeniku koji koristi međumjesni prijevoz - ново (izmijenjeno) tumačenje Zajedničke komisije

Zajednička komisija ponovno je razmatrala tumačenje članka 59. stavka 10. Kolektivnog ugovora (pravo službenika i namještenika koji koriste međumjesni prijevoz i na naknadu mjesnog prijevoza dano na sjednici održanoj 27. studenog 2008. godine koje glasi:

„Člankom 59. stavkom 10. Kolektivnog ugovora propisano je da ako službenik i namještenik koji koristi međumjesni javni prijevoz, ima do najbliže stanice međumjesnog prijevoza više od 500 metara, ima pravo na naknadu troškova mjesnog prijevoza prema kriteriju za mjesni javni prijevoz, sukladno stavcima 4., 5., 6. i 7. toga članka. Navedenom odredbom utvrđuje se pravo na naknadu troškova mjesnog prijevoza u mjestu stanovanja službenika i namještenika koji koristi međumjesni prijevoz (dakle, pravo na naknadu troškova mjesnog prijevoza u mjestu stanovanja, koje je različito od mjesta rada).

Stoga se kriterij udaljenosti do najbliže stanice međumjesnog prijevoza (više od 500 metara) iz čl. 59. st. 10. Kolektivnog ugovora odnosi isključivo na mjesni prijevoz u mjestu stanovanja službenika i namještenika koji koristi međumjesni prijevoz za dolazak na posao i odlazak s posla (ne odnosi se na mjesni prijevoz u

mjestu rada, jer kod njega nije odlučna udaljenost mjesta rada –adrese rada- do najbliže stanice međumjesnog prijevoza).

Dakle, udaljenost do najbliže stanice međumjesnog prijevoza više od 500 metara, u smislu čl. 59. st. 10. Kolektivnog ugovora, jeste udaljenost kuće ili stana (adrese stanovanja) službenika i namještenika, koji koristi međumjesni prijevoz za dolazak na posao i odlazak s posla, do najbliže stanice međumjesnog prijevoza.“

Nakon rasprave o navedenom pitanju Zajednička komisija donijela je zaključak kojim daje novo tumačenje članka 59. stavka 10. Kolektivnog ugovora, kojim zamjenjuje tumačenje od 27. studenog 2008. godine.

Novo tumačenje članka 59. stavka 10. Kolektivnog ugovora glasi:

*Člankom 59. stavkom 10. Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike (“Narodne novine”, broj: 93/08, 23/09 i 39/09) utvrđeno je da ako službenik i namještenik koji koristi međumjesni javni prijevoz, ima do najbliže stanice međumjesnog prijevoza više od 500 metara, ima pravo na naknadu troškova **mjesnog prijevoza** prema kriteriju za mjesni javni prijevoz, sukladno stavcima 4., 5., 6. i 7. ovog članka.*

*Sukladno tome, službenik i namještenik koji koristi međumjesni prijevoz, uz naknadu troškova međumjesnog prijevoza, ima pravo na naknadu troškova mjesnog javnog prijevoza **u mjestu rada**, pod uvjetom da od stanice međumjesnog prijevoza do zgrade u kojoj radi mora prijeći udaljenost veću od 500 metara.*

*Odredba čl. 59. st. 10. Kolektivnog ugovora ne odnosi se na naknadu troškova mjesnog prijevoza u mjestu stanovanja službenika, jer prema čl. 59. st. 2. Kolektivnog ugovora **pod mjesnim javnim prijevozom podrazumijeva se javni prijevoz organiziran u mjestu rada službenika i namještenika**, ali ne i mjesni javni prijevoz organiziran u mjestu stanovanja.*

- čl. 59. st. 9. Kolektivnog ugovora – tzv. prijevozne zone

*Sukladno članku 59. stavku 9. Kolektivnog ugovora, u slučaju da je **mjesni javni prijevoz** organiziran na način da se mjesečnom ili godišnjom kartom **pokrivaju mjesni i međumjesni javni prijevoz (tzv. Prijevozne zone)**, službenik i namještenik koji koristi takvu vrstu prijevoza **ne ostvaruje pravo na mjesni javni prijevoz.***

*Citirano se odnosi i na slučaj kada je odlazak na posao i odlazak s posla **pokriven linijom međumjesnog javnog prijevoza** kojom se **pokriva i mjesni javni prijevoz** pa službenik koji koristi takvu vrstu prijevoza **ne ostvaruje pravo na mjesni javni prijevoz (tzv. Prijevozne zone).***

Postoje dva slučaja tzv. prijevoznih zona i to:

- 1. kad je **mjesni javni prijevoz** organiziran na način da **pokriva mjesni i međumjesni javni prijevoz** i*
- 2. kad je **međumjesni javni prijevoz** organiziran na načina da **pokriva mjesni i međumjesni javni prijevoz.***

*U navedenim slučajevima službenici i namještenici **ostvaruju pravo samo na jednu vrstu prijevoza, koji međutim pokriva i mjesni i međumjesni prijevoz (tzv. prijevozne zone).***

Novo tumačenje čl. 59. stavaka 9. i 10. Kolektivnog ugovora primjenjuje se od 1. siječnja 2010. godine.

- čl. 59. st. 6. Kolektivnog ugovora – najbliže mjesto gdje je organizirani javni mjesni prijevoz

U smislu čl. 59. st. 6. Kolektivnog ugovora, pod najbližim mjestom, gdje je organiziran mjesni javni prijevoz i gdje postoji mogućnost kupnje mjesečne karte, smatra se najbliže mjesto gdje je organiziran javni prijevoz isključivo kao mjesni prijevoz (ne županijski ili međuzupanijski) i gdje postoji mogućnost kupnje mjesečne karte (mjesečne karte za mjesni javni prijevoz u jednakom iznosu za sve korisnike prijevoza, neovisno o relaciji / udaljenosti na kojoj se prijevoz koristi).

Stoga se pod najbližim mjestom gdje je organiziran mjesni javni prijevoz i gdje postoji mogućnost kupnje mjesečne karte, sukladno čl. 59. st. 6. Kolektivnog ugovora, ne smatra mjesto u kojem je prijevoz organiziran kao dio linije međumjesnog prijevoza odnosno linijski prijevoz (prijevozne zone).

- čl. 59 st. 15. Kolektivnog ugovora – racionalnost troškova kod određivanja povoljnijeg prijevoza

Sukladno čl. 59. st. 15. Kolektivnog ugovora, ako postoji više mogućnosti prijevoza, o povoljnosti odlučuje poslodavac uzimajući u obzir vremenski najprihvatljiviji prijevoz za službenika i namještenika te uvažavajući racionalnost troškova.

Prilikom odlučivanja koji je prijevoz povoljniji, poslodavac mora voditi računa i o vremenski najprihvatljivijem prijevozu za službenika i namještenika i o racionalnosti troškova (cijeni najpovoljnije karte, čijom se isplatom ostvaruje racionalnost troškova).

- čl. 59. Kolektivnog ugovora - troškovi međumjesnog provoza i promjena prebivališta (14. sjednica održana 26. ožujka 2010. godine)

Prema čl. 59. st. 1. Kolektivnog ugovora, svi službenici i namještenici imaju pravo na naknadu troškova mjesnog javnog prijevoza u mjestu rada i međumjesnog javnog prijevoza neovisno o udaljenosti mjesta stanovanja do mjesta rada.

Prema čl. 59. st. 3. Kolektivnog ugovora, pod pojmom međumjesni javni prijevoz podrazumijeva se javni prijevoz organiziran od mjesta stanovanja, koje je različito od mjesta rada, do mjesta rada službenika i namještenika.

Za utvrđivanje prava na naknadu troškova međumjesnog prijevoza za odlazak na posao i s posla nije odlučno da službenik i namještenik ima prijavljeno prebivalište u mjestu koje je različito od mjesta njegovog rada, nego je potrebno da službenik svakodnevno dolazi na posao iz mjesta stanovanja koje je različito od mjesta njegovog rada. Stoga se od službenika i namještenika koji je promijenio prebivalište i preselio u drugo mjesto koje je od mjesta rada udaljeno više od 100 km u jednom smjeru i traži naknadu troškova prijevoza na posao i s posla s nove adrese, može pored uvjerenja o prebivalištu tražiti i dokaz da stvarno stanuje u mjestu na kojem je prijavio prebivalište, odnosno dokaz da svakodnevno putuje na posao i s posla s nove (u konkretnom slučaju udaljenije) adrese.

U tom smislu, Zajednička komisija upućuje na primjenu odredaba čl. 58., 60. i 70. Zakona o općem upravnom postupku (Nar. nov., br. 47/09.), kojim se propisuje način dokazivanja činjeničnog stanja.

- čl. 59. st. 6. Kolektivnog ugovora – mjesni i međumjesni javni prijevoz (16. sjednica održana 19. svibnja 2010. godine)

Ako u mjestu rada nije organiziran mjesni (gradski) javni prijevoz, koji omogućuje svakodnevni redoviti dolazak na posao i odlazak s posla, ali postoji linija međumjesnog prijevoza koja po odobrenom voznom redu ima redovita stajališta u mjestu rada, te omogućuje odnosno osigurava svakodnevni redoviti dolazak na posao i odlazak s posla, smatra se da je organiziran mjesni javni prijevoz, pa službenici i namještenici imaju pravo na naknadu troškova prijevoza sukladno članku 59. stavcima 4. i 5. Kolektivnog ugovora, a ne sukladno članku 59. stavku 6. Kolektivnog ugovora.

- čl. 59. st. 8. i 11. Kolektivnog ugovora – neorganizirani međumjesni prijevoz i pravo na naknadu troškova prijevoza (16. sjednica održana 19. svibnja 2010. godine)

U konkretnom slučaju kada je međumjesni prijevoz organiziran na način da ne omogućuje službenicima i namještenicima redovan i svakodnevni dolazak i odlazak na posao i s posla (jer međumjesni prijevoz postoji samo jednom dnevno ili samo za vrijeme školske godine ili uopće na određenim relacijama ne postoji), smatra se da međumjesni prijevoz nije organiziran, pa službenici i namještenici imaju pravo na naknadu troškova prijevoza sukladno čl. 59. st. 11. Kolektivnog ugovora, neovisno o tome što prijevoznik takvog međumjesnog prijevoza izdaje potvrde o visini dnevne i mjesečne karte, pa se stoga naknada troškova prijevoza međumjesnog prijevoza ne može isplatiti u visini cijene mjesečne odnosno dnevne karte sukladno čl. 59. st. 8. Kolektivnog ugovora.

- čl. 59. Kolektivnog ugovora – naknada troškova prijevoza, prijevozne zone (19. sjednica od 25. 08. 2010. godine).

U slučaju da je mjesni javni prijevoz organiziran na način da se mjesečnom ili godišnjom kartom pokrivaju mjesni i međumjesni javni prijevoz (tzv. prijevozne zone), službenik i namještenik koji koristi takvu vrstu prijevoza ne ostvaruje pravo na mjesni prijevoz u mjestu rada odnosno mjesni prijevoz u mjestu stanovanja koji je pokriven navedenom mjesečnom ili godišnjom kartom.

U slučaju kada je mjesečnom ili godišnjom kartom (naknadom) međumjesnog prijevoza pokriven i mjesni javni prijevoz (tzv. prijevozne zone), službenik i namještenik koji koristi takvu vrstu prijevoza ne ostvaruje pravo na mjesni prijevoz u mjestu stanovanja i/ili mjestu rada jer je taj prijevoz već pokriven navedenom mjesečnom ili godišnjom kartom.

U slučajevima u kojima međumjesni javni prijevoz nije organiziran, te službenici i namještenici ostvaruju pravo na naknadu troškova međumjesnog prijevoza sukladno čl. 59. st. 11. Kolektivnog ugovora, isti ne ostvaruju pravo na mjesni prijevoz u mjestu stanovanja, jer se ne može primijeniti kriterij udaljenosti u mjestu stanovanja (najmanje 1000 metara od adrese stanovanja do najbliže stanice međumjesnog prijevoza), s obzirom da u mjestu stanovanja nema stanice međumjesnog prijevoza te je udaljenost od adrese stanovanja do prve stanice međumjesnog prijevoza pokrivena naknadom troškova prijevoza u visini cijene mjesečne karte međumjesnog javnog prijevoza

- čl. 59. Kolektivnog ugovora – naknada troškova prijevoza (23. sjednica od 08. 11. 2010. godine).

A: - prijevoz na području iste jedinice lokalne samouprave (općine ili grada) - mjesni ili međumjesni prijevoz

Mjesni javni prijevoz je javni prijevoz organiziran u mjestu rada službenika i namještenika (autobusne ili tramvajske linije na lokalnoj razini).

Međumjesni javni prijevoz je javni prijevoz organiziran od mjesta stanovanja, koje je različito od mjesta rada, do mjesta rada službenika i namještenika. Prema tome, kod međumjesnog

javnog prijevoza radi se o javnom prijevozu između dva različita mjesta - mjesta stanovanja i mjesta rada službenika i namještenika, neovisno o tome da li ta dva mjesta ulaze u sastav iste ili druge jedinice lokalne samouprave (općine ili grada).

Službenik koji koristi međumjesni javni prijevoz ima pravo i na mjesni javni prijevoz u mjestu rada. Međutim, ako je odlazak na posao i odlazak s posla pokriven linijom međumjesnog javnog prijevoza (na relaciji mjesto stanovanja – mjesto rada), kojom se pokriva i mjesni prijevoz u mjestu rada, radi se o slučaju iz članka 59. stavka 9. Kolektivnog ugovora (kad je mjesni javni prijevoz organiziran na način da se mjesečnom ili godišnjom kartom pokrivaju mjesni i međumjesni javni prijevoz), pa službenik koji koristi takvu vrstu prijevoza ne ostvaruje pravo na mjesni javni prijevoz.

Stoga, u slučaju kad sukladno Zakonu o područjima županija, gradova i općina u Republici („Narodne novine“, broj 86/06. i 16/07.) u sastav iste jedinice lokalne samouprave – općine ili grada ulazi više taksativno navedenih naselja, službenici i namještenici kojima je mjesto stanovanja u tim naseljima, a mjesto rada u gradu (naselju s istim nazivom kao jedinica lokalne samouprave), imaju pravo na naknadu troškova međumjesnog prijevoza sukladno odredbama članka 59. st. 3., 8. 9. i 11. Kolektivnog ugovora.

B: – pojam najbliže stanice međumjesnog prijevoza

Pod pojmom najbliže stanice međumjesnog prijevoza iz čl. 59. st. 10. Kolektivnog ugovora podrazumijeva se stanica međumjesnog prijevoza u mjestu stanovanja službenika odnosno namještenika udaljena više od 1000 metara od adrese stanovanja službenika i namještenika, koju koristi službenik i namještenik za dolazak i odlazak s posla i koja mu omogućuje redoviti odlazak i dolazak na posao. Pri tome nije od utjecaja da li je stanica međumjesnog prijevoza pravilno izgrađena i označena sukladno Zakonu o prijevozu u cestovnom prometu, već činjenica da javni prijevoznik redovno, prema voznom redu staje na toj stanici.

C: - pravo službenika i namještenika na cijenu mjesečne karte javnog prijevoza

Naknada troškova mjesnog prijevoza službenicima i namještenicima, sukladno čl. 59. st. 4. i 5. Kolektivnog ugovora, isplaćuje se na način da se isti, na početku godine za tekuću godinu, trebaju izjasniti o načinu naknade tih troškova - ako postoji mogućnost kupnje godišnje karte, da li žele da im se osigura godišnja karta za mjesni prijevoz ili da im se svaki mjesec isplaćuje cijena mjesečne karte javnog prijevoza odnosno, a ako nema mogućnosti kupnje godišnje karte, da li žele da im se osigura mjesečna karta ili da im se svaki mjesec isplaćuje cijena mjesečne karte.

Stoga poslodavac ne može jednostrano odlučiti o načinu naknade troškova mjesnog prijevoza pozivajući se na racionalnost troškova iz čl. 59. st. 15. Kolektivnog ugovora te službenicima i namještenicima osigurati godišnju kartu, jer je jeftinija od cijene mjesečne karte, nego službenici i namještenici imaju pravo izabrati način naknade troškova mjesnog prijevoza.

Službenici i namještenici imaju pravo izbora načina naknade troškova prijevoza (da li mjesečna odnosno godišnja karta ili isplata cijene mjesečne karte) i u slučaju iz čl. 59. st. 9. Kolektivnog ugovora, kada se mjesečnom ili godišnjom kartom pokrivaju mjesni i međumjesni prijevoz (tzv. Prijevozne zone).

- čl. 59. Kolektivnog ugovora – naknada troškova prijevoza (25. sjednica od 01. 12. 2010. godine).

A: – što se smatra organiziranim mjesnim prijevozom

Organiziranim mjesnim prijevozom smatra se onaj prijevoz koji svojim linijama i voznim

redom službeniku i namješteniku omogućuje redoviti dolazak i odlazak s posla.

B: - pravo na naknadu pune cijene mjesečne karte za vrijeme odsutnosti s posla

Službenik i namještenik, koji je kupio mjesečnu kartu za dolazak i odlazak s posla, za dane bolovanja i dr. izostanaka s posla u tom mjesecu, ima pravo na naknadu pune cijene mjesečne karte samo ako se prethodno (prije nego je kupio tu mjesečnu kartu) izjasnio da želi koristiti mjesečnu kartu.

Ako mu se, po njegovoj želji, isplaćuje naknada troškova u visini cijene karte javnog prijevoza, za dane bolovanja i dr. izostanaka s posla primijenit će se odredba čl. 59. st. 7. KU - u visini cijene pojedinačne odnosno dnevne karte, razmjerno broju dana koje je radio tijekom mjeseca.

čl. 59. st. 8. i 11. Kolektivnog ugovora (29 sjednica održana 29. listopada 2011. godine)

A: – naknada troškova prijevoza kada nije organiziran međumjesni javni prijevoz u cijelosti

Kada službeniku i namješteniku nije organiziran međumjesni prijevoz u cijelosti, već samo za jedan dio relacije do posla i s posla, smatra se da međumjesni javni prijevoz nije organiziran, pa službenik i namještenik ima pravo na naknadu troškova prijevoza koja se utvrđuje u visini cijene karte međumjesnog javnog prijevoza za istu udaljenost na tom području sukladno čl. 59 st. 11. Kolektivnog ugovora.

B: - najprihvatljiviji javni mjesni prijevoznik

Sukladno čl. 59. st. 15. Kolektivnog ugovora ako postoji više mogućnosti prijevoza, o povoljnosti odlučuje poslodavac uzimajući u obzir vremenski najprihvatljiviji prijevoz za službenika i namještenika te uvažavajući racionalnost troškova.

Ako u mjestu rada postoji više različitih mjesnih prijevoza (npr. tramvajske linije, željezničke ili autobusne linije) s različitom cijenom mjesečne odnosno pojedinačne karte za istu udaljenost, poslodavac će utvrditi na koju mjesečnu (ili pojedinačnu) kartu službenik ili namještenik ima pravo, vodeći pri tome računa ne samo o vremenski najprihvatljivijem prijevozu za službenika i namještenika za uredan dolazak na posao i povratak s posla (bez predugog čekanja na prijevoz bilo u dolasku na posao bilo u povratku s posla), nego i o racionalnosti troškova.

C: - troškovi međumjesnog provoza i promjena prebivališta

Podnositelju upita potrebno je dostaviti tumačenje čl. 59. Kolektivnog ugovora dano na sjednici Zajedničke komisije održane 26. 03. 2010. godine, a koje glasi:

„Prema čl. 59. st. 1. Kolektivnog ugovora, svi službenici i namještenici imaju pravo na naknadu troškova mjesnog javnog prijevoza u mjestu rada i međumjesnog javnog prijevoza neovisno o udaljenosti mjesta stanovanja do mjesta rada.

Prema čl. 59. st. 3. Kolektivnog ugovora, pod pojmom međumjesni javni prijevoz podrazumijeva se javni prijevoz organiziran od mjesta stanovanja, koje je različito od mjesta rada, do mjesta rada službenika i namještenika.

Za utvrđivanje prava na naknadu troškova međumjesnog prijevoza za odlazak na posao i s posla nije odlučno da službenik i namještenik ima prijavljeno prebivalište u mjestu koje je različito od mjesta njegovog rada, nego je potrebno da službenik svakodnevno dolazi na posao iz mjesta stanovanja koje je različito od mjesta njegovog rada. Stoga se od službenika i

namještenika koji je promijenio prebivalište i preselio u drugo mjesto koje je od mjesta rada udaljeno više od 100 km u jednom smjeru i traži naknadu troškova prijevoza na posao i s posla s nove adrese, može pored uvjerenja o prebivalištu tražiti i dokaz da stvarno stanuje u mjestu na kojem je prijavio prebivalište, odnosno dokaz da svakodnevno putuje na posao i s posla s nove (u konkretnom slučaju udaljenije) adrese.

U tom smislu, Zajednička komisija upućuje na primjenu odredaba čl. 58., 60. i 70. Zakona o općem upravnom postupku (Nar. nov., br. 47/09.), kojim se propisuje način dokazivanja činjeničnog stanja“.

-čl. 59. Kolektivnog ugovora – što se podrazumijeva pod „mjestom stanovanja“- pojašnjenje tumačenja (30. sjednica održana 16. svibnja 2012. godine)

U smislu čl. 59. Kolektivnog ugovora, pod „mjestom stanovanja“ podrazumijeva se mjesto iz kojeg službenik i namještenik redovito dolazi na posao i s posla, odnosno mjesto u kojem mu je prebivalište ili boravište.

U slučaju da službenik ima u mjestu rada prebivalište, ali isti ima i prijavljeno boravište u mjestu izvan mjesta rada, pravo na naknadu troškova prijevoza utvrđuje se prema onom mjestu iz kojeg službenik i namještenik redovito dolazi na posao i s posla.

Članak 60.

- (1) Službenici i namještenici su kolektivno osigurani od posljedica nesretnog slučaja za vrijeme obavljanja službe, odnosno rada, kao i u slobodnom vremenu, tijekom 24 sata.
- (2) Preslik police osiguranja prilog je i sastavni dio ovog Ugovora

Članak 61.

- (1) Svi službenici i namještenici imaju jednom u tri godine pravo na sistematski pregled u vrijednosti od 500 kuna, po cijenama zdravstvenih usluga iz obveznog zdravstvenog osiguranja, organizirano putem ministarstva nadležnog za zdravstvo, a koje će se obavljati u zdravstvenim ustanovama iz osnovne mreže zdravstvene djelatnosti, u pravilu prema mjestu rada.
- (2) Čelnik tijela će putem ministarstva nadležnog za zdravstvo organizirati sistematske preglede počevši od 2009. godine.

Članak 62.

- (1) Službeniku i namješteniku pripada pravo na isplatu jubilarne nagrade za neprekidnu službu odnosno rad u državnim tijelima i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave kada navrše:
  - 5 godina - u visini 1 osnovice iz st. 2. ovog članka
  - 10 godina - u visini 1,25 osnovice iz st. 2. ovog članka
  - 15 godina - u visini 1,50 osnovice iz st. 2. ovog članka
  - 20 godina - u visini 1,75 osnovice iz st. 2. ovog članka
  - 25 godina - u visini 2 osnovice iz st. 2. ovog članka
  - 30 godina - u visini 2,50 osnovice iz st. 2. ovog članka
  - 35 godina - u visini 3 osnovice iz st. 2. ovog članka
  - 40 godina - u visini 4 osnovice iz st. 2. ovog članka
  - 45 godina - u visini 5 osnovica iz st. 2. ovog članka.
- (2) O visini osnovice za isplatu jubilarnih nagrada Vlada RH i sindikati državnih službi pregovarati će svake godine u postupku donošenja Prijedloga Državnog proračuna s time da ako se dogovor ne postigne, osnovica za jubilarnu nagradu iznosi najmanje 1800,00 kuna neto.
- (3) Jubilarna nagrada isplaćuje se prvog narednog mjeseca od mjeseca u kojem je službenik ili namještenik ostvario pravo na jubilarnu nagradu.
- (4) Iznimno, ako službeniku i namješteniku prestaje služba odnosno rad u državnom tijelu, a ostvario je pravo na jubilarnu nagradu, nagrada će se isplatiti službeniku i namješteniku ili njihovim nasljednicima, sljedećeg mjeseca po prestanku službe ili rada.

- tumačenja: čl. 62. Kolektivnog ugovora – jubilarna nagrada

A: pravo na isplatu jubilarne nagrade za 45 godina neprekidne službe u državnim tijelima

Službenik i namještenik koji je navršio 45 godina neprekidnog rada u državnim tijelima prije 31. srpnja 2008. godine ne ostvaruje pravo na isplatu jubilarne nagrade iz čl. 62. st.1. al. 9. Kolektivnog ugovora, obzirom da se odredbe Kolektivnog ugovora primjenjuju od 31. srpnja 2008. godine.

B: što se smatra radom u državnim tijelima

Rad u Fondu komunalnog i stambenog gospodarstva ne smatra se radom u državnim tijelima u smislu čl. 62. Kolektivnog ugovora.

- čl. 62 Kolektivnog ugovora – jubilarna nagrada i produženo osiguranje

Službeniku i namješteniku pripada pravo na isplatu jubilarne nagrade za neprekidnu službu

odnosno rad u državnim tijelima i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave kada navrše 5, 10,15,20, 25, 30, 35, 40 ili 45 godina neprekidne službe odnosno rada.

S obzirom da temelj produženog osiguranja nije rad (radni odnos), nego posebne okolnosti (osoba se može osigurati na produženo osiguranje za vrijeme neplaćenog dopusta, mirovanja radnog odnosa dok dijete ne navrší tri godine života, te drugih razloga navedenih u propisima o mirovinskom osiguranju), vrijeme produženog osiguranja ne može se uračunati u neprekidnu službu odnosno rad u državnim tijelima i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave. Ako se radi o produženom osiguranju za vrijeme neplaćenog dopusta ili mirovanja radnog odnosa dok dijete ne navrší tri godine života, to vrijeme se kod utvrđivanja prava na jubilarnu nagradu ne smatra prekidom službe u državnom tijelu, ali se period tog mirovanja ne uračunava u ukupne godine neprekidne službe.

- čl. 62. Kolektivnog ugovora – neplaćeni dopust i pravo na godišnji, regres i jubilarnu nagradu

Kako sukladno čl 37. Kolektivnog ugovora za vrijeme neplaćenog dopusta službeniku ili namješteniku miruju prava i obveze iz službe odnosno radnog odnosa, neplaćeni dopust u trajanju dužem od 8 dana ne smatra se prekidom službe u smislu prava na godišnji odmor iz čl. 13. Kolektivnog ugovora i ostvarivanja prava na regres iz čl. 50. Kolektivnog ugovora. Također se za stjecanje prava na isplatu jubilarne nagrade iz čl. 62 Kolektivnog ugovora neplaćeni dopust ne smatra prekidom službe u državnom tijelu, ali se razdoblje neplaćenog dopusta (vrijeme mirovanja prava i obveza iz državne službe) ne uračunava u ukupno trajanje neprekidne službe u državnim tijelima.

- čl. 62. Kolektivnog ugovora – - mirovanje radnog odnosa i prekid službe

Mirovanje radnog odnosa (npr. odsluženje vojnog roka, korištenje neplaćenog porodnog dopusta i dr.) ne smatra se za stjecanje prava na jubilarnu nagradu iz čl. 62. Kolektivnog ugovora prekidom službe u državnom tijelu, međutim period tog mirovanja ne uračunava se u ukupne godine neprekidne službe.

- čl. 62. Kolektivnog ugovora – što se smatra radom u državnim tijelima (20. sjednica od 26. 08. 2010. godine)

Vrijeme provedeno na radu u statusu volontera-vježbenika ne uračunava se u neprekidnu službu odnosno u rad u državnoj službi za isplatu jubilarne nagrade.

Rad u Centru za socijalni rad ne smatra se radom u državnim tijelima u smislu čl. 62. Kolektivnog ugovora.

- čl. 62. Kolektivnog ugovora - konvalidirani radni staž i pravo na isplatu jubilarne nagrade (sjednica održana 25. ožujka 2011. godine)

Sukladno odredbama Uredbe za provođenje Zakona o konvalidaciji za upravno područje rada, zapošljavanja, mirovinskog i invalidskog osiguranja, doplatka za djecu, socijalne skrbi i zaštite vojnih i civilnih invalida rata („Narodne novine“, broj 51/98.) tzv. „konvalidirani radni staž“ priznaje se u radni staž i radni staž u struci, te se uzima u obzir kod ostvarivanja određenih prava iz službe, kada ista ovise o dužini radnog staža, odnosno radnog staža u struci (uvjeti za raspored za radno mjesto, dužina godišnjeg odmora i sl.).

Međutim, kod utvrđivanja prava na isplatu jubilarne nagrade, u smislu čl. 62. Kolektivnog ugovora, uzima se u obzir samo neprekidna služba odnosno rad u državnim tijelima RH, pa se stoga, rad u tijelima Republike srpske krajine ne smatra radom u državnim tijelima. Prema tome, konvalidirani radni staž službenika ne uračunava se u neprekidnu službu odnosno rad u

državnim tijelima RH.

- čl. 62. Kolektivnog ugovora (sjednica održana 20. svibnja 2011. godine)

A:– mirovanje radnog odnosa bračnog druga diplomate i pravo na jubilarnu nagradu.

S obzirom da je Zakonom o vanjskim poslovima - kao posebnim zakonom - izrijekom propisano da se bračnom drugu diplomate vrijeme boravka u inozemstvu prema čl. 62. st. 1. i 2. toga Zakona priznaje u staž osiguranja i da se taj staž izjednačava sa radnim stažem, to se vrijeme boravka u inozemstvu takvog službenika, kojem je bračni drug diplomata, uračunava u radni staž ostvaren u državnim tijelima za ostvarenje prava za isplatu jubilarne nagrade iz čl. 62. Kolektivnog ugovora.

B:– prekid službe kraći od 8 dana i pravo na isplatu jubilarne nagrade.

Prema čl. 62. Kolektivnog ugovora uvjet za isplatu jubilarne nagrade je neprekidna služba odnosno rad službenika i namještenika u državnim tijelima i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave, pa prekid službe odnosno rada od najmanje jednog dana prekida kontinuitet rada u državnim tijelima i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

čl. 62. Kolektivnog ugovora – pravo na isplatu jubilarne nagrade (29. sjednica održana 29. listopada 2011. godine)

Prema čl. 62. Kolektivnog ugovora službeniku i namješteniku pripada pravo na isplatu jubilarne nagrade za neprekidnu službu odnosno rad u državnim tijelima i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave kada navršše 5, 10, 15, 20, 25, 30, 35, 40 ili 45 godina neprekidne službe odnosno rada.

Stoga, službenik i namještenik koji je navršio 30 godina neprekidnog rada u državnim tijelima ostvaruje pravo na isplatu jubilarne nagrade iz čl. 62. st.1. al. 6. Kolektivnog ugovora.

Za pitanje kako postupiti u slučaju službenika koji je u 2010. godini navršio 30 godina neprekidnog rada u državnim tijelima, a kojem je pogreškom u 2006. godini isplaćena jubilarna nagrada za 30 godina neprekidnog rada u državnim tijelima, Zajednička komisija nije nadležna, obzirom da se u konkretnom slučaju radi o primjeni obveznog prava.

Članak 63.

(1) Svakom službeniku i namješteniku roditelju djeteta mlađeg od 15 godina i koje je navršilo 15 godina u tekućoj godini u kojoj se isplaćuje dar, pripada pravo na dar u prigodi dana Sv. Nikole.

(2) O visini dara za djecu Vlada Republike Hrvatske i sindikati državnih službi pregovarati će svake godine u postupku donošenja Prijedloga Državnog proračuna, s time da, ako se dogovor ne postigne, dar za dijete iznosi najmanje onoliko koliko je bila zadnja isplata dara za djecu u visini koja proizlazi temeljem ugovora između Vlade Republike Hrvatske i sindikata.

- tumačenja: čl. 63. Kolektivnog ugovora – pravo na dar djetetu u prigodi dana Sv. Nikole

Čl. 63. st. 1. Kolektivnog ugovora izričito je propisano da svakom službeniku i namješteniku roditelju djeteta mlađeg od 15 godina i koje je navršilo 15 godina u tekućoj godini u kojoj se isplaćuje dar, pripada pravo na dar u prigodi dana Sv. Nikole.

Stoga, u slučaju da su oba roditelja državni službenici pravo na dar u prigodi dana Sv. Nikole

pripada jednom i drugom roditelju.

- čl. 63. i 64. Kolektivnog ugovora – isplata dara za djecu i božićnice službeniku kojem je služba prestala prije dana sv. Nikole, odnosno prije Božića (14 sjednica održana 26. ožujka 2010. godine)

S obzirom da je dar za djecu iz čl. 63. Kolektivnog ugovora prigodan dar koji se isplaćuje u prigodi dana sv. Nikole, pravo na dar pripada službeniku i namješteniku roditelju (djeteta mlađeg od 15 godina i djeteta koje je navršilo 15 godina u tekućoj godini u kojoj se isplaćuje dar), koji je bio zaposlen u državnom tijelu na dan sv. Nikole.

Stoga pravo na dar za djecu nema osoba kojoj je status državnog službenika i namještenika prestao prije dana sv. Nikole.

S obzirom da je božićnica iz čl. 64. Kolektivnog ugovora prigodan dar (dar za božićne blagdane), istu ostvaruje službenik ili namještenik koji je zaposlen u državnoj službi na Božić. Stoga pravo na božićnicu nema osoba kojoj je status državnog službenika i namještenika prestao prije Božića.

Članak 64.

- (1) Ugovorne strane su sporazumne da će Vlada službeniku i namješteniku isplatiti godišnju nagradu za božićne blagdane, najkasnije do 31. prosinca tekuće godine.

2) O visini božićnice Vlada i sindikati pregovarati će svake godine u postupku donošenja Prijedloga Državnog proračuna, s time da, ako se dogovor ne postigne, božićnica iznosi najmanje onoliko koliko je bila zadnja isplata božićnice u visini koja proizlazi temeljem ugovora između Vlade i sindikata.

(Sukladno Dodatku II: Kolektivnom ugovoru za državne službenike („NN“; br. 90/10) članak 64. ne primjenjuje se u 2010. godini)

- tumačenja: čl. 64. Kolektivnog ugovora – pravo na nagradu za božićne blagdane

Godišnja nagrada za božićne blagdane iz čl. 64. Kolektivnog ugovora je prigodan dar i isplaćuje se za božićne blagdane, pa stoga službeniku ili namješteniku kojem je prestala služba ili radni odnos prije božićnih blagdana, nema pravo na godišnju nagradu za božićne blagdane.

Članak 65.

Ugovorne strane su sporazumne da će sukladno pozitivnim propisima, a u okviru svojih prava i obveza, razraditi mogućnosti sudjelovanja u zadovoljavanju stambenih potreba službenika i namještenika te u skladu s mogućnostima sufinancirati stambene projekte koje sindikati provode u svrhu stambenog zbrinjavanja državnih službenika i namještenika.

Članak 66.

- (1) Službeniku i namješteniku pripada naknada za izum i tehničko unaprjeđenje.
- (2) Posebnim ugovorom zaključenim između službenika i namještenika i državnog tijela uredit će se ostvarivanje konkretnih prava iz stavka 1. ovoga članka

Članak 67.

Iznosi materijalnih prava iz članaka 50., 51., 52., 54., 55., 56., 58., 59., 62., 63., 64., 66. i 71. ugovoreni su u neto iznosima. **(Ispravak Kolektivnog ugovora („NN“, br. 23 /09) – dodan je članak 71.)**

- tumačenja: čl. 67. Kolektivnog ugovora - isplata materijalnih prava u neto iznosu – posebni porez na plaće, mirovine i druge primitke

Prema članku 67. Kolektivnog ugovora iznosi materijalnih prava iz čl. 50., 51., 52., 54., 55., 56., 58., 59., 62., 63., 64., 66. Kolektivnog ugovora ugovoreni su u neto iznosima. Pod neto iznosima podrazumijevaju se iznosi koji se isplaćuju službenicima i namještenicima „na ruke“ odnosno „na račun“ (nakon što poslodavac plati sve propisane doprinose, poreze i prizre).

Tumačenje o tome kako se obračunava posebni porez na plaće, mirovine i druge primitke koji je propisan Zakonom o posebnom porezu na plaće, mirovine i druge primitke („Narodne novine“, broj 94/09) - prelazilo bi ovlasti Zajedničke komisije, koja je temeljem čl. 118. Kolektivnog ugovora ovlaštena isključivo za tumačenje odredaba i praćenje primjene Kolektivnog ugovora.

7. ZAŠTITA PRAVA SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA

Članak 68.

Sva rješenja o ostvarivanju prava, obveza i odgovornosti službenika i namještenika obvezatno se u pisanom obliku i s obrazloženjem dostavljaju službeniku i namješteniku, s poukom o pravnom lijeku.

Članak 69.

Odlučujući o izjavljenom prigovoru službenika i namještenika na rješenje iz članka 68. ovoga Ugovora, čelnik državnog tijela ili osoba koju on za to ovlasti dužan je prethodno razmotriti mišljenje sindikalnog povjerenika ili druge ovlaštene osobe Sindikata, ako to zahtjeva službenik i namještenik.

Članak 70.

U slučaju kada službenik i namještenik daje otkaz, dužan je odraditi otkazni rok u trajanju od mjesec dana, ako sa čelnikom tijela ili osobom koju on za to ovlasti ne postigne sporazum o drugačijem trajanju otkaznog roka.

Članak 71.

(1) Službenik kojem služba prestaje istekom roka u kojem je bio stavljen na raspolaganje Vladi, ima pravo na otpremninu u visini 65% njegove prosječne mjesečne plaće isplaćene u zadnja tri mjeseca prije stavljanja na raspolaganje, za svaku godinu radnog staža ostvarenog u državnoj službi.

(2) Namještenik, kojem prestaje radni odnos zbog poslovno uvjetovanog ili osobno uvjetovanog otkaza, ima pravo na otpremninu u visini 65% prosječne mjesečne plaće isplaćene mu u zadnja tri mjeseca prije prestanka radnog odnosa, za svaku godinu radnog staža u državnoj službi.

(3) Otpremnina iz stavka 1. i 2. ovoga članka isplatit će se službeniku i namješteniku posljednjeg dana službe odnosno rada.

(4) Kao radni staž ostvaren u državnoj službi smatra se ukupni radni staž ostvaren u svim državnim tijelima.

Članak 72.

(1) Ako čelnik državnog tijela ili osoba koju on za to ovlasti zbog tehničkih ili organizacijskih razloga namjerava u razdoblju od šest mjeseci otkazati rad za najmanje petero namještenika, dužan je izraditi program zbrinjavanja viška namještenika.

(2) Na program zbrinjavanja viška namještenika iz stavka 1. ovoga članka odgovarajuće se primjenjuje odredba Zakona o radu.

(3) Prilikom izrade programa zbrinjavanja viška namještenika čelnik državnog tijela ili osoba koju on za to ovlasti dužan je prethodno se savjetovati sa Sindikatom.

(4) Namještenicima se može otkazati rad ako im mjerama iz programa zbrinjavanja viška namještenika nije moguće osigurati zaposlenje u roku dva mjeseca od dana donošenja programa.

Članak 73.

Službenik i namještenik, za čijim je radom prestala potreba u državnom tijelu, ima u roku od dvije godine prednost kod prijama u državnu službu odnosno na rad u tom državnom tijelu, ako se u tom vremenu ukaže potreba za obavljanjem poslova radnog mjesta na koje je službenik i namještenik bio raspoređen u trenutku kada je za njegovim radom prestala potreba.

Članak 74.

(1) Službeniku i namješteniku kome nedostaje najviše tri godine života do ostvarenja uvjeta za starosnu mirovinu, ne može prestati služba, odnosno radni odnos bez osobnog pristanka, osim u slučaju prestanka službe po sili zakona.

(2) Službenik iz stavka 1. ovoga članka za kojeg ne postoji mogućnost rasporeda, stavit će se na raspolaganje do ispunjenja uvjeta za mirovinu.

Članak 75.

(1) Vlada Republike Hrvatske i sindikati državnih službi, polazeći od odgovornosti socijalnih partnera za rad državnih službi osnovat će zajedničko radno tijelo sa zadaćom poboljšanja kvalitete rada i učinkovitosti državnih službi.

(2) Radno tijelo iz stavka 1. ovoga članka jednom godišnje razmatrat će stanje u državnim službama u cilju poboljšanja rada državnih službi i predlagati mjere u svezi sa:

- strukturom kadrova u državnim tijelima s obzirom na potreban broj službenika i namještenika, obrazovnu strukturu i posebna znanja i vještine koja se od njih očekuju;
- socijalno odgovornim upravljanjem ljudskim resursima u cilju postizanja optimalnog broja i strukture kadrova uz uvažavanje stečenih prava postojećih službenika i namještenika, na način kojim će se u najvećoj mjeri koristiti mogućnosti edukacije i stručnog osposobljavanja, kao i odgovarajućih oblika zbrinjavanja neodgovarajućih kadrova, odnosno viška zaposlenih;
- zajedničkim promicanjem profesionalnih i etičkih vrijednosti, kao i izvrsnosti u radu državnih službi s ciljem podizanja razine svijesti o državnoj upravi kao servisu u službi građana.

(3) Izvješće o stanju i mjerama koje se predlažu, radno tijelo donijet će do 30. lipnja tekuće godine radi osiguranja potrebnih sredstava za njegovu provedbu u postupku donošenja Državnog proračuna.

(4) Rok za osnivanje radnog tijela iz stavka 1. ovoga članka je dva mjeseca od potpisivanja ovoga Ugovora.

8. ZAŠTITA SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA

Članak 76.

(1) Ako ovlaštena osoba odnosno tijelo ocijeni da kod službenika i namještenika postoji neposredna opasnost od nastanka invalidnosti, čelnik državnog tijela dužan je, uzimajući u obzir nalaz i mišljenje ovlaštene osobe odnosno tijela, u pisanom obliku ponuditi službeniku i namješteniku drugo radno mjesto, čije poslove je on sposoban obavljati, a koji, što je više moguće, moraju odgovarati poslovima radnog mjesta na koje je prethodno bio raspoređen.

(2) Čelnik državnog tijela dužan je poslove radnog mjesta prilagoditi službeniku i namješteniku iz stavka 1. ovoga članka, odnosno poduzeti sve što je u njegovoj moći da mu osigura povoljnije uvjete rada.

(3) Službenik i namještenik iz stavka 1. ovog članka kojemu nedostaje najviše 5 godina života do ostvarenja uvjeta za starosnu mirovinu, ima pravo na plaću prema dosadašnjem rješenju o rasporedu na radno mjesto odnosno ugovoru o radu ako je to za njega povoljnije.

- tumačenja: čl. 76. Kolektivnog ugovora - neposredna opasnost od nastanka invalidnosti (14. sjednica održana 26. ožujka 2010.)

Prema čl. 76. Kolektivnog ugovora, ako ovlaštena osoba odnosno tijelo ocijeni da kod službenika i namještenika postoji neposredna opasnost od nastanka invalidnosti, čelnik državnog tijela dužan je, uzimajući u obzir nalaz i mišljenje ovlaštene osobe odnosno tijela, u pisanom obliku ponuditi službeniku i namješteniku drugo radno mjesto, čije poslove je on sposoban obavljati, a koji, što je više moguće, moraju odgovarati poslovima radnog mjesta na koje je prethodno bio raspoređen. Čelnik državnog tijela dužan je poslove radnog mjesta prilagoditi navedenom službeniku i namješteniku, odnosno poduzeti sve što je u njegovoj moći da mu osigura povoljnije uvjete rada.

Pod ocjenom ovlaštene osobe odnosno tijela da kod službenika i namještenika postoji neposredna opasnost od nastanka invalidnosti, u smislu čl. 76. Kolektivnog ugovora, podrazumijeva se isključivo ocjena koja je dana u postupku koji se vodio u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje.

Prema tome, kod ostvarenja prava iz čl. 76. Kolektivnog ugovora neće se uzeti u obzir preporuka / ocjena bilo kojeg liječnika specijaliste medicine rada, nego isključivo ocjena ovlaštenog vještaka u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje u postupku pokrenutom u tom Zavodu.

- čl. 76. Kolektivnog ugovora - neposredna opasnost od nastanka invalidnosti i postojanje tjelesnog oštećenja (15 sjednica održana 09. travnja 2010. godine)

Prema čl. 76. Kolektivnog ugovora, ako ovlaštena osoba odnosno tijelo ocijeni da kod službenika i namještenika postoji neposredna opasnost od nastanka invalidnosti, čelnik državnog tijela dužan je, uzimajući u obzir nalaz i mišljenje ovlaštene osobe odnosno tijela, u pisanom obliku ponuditi službeniku i namješteniku drugo radno mjesto, čije poslove je on sposoban obavljati, a koji, što je više moguće, moraju odgovarati poslovima radnog mjesta na koje je prethodno bio raspoređen. Čelnik državnog tijela dužan je poslove radnog mjesta prilagoditi navedenom službeniku i namješteniku, odnosno poduzeti sve što je u njegovoj moći da mu osigura povoljnije uvjete rada.

Navedena odredba odnosi se isključivo na zaštitu službenika i namještenika kada postoji neposredna opasnost od nastanka invalidnosti, u kojem slučaju i pod uvjetom da službeniku nedostaje najviše pet godina života do ostvarenja uvjeta za starosnu mirovinu, službenik ostvaruje pravo na plaću prema dosadašnjem rješenju o rasporedu na radno mjesto, ako je to za njega povoljnije.

Da li kod službenika i namještenika postoji neposredna opasnost od nastanka invalidnosti, utvrđuje ovlašteni vještak u Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje u postupku pokrenutom u tom Zavodu.

Stoga u konkretnom slučaju, postojanje tjelesnog oštećenja službenika, koje je utvrđeno rješenjem Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, ne može se smatrati neposrednom opasnošću od nastanka teške invalidnosti u smislu čl. 76. Kolektivnog ugovora.

Članak 77.

(1) Službeniku i namješteniku, prijašnjem korisniku prava na rad sa skraćenim radnim vremenom i na drugom odgovarajućem poslu za vrijeme zaposlenja (čl. 174. st. 3. t. 2.-4. Zakona o mirovinskom osiguranju), koji je to pravo stekao zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti prema propisima do 31. 12. 1998. godine, pripada pravo na razliku između plaće koju bi ostvario za puno radno vrijeme na radnom mjestu na koje je raspoređen i zbroja invalidske mirovine i plaće koju ostvaruje za skraćeno radno vrijeme.

- tumačenja: čl. 77. Kolektivnog ugovora – inicijativa za izmjenu i dopunu čl. 77. Kolektivnog ugovora

Zajednička komisija razmatrala je inicijativu službenika za izmjenu i dopunu čl. 77. Kolektivnog ugovora, kojom traži da se u navedenom članku riječi: „zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti“ brišu iz razloga što invalidi rada kojima je utvrđena profesionalna nesposobnost za rad po čl. 174. ZMOO ne mogu ostvariti naknadu određenu navedenim člankom Kolektivnog ugovora.

Zajednička komisija je mišljenja da čl. 77. Kolektivnog ugovora nije potrebno izmijeniti na predloženi način, te daje sljedeće tumačenje:

Ostvarenje prava iz članka 77. Kolektivnog ugovora, odnosno pravo na razliku plaće odnosi se na one službenike i namještenike, prijašnje korisnike prava na rad sa skraćenim radnim vremenom i na drugim odgovarajućem poslu za vrijeme zaposlenja (čl. 174. st. 3. toč. 2. – 4. Zakona o mirovinskom osiguranju), a čija invalidnost je utvrđena zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti prema propisima do 31. 12. 1998. godine.

Službenicima i namještenicima kojima je zbog nastale invalidnosti za rad na poslu priznato pravo na rad s skraćenim radnim vremenom prema propisima do 31. 12. 1998. godine i kojima je rješenjem HZMO priznato pravo na invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad počevši od 1. siječnja 1999. godine, imaju pravo na razliku plaće iz čl. 77. Kolektivnog ugovora, obzirom da je čl. 174. Zakona o mirovinskom osiguranju koji je stupio na snagu 01. siječnja 1999. godine, propisano da se korisnicima prava na temelju preostale radne sposobnosti, neposredne opasnosti od invalidnosti i izmijenjene radne sposobnosti, koji su ta prava ostvarili do 31. prosinca 1998. godine, prevode ta prava na invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad.

Članak 78.

Službeniku je poslodavac dužan osigurati pravnu pomoć u postupcima koji su protiv službenika pokrenuti od strane trećih osoba zbog obavljanja poslova i zadataka koji su mu u opisu radnog mjesta, osim ako se za isti slučaj pred službeničkim sudom vodi postupak protiv službenika te je u tom postupku proglašen odgovornim za tešku povredu službene dužnosti.

- tumačenja: čl. 78. Kolektivnog ugovora – osiguranje pravne pomoći i institut besplatne pravne pomoći

Sukladno čl. 78. Kolektivnog ugovora službeniku je poslodavac dužan osigurati pravnu pomoć u postupcima koji su protiv službenika pokrenuti od strane trećih osoba zbog obavljanja poslova i zadataka koji su mu u opisu radnog mjesta, osim ako se za isti slučaj pred službeničkim sudom vodi postupak protiv službenika te je u tom postupku proglašen odgovornim za tešku povredu službene dužnosti.

Institut besplatne pravne pomoći propisan je Zakonom o besplatnoj pravnoj pomoći („Narodne novine“, broj: 62/08), koji definira pravnu pomoć kao način olakšavanja pristupa sudu i drugim tijelima koja odlučuju o pravima i obvezama hrvatskih državljana i stranaca na način da troškove u cijelosti ili djelomično snosi Republika Hrvatska, uzimajući u obzir njihov materijalni položaj i okolnost da ne bi mogli ostvariti to pravo bez ugrožavanja svojeg uzdržavanja i uzdržavanja članova svojeg kućanstva.

Dakle, iz naprijed navedenog razvidno je da se radi o dva različita instituta pravne pomoći i to: „pravnoj pomoći“ iz čl. 78. Kolektivnog ugovora koja podrazumijeva pravnu pomoć u postupcima (građanskim, kaznenim i drugim postupcima) koji su protiv službenika pokrenuti od strane trećih osoba zbog obavljanja poslova i zadataka koji su mu u opisu radnog mjesta i „besplatnoj pravnoj pomoći“ propisanoj Zakonom o besplatnoj pravnoj pomoći, koja podrazumijeva pravnu pomoć hrvatskim državljanima i strancima pred sudovima i drugim tijelima obzirom na njihov materijalni položaj.

U čl. 78. Kolektivnog ugovora nisu propisane posljedice za slučaj kad poslodavac ne osigura pravnu pomoć iz čl. 78. Kolektivnog ugovora.

- čl. 78. Kolektivnog ugovora – osiguranje pravne pomoći (sjednica održana 02. veljače 2011.)

Sukladno čl. 78. službeniku je poslodavac dužan osigurati pravnu pomoć u postupcima koji su protiv službenika pokrenuti od strane trećih osoba zbog obavljanja poslova i zadataka koji su mu u opisu radnog mjesta, osim ako se za isti slučaj pred službeničkim sudom vodi postupak protiv službenika te je u tom postupku proglašen odgovornim za tešku povredu službene dužnosti.

Poslodavac je dužan osigurati pravnu pomoć u postupcima koji su protiv službenika pokrenuti od strane trećih osoba. Državno odvjetništvo RH nije treća osoba u smislu članka 78. Kolektivnog ugovora.

9. ZAŠTITA DOSTOJANSTVA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA I NAMJEŠTENIKA

Članak 79.

(1) Državni službenik i namještenik ima pravo na poštovanje osobe i zaštitu dostojanstva za vrijeme i u svezi obavljanja poslova svog radnog mjesta.

(2) Osobnost i dostojanstvo službenika i namještenika štiti se od uznemiravanja ili spolnog uznemiravanja poslodavca, nadređenih, suradnika i osoba s kojima službenik i namještenik redovito dolazi u doticaj u obavljanju svojih poslova.

(3) U ostvarenju ovog prava stranke ovog Ugovora obvezuju se u državnim tijelima promicati odnose u duhu tolerancije, razumijevanja i uvažavanja dostojanstva osobe državnih službenika i namještenika, te svako neželjeno ponašanje i postupke kojim se takvi odnosi narušavaju opisati, prepoznati, spriječiti i sankcionirati.

Članak 80.

(1) Zabranjeno je uznemiravanje i spolno uznemiravanje državnih službenika i namještenika.

(2) Uznemiravanje je svako ponašanje poslodavca, državnih službenika i namještenika koje

ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu dostojanstva službenika i namještenika, a koje uzrokuje strah ili neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje za drugog službenika i namještenika.

(3) Uznemiravanjem iz stavka 1. ovoga članka smatra se i diskriminirajuće ponašanje kojim se državni službenik i namještenik izravno ili neizravno stavlja u nepovoljniji položaj od

drugih službenika i namještenika na temelju rase, boje kože, spola, spolnog opredjeljenja, bračnog stanja, porodičnih obveza, dobi, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla, imovnog stanja, rođenja, društvenog položaja, članstva ili nečlanstva u političkoj stranci, članstva ili ne članstva u sindikatu te tjelesnih ili duševnih poteškoća.

(4) Spolno uznemiravanje je svako verbalno, neverbalno ili fizičko ponašanje spolne naravi koje ima za cilj ili stvarno predstavlja povredu dostojanstva službenika i namještenika, a koje uzrokuje strah ili neprijateljsko, ponižavajuće ili uvredljivo okruženje.

(5) Ponašanje kojim se narušava dostojanstvo osobe državnih službenika i namještenika smatra se namjerno ili nehajno ponašanje koje primjerice uključuje:

- ogovaranje, širenje glasina ili klevetao drugome, uvrede, prijetnje, psovke i omalovažavanje,
- seksističko ponašanje kojim se osobe drugog spola ili spolnog opredjeljenja nazivaju društveno neprimjerenim izrazima s ciljem isticanja njihovih spolnih obilježja ili spolnog opredjeljenja, šali na njihov račun ili pokušava ostvariti neželjeni tjelesni kontakt,
- namjerno uskraćivanje informacija potrebnih za rad, ili pak davanje dezinformacija i
- dodjeljivanje besmislenih, nerješivih, omalovažavajućih zadataka ili ne dodjeljivanje zadataka.

Članak 81.

(1) U slučaju neželjenog ponašanja iz članka 84. ovoga Ugovora, državni službenik i namještenik može se obratiti nadređenom državnom službeniku, sindikalnom povjereniku ili ovlaštenoj osobi od poslodavca za primanje i rješavanje pritužbi vezanih za zaštitu dostojanstva (povjerljivom savjetniku).

(2) Ovlaštenu osobu iz stavka 1. ovoga članka imenuje čelnik državnog tijela na razini državnog tijela s više od 20 zaposlenih, odnosno na razini dislocirane ustrojstvene jedinice državnog tijela koja ima više od 20 zaposlenih.

(3) U ustrojstvenim jedinicama s manje od 20 zaposlenih poslove ovlaštene osobe obavljat će imenovana ovlaštena osoba hijerarhijski više ustrojstvene jedinice.

(4) Za državna tijela s manje od 20 zaposlenih čelnik središnjeg tijela državne uprave nadležnog za službeničke odnose imenovat će posebnu ovlaštenu osobu na razini državnih službi.

(5) Osoba iz stavka 1. ovog članka imenuje se uz prethodno pribavljenu suglasnost sindikata potpisnika ako imaju članove zaposlene u državnom tijelu u kojem se on imenuje.

(6) Nadređeni državni službenik i sindikalni povjerenik dužni su o svakoj pritužbi o povredi dostojanstva državnog službenika i namještenika obavijestiti ovlaštenu osobu od poslodavca.

Dodatkom I. Kolektivnom ugovoru za državne službenika i namještenika („NN“ br. 39/09) dodan je članak 81. a koji glasi:

„Članak 81. a

(1) Podaci o osobi ovlaštenoj za primanje i rješavanje pritužbi vezanih za zaštitu dostojanstva iz članka 81. ovoga Ugovora objavljuju se na vidnom mjestu u državnom tijelu, a uključuju ime i prezime, broj telefona i telefaksa te e-mail adresu ovlaštene osobe.

(2) Popis ovlaštenih osoba imenovanih temeljem ovoga Ugovora objavljuje se na web-stranici Središnjeg državnog ureda za državnu upravu, www.uprava.hr s naznakom državnog tijela za koje su imenovani.

(3) Čelnik središnjeg tijela državne uprave dužan je upozoriti čelnika državnog tijela ili dislocirane ustrojstvene jedinice državnog tijela s više od 20 zaposlenih na obvezu imenovanja ovlaštene osobe, kao i na obvezu dostave podataka o ovlaštenim osobama radi ažuriranja središnjeg popisa ovlaštenih osoba.

(4) Poslodavac je dužan ovlaštenoj osobi osigurati zaprimanje pritužbi na način i u uvjetima kojima se neće ugroziti privatnost osobe koja podnosi pritužbu, što razumijeva mogućnost korištenja posebne prostorije u sjedištu poslodavca tijekom cijelog ili u dijelu radnog

vremena, a ukoliko je to potrebno omogućit će mu se i izlazak iz sjedišta poslodavca radi zaprimanja pritužbe.“

Članak 82.

(1) Ovlaštena osoba dužna je, ovisno o naravi i težini povrede, odmah, a najkasnije u roku od osam dana od dostave pritužbe, ispitati pritužbu i poduzeti sve potrebne mjere primjerene pojedinom slučaju radi sprječavanja nastavka uznemiravanja ili spolnog uznemiravanja ako utvrdi da ono postoji.

(2) Ukoliko poslodavac ne provede predložene mjere za sprječavanje uznemiravanja ili spolnog uznemiravanja ili ako su mjere koje je poduzeo očito neprimjerene, državni službenik i namještenik ima pravo prekinuti rad dok mu se ne osigura zaštita, pod uvjetom da je u daljnjem roku od osam dana zatražio zaštitu pred nadležnim sudom.

Dodatkom I. Kolektivnom ugovoru za državne službenika i namještenika („NN“ br. 39/09) iza članka 82. dodan je članak 82.a, koji glasi:

„Članak 82.a

(1) Ovlaštena osoba dužna je do 31. siječnja tekuće godine izvijestiti Zajedničku komisiju za tumačenje odredaba i praćenje primjene ovoga ugovora o broju i naravi (težini) zaprimljenih pritužbi u prethodnoj godini u državnom tijelu u kojem je imenovana na obrascu koji je sastavni dio ovoga Ugovora.

(2) Zajednička komisija iz stavka 1. ovoga članka dužna je do 31. ožujka tekuće godine objedinjeno izvješće o stanju na području zaštite dostojanstva državnih službenika i namještenika dostaviti Vladi i sindikatima državnih službi, potpisnicima ovoga Ugovora.

(3) Vlada i sindikati državnih službi će po dostavljenom izvješću, a najkasnije do 30. lipnja tekuće godine, razmotriti izvješće i predložiti mjere radi prevencije neželjenog ponašanja i zaštite dostojanstva državnih službenika i namještenika.“

Članak 83.

U svrhu stvaranja ozračja tolerancije, razumijevanja i uvažavanja dostojanstva osobe državnih službenika i namještenika u državnoj službi poslodavac će voditi posebnu brigu o informiranju, osvješćivanju i senzibiliziranju zaposlenih u državnim tijelima za problematiku zaštite dostojanstva, te edukaciji ovlaštenih osoba.

10. INFORMIRANJE

Članak 84.

Čelnik državnog tijela dužan je službeniku i namješteniku odnosno sindikalnom povjereniku osigurati informacije koje su bitne za socijalni položaj službenika i namještenika, a posebno:

- o odlukama koje utječu na socijalni položaj službenika i namještenika,
- o rezultatima rada,
- o prijedlozima odluka i općih akata kojima se u skladu s ovim Ugovorom uređuju osnovna prava i obveze iz službe odnosno rada,
- o mjesečnim obračunima plaća službenika i namještenika, uz njihov pristanak.

- tumačenja: čl. 84. Kolektivnog ugovora – informacije koje su bitne za socijalni položaj službenika i namještenika

Prema članku 84. Kolektivnog ugovora, čelnik državnog tijela dužan je službeniku i namješteniku odnosno sindikalnom povjereniku osigurati informacije koje su bitne za socijalni položaj službenika i namještenika, a posebno:

- o odlukama koje utječu na socijalni položaj službenika i namještenika,*
- o rezultatima rada,*
- o prijedlozima odluka i općih akata kojima se u skladu s Kolektivnim ugovorom uređuju osnovna prava i obveze iz službe odnosno rada,*
- o mjesečnim obračunima plaća službenika i namještenika, uz njihov pristanak.*

Pod formulacijom „osigurati informacije“ podrazumijeva se „informacije učiniti dostupnim“ odnosno „omogućiti uvid u informacije“.

Odredbe članka 84. Kolektivnog ugovora odnose se na sve informacije koje su bitne za socijalni položaj službenika i namještenika, neovisno o tome radi li se pojedinačnim ili općim aktima. Intencija ugovornih strana je da se kroz članak 84. Kolektivnog ugovora osiguraju pretpostavke za djelotvorniji rad sindikata i zaštitu prava službenika i namještenika.

Pod informacijama o rezultatima rada podrazumijevaju se sve informacije o rezultatima rada službenika i namještenika, posebno o rješenjima o ocjenjivanju rada i učinkovitosti državnih službenika i podacima iz izvještaja o ocjeni rada i učinkovitosti državnog službenika.

11. DJELOVANJE I UVJETI RADA SINDIKATA

Članak 85.

Državna tijela obvezuju se da će osigurati provedbu svih prava iz oblasti sindikalnog organiziranja i zaštite prava državnih službenika i namještenika utvrđenih u Ustavu Republike Hrvatske, konvencijama Međunarodne organizacije rada, zakonima i ovim Ugovorom.

Članak 86.

(1) Čelnik državnog tijela obvezuje se da neće svojim djelovanjem i aktivnostima ni na koji način onemogućiti sindikalni rad, sindikalno organiziranje i pravo službenika i namještenika da postane članom sindikata.

(2) Povredom prava na sindikalno organiziranje smatrat će se svaki pritisak od strane čelnika

državnog tijela na službenike i namještenike, članove sindikata, da istupe iz sindikalne organizacije.

Članak 87.

Sindikat se obvezuje da će svoje djelovanje provoditi sukladno Ustavu, konvencijama Međunarodne organizacije rada, zakonima i ovom Ugovoru.

Članak 88.

Sindikat je dužan obavijestiti čelnika državnog tijela o izboru odnosno imenovanju sindikalnih povjerenika i drugih sindikalnih predstavnika.

Članak 89.

Aktivnost sindikalnog povjerenika ili predstavnika sindikata u državnom tijelu ne smije biti sprječavana ili ometana, ako djeluje u skladu s konvencijama Međunarodne organizacije rada, zakonima, drugim propisima i ovim Ugovorom.

Članak 90.

- (1) Sindikalni povjerenik ima pravo na naknadu plaće za obavljanje sindikalnih aktivnosti i to tri sata po članu sindikata godišnje.
- (2) Sindikalni povjerenik ima pravo na naknadu plaće za puno radno vrijeme na svakih 700 članova Sindikata.

(3) Čelnik državnog tijela dužan je sindikalnom povjereniku iz stavka 1. ovoga članka pored prava na naknadu plaće, omogućiti i izostanak iz službe odnosno s rada uz naknadu plaće zbog pohađanja sindikalnih sastanaka, tečajeva, osposobljavanja, seminara, kongresa i konferencija, kako u zemlji tako i u inozemstvu.

(4) Svaka ozljeda sindikalnog povjerenika prilikom obavljanja sindikalnih dužnosti smatra se ozljedom na radu.

(5) Prava sindikalnog povjerenika iz stavka 1. i 2. ovoga članka međusobno se isključuju.

- tumačenja: čl. 90. Kolektivnog ugovora – prava sindikalnog povjerenika

– izostanak iz službe sindikalnog povjerenika

Sukladno čl. 90. st. 3. Kolektivnog ugovora čelnik državnog tijela dužan je sindikalnom povjereniku pored prava na naknadu plaće, omogućiti i izostanak iz službe odnosno rada uz naknadu plaće zbog pohađanja sindikalnih sastanaka, tečajeva, osposobljavanja, seminara, kongresa i konferencija, kako u zemlji tako i u inozemstvu.

Sindikalni povjerenik mora poslodavca pravovremeno izvijestiti o danu kad će izostati s posla iz razloga navedenih u čl. 90. Kolektivnog ugovora, odnosno odmah po primitku poziva.

Prilikom obavješćivanja čelnika tijela o izostanku s posla, sindikalni povjerenik kao dokaz prilaže čelniku tijela presliku poziva o datumu pohađanja sindikalnih sastanaka, tečajeva, osposobljavanja, seminara, kongresa i konferencija. U slučaju izostanka s posla sindikalnog povjerenika bez navedenih priloženih dokaza, izostanak s posla smatra se neopravdanim.

Čelnik tijela nema obvezu donošenja posebnog akta kojim se sindikalnom povjereniku omogućuje izostanak iz službe odnosno rada u slučajevima iz čl. 90. st. 3. Kolektivnog ugovora.

Prava iz čl. 90. i 91. Kolektivnog ugovora primjenjuje se na predsjednika sindikata samo pod uvjetom da je isti imenovan sindikalnim povjerenikom i da je o njegovom imenovanju sindikalnim povjerenikom sindikat obavijestio čelnika državnog tijela sukladno čl. 88. Kolektivnog ugovora.

– pravo na naknadu plaće za obavljanje sindikalnih aktivnosti sindikalnom povjereniku tri sata po članu sindikata godišnje (čl. 90. st. 1.)

Sukladno čl. 90. st. 1. Kolektivnog ugovora sindikalni povjerenik ima pravo na naknadu plaće za obavljanje sindikalnih aktivnosti i to tri sata po članu sindikata godišnje.

To pravo odnosi se na naknadu plaće za vrijeme kada sindikalni povjerenik, zbog obavljanja sindikalnih aktivnosti, ne radi na radnom mjestu na koje je raspoređen.

Stoga se sindikalnom povjereniku za obračun i isplatu plaće, odnosno naknade plaće, uzima zbroj sati odrađenih na radnom mjestu na koje je raspoređen i sati za koje ostvaruje pravo na naknadu plaće iz čl. 90. st. 1. Kolektivnog ugovora.

Sindikalni povjerenik nema pravo na prekovremeni rad za obavljanje sindikalnih aktivnosti.

– ozljeda na radu sindikalnog povjerenika za vrijeme održavanja športskih susreta (čl. 90. st. 4.)

Sukladno čl. 90. st. 4. Kolektivnog ugovora svaka ozljeda sindikalnog povjerenika prilikom obavljanja sindikalnih dužnosti smatra se ozljedom na radu.

Pod ozljedom na radu u smislu navedenog čl. Kolektivnog ugovora podrazumijeva se samo

ozljeda koja je nastala uslijed obavljanja sindikalnih aktivnosti (direktno ili indirektno obavljanje poslova vezanih za zaštitu i promicanje prava i interesa članova sindikata), za koje obavljanje sindikalni povjerenik ima pravo na naknadu plaće sukladno čl. 90. st. 1. ili st. 2. Kolektivnog ugovora.

Stoga se ozljeda sindikalnog povjerenika, koju je za vrijeme plaćenog dopusta doživio kao natjecatelj na športskim igrama koje je organizirao Sindikat, ne smatra ozljedom na radu u smislu čl. 90. st. 4. Kolektivnog ugovora.

– pravo na naknadu plaće i izostanak iz službe za obavljanje sindikalnih aktivnosti sindikalnom povjereniku i članovima Sindikata

Sukladno čl. 90. st. 1. Kolektivnog ugovora sindikalni povjerenik ima pravo na naknadu plaće za obavljanje sindikalnih aktivnosti i to tri sata po članu sindikata godišnje.

To pravo odnosi se na naknadu plaće za vrijeme kada bi sindikalni povjerenik bio dužan raditi temeljem rasporeda rada, ali zbog obavljanja sindikalnih aktivnosti u to vrijeme ne radi. Stoga, sindikalni povjerenik nema pravo na naknadu plaće za obavljanje sindikalnih aktivnosti kada se one obavljaju u neradne dane (subota, nedjelja i sl.).

Pod obavljanjem sindikalnih aktivnosti podrazumijeva se organizacija i odlazak na sindikalne susrete (sportske igre, izleti i sl.), pa je stoga sindikalnom povjereniku, sukladno čl. 90. st. 3. Kolektivnog ugovora čelnik državnog tijela dužan pored prava na naknadu plaće, omogućiti i izostanak iz službe odnosno rada uz naknadu plaće za odlazak na sindikalni izlet.

Članovi Sindikata nemaju pravo na naknadu plaće za obavljanje sindikalnih aktivnosti temeljem čl. 90. Kolektivnog ugovora, obzirom da je navedenim člankom to pravo propisano isključivo za sindikalnog povjerenika.

Članovi Sindikata sukladno čl. 31. st. 1. al. 10. Kolektivnog ugovora imaju pravo na dopust uz naknadu plaće (plaćeni dopust) od 2 radna dana u jednoj kalendarskoj godini za sudjelovanje na sindikalnim susretima (sportske igre, izleti i sl.), seminarima, obrazovanju za sindikalne aktivnosti i dr. Međutim, ako su te aktivnosti bile u dane kad službenik i namještenik nije trebao raditi s obzirom na raspored rada, za te dane nema pravo na naknadu plaće.

- čl. 90. st. 2. Kolektivnog ugovora- pravo sindikalnog povjerenika na godišnji odmor i druga prava iz Kolektivnog ugovora(22. sjednica od 21. 09. 2010. godine).

Sindikalni povjerenik iz čl. 90. st. 2. Kolektivnog ugovora, koji ima pravo na naknadu plaće za puno radno vrijeme na svakih 700 članova sindikata, ostvaruje sva prava iz radnog odnosa u državnom tijelu u kojem je zaposlen, pa tako i pravo na godišnji odmor, regres, naknadu troškova prijevoza razmjerno prisutnosti na radu i druga prava propisana Kolektivnim ugovorom.

- čl. 90. i 93. Kolektivnog ugovora – prava sindikalnog povjerenika (29 sjednica održana 29. listopada 2011. godine)

Pravo iz čl. 90. st. 3. Kolektivnog ugovora, kojim se propisuje pravo sindikalnog povjerenika na izostanak iz službe odnosno rada uz naknadu plaće zbog pohađanja sindikalnih sastanaka, tečajeva, osposobljavanja, seminara i sl. te pravo iz čl. 93. Kolektivnog ugovora, kojim je između ostalog, propisano da se protiv sindikalnog povjerenika za vrijeme obnašanja dužnosti i šest mjeseci po isteku te dužnosti, ne može pokrenuti postupak zbog teže povrede službene dužnosti bez suglasnosti sindikata, odnosi se na sindikalne povjerenike koje je imenovao sindikat i o tome obavijestio čelnika tijela.

Članak 91.

Kada sindikalni povjerenik iz članka 90. dio svoga radnog vremena posvećuje sindikalnim zadaćama, a dio svojim redovnim radnim obvezama, tada se njegove obveze iz službe odnosno radnog odnosa uređuju pisanim sporazumom zaključenim između Sindikata i čelnika državnog tijela.

Članak 92.

Sindikalni povjerenik ne može zbog obavljanja sindikalne aktivnosti biti pozvan na odgovornost niti doveden u nepovoljniji položaj u odnosu na druge službenike i namještenike.

Članak 93.

Za vrijeme obnašanja dužnosti sindikalnog povjerenika i šest mjeseci po isteku te dužnosti, sindikalnom povjereniku u državnom tijelu bez suglasnosti Sindikata ne može prestati služba odnosno rad, osim po sili zakona, niti se on može bez njegove suglasnosti premjestiti na drugo radno mjesto u okviru istog ili drugog državnog tijela, odnosno premjestiti na rad izvan mjesta njegova stanovanja, pokrenuti protiv njega postupak zbog povrede službene dužnosti, kao ni udaljiti iz službe odnosno s rada zbog pokretanja kaznenog postupka.

- tumačenja: čl. 93. Kolektivnog ugovora – suglasnost sindikata za promjenu mjesta rada sindikalnog povjerenika

Člankom 93. Kolektivnog ugovora, izrijeком je navedeno da za vrijeme obnašanja dužnosti sindikalnog povjerenika i šest mjeseci po isteku te dužnosti, sindikalni povjerenik ne može se bez suglasnosti sindikata premjestiti na drugo radno mjesto u okviru istog ili drugog državnog tijela, odnosno premjestiti na rad izvan mjesta njegova stanovanja.

Stoga je prije donošenja rješenja o premještanju sindikalnog povjerenika potrebno zatražiti suglasnost sindikata za njegov premještaj, jer je to izrijeком propisano u čl. 93. Kolektivnog ugovora.

- čl. 93. Kolektivnog ugovora – vođenje postupka zbog teške povrede službene dužnosti i udaljenje iz službe sindikalnog povjerenika

Člankom 93. Kolektivnog ugovora, izrijeком je navedeno da za vrijeme obnašanja dužnosti sindikalnog povjerenika i šest mjeseci po isteku te dužnosti, sindikalnom povjereniku u državnom tijelu bez suglasnosti sindikata ne može prestati služba odnosno rad, osim po sili zakona, a niti se protiv sindikalnog povjerenika bez suglasnosti sindikata može pokrenuti postupak zbog povrede službene dužnosti, kao ni udaljiti iz službe odnosno s rada do okončanja kaznenog postupka.

Navedena zaštita odnosi se na dopredsjednika sindikata samo pod uvjetom da je isti imenovan sindikalnim povjerenikom i da je o njegovom imenovanju sindikalnim povjerenikom sindikat obavijestio čelnika državnog tijela sukladno čl. 88. Kolektivnog ugovora.

Na sindikalnu zaštitu ne može se pozivati onaj sindikalni povjerenik protiv kojeg je pokrenut postupak zbog povrede službene dužnosti prije nego je imenovan odnosno izabran za sindikalnog povjerenika.

Članak 94.

(1) Prije donošenja odluka važnih za položaj državnih službenika i namještenika, čelnik državnog tijela mora o tome obavijestiti sindikalnog povjerenika ili drugog ovlaštenog predstavnika Sindikata o tome i mora mu priopćiti podatke važne za donošenje odluke i sagledavanje njezina utjecaja na položaj službenika i namještenika.

(2) Važnim odlukama iz stavka 1. ovoga članka smatraju se osobito odluke o:

- donošenju, izmjeni i dopuni akata državnih tijela kojima se reguliraju prava iz rada i po osnovi rada službenika i namještenika (uredbe o unutarnjem ustrojstvu i pravilnici o unutarnjem redu državnih tijela i dr.),
- planu zapošljavanja i otkazu službe odnosno rada službenika i namještenika,
- mjerama u svezi sa zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu službenika i namještenika,
- uvođenju nove tehnologije te promjene u organizaciji i načinu rada,
- planu godišnjih odmora,
- rasporedu radnog vremena,
- noćnom radu,
- naknadama za izume i tehničko unaprjeđenje,
- donošenje programa zbrinjavanja viška namještenika i dr.

(3) Sindikalni povjerenik ili drugi ovlašteni predstavnik Sindikata može se o dostavljenom prijedlogu odluka iz stavka 1. ovog članka očitovati u roku osam dana.

(4) Čelnik državnog tijela, prije donošenja odluke iz stavka 1. ovoga članka, dužan je razmotriti dostavljene primjedbe sindikalnog povjerenika ili drugog ovlaštenog predstavnika Sindikata.

(5)U slučaju donošenja odluka protivno odredbama stavka 1., 3. i 4. ovoga članka komisija nadležna za tumačenje i praćenje primjene ovoga Ugovora obavijestit će odmah Vladu i sindikate državnih službi, u smislu odredbe članka 118. stavka 7. i 8. ovoga Ugovora.

- tumačenja: čl. 94. Kolektivnog ugovora – odluke važne za položaj službenika i namještenika - okvirni broj potrebnih službenika i namještenika

Prema članku 94. Kolektivnog ugovora, prije donošenja odluka važnih za položaj državnih službenika i namještenika, čelnik državnog tijela mora o tome obavijestiti sindikalnog povjerenika ili drugog ovlaštenog predstavnika Sindikata i mora mu priopćiti podatke važne za donošenje odluke i sagledavanje njezina utjecaja na položaj službenika i namještenika, te je izrijekom navedeno da se važnim odlukama, između ostalog, smatraju odluke o donošenju, izmjeni i dopuni akata državnih tijela kojima se reguliraju prava iz rada i po osnovi rada službenika i namještenika (uredbe o unutarnjem ustrojstvu i pravilnici o unutarnjem redu državnih tijela i dr.).

Prije donošenja odluka važnih za položaj državnih službenika i namještenika, čelnik državnog tijela mora o tome obavijestiti sindikalnog povjerenika i mora mu priopćiti podatke važne za donošenje odluke i sagledavanje njezina utjecaja na položaj službenika i namještenika. Podaci o okvirnom broju potrebnih državnih službenika i namještenika za obavljanje poslova iz nadležnosti unutarnjih ustrojstvenih jedinica su podaci važni za donošenje uredbe o ustrojstvenom ustrojstvu državnog tijela i sagledavanje njezina utjecaja na položaj službenika i namještenika tih jedinica.

Stoga prije donošenja uredbe o unutarnjem ustrojstvu državnog tijela čelnik državnog tijela mora o tome obavijestiti sindikalnog povjerenika i priopćiti mu podatke važne za donošenje te uredbe i sagledavanje njezina utjecaja na položaj službenika i namještenika, između ostalog i podatke o okvirnom broju potrebnih državnih službenika i namještenika za obavljanje poslova iz nadležnosti unutarnjih ustrojstvenih jedinica državnih tijela.

- čl. 94. Kolektivnog ugovora – što se smatra važnim odlukama

Važnim odlukama za položaj državnih službenika i namještenika iz članka 94. stavka 2. Kolektivnog ugovora smatraju se osobito odluke o; donošenju, izmjeni i dopuni akata državnih tijela kojima se reguliraju prava iz rada i po osnovi rada službenika i namještenika (uredbe o unutarnjem ustrojstvu i pravilnici o unutarnjem redu državnih tijela i dr.), planu zapošljavanja i otkazu službe odnosno rada službenika i namještenika, mjerama u svezi sa zaštitom zdravlja i sigurnosti na radu službenika i namještenika, uvođenju nove tehnologije te promjene u organizaciji i načinu rada, planu godišnjih odmora, rasporedu radnog vremena, noćnom radu, naknadama za izume i tehničko unapređenje, donošenje programa zbrinjavanja viška namještenika i dr.

Odluka čelnika tijela o preseljenju pojedinog odjela državnog tijela na drugu lokaciju ne smatra se važnom odlukom u smislu čl. 94. st. 1. Kolektivnog ugovora

Članak 95.

(1) Čelnik državnog tijela dužan je razmotriti prijedloge, inicijative, mišljenja i zahtjeve Sindikata u svezi s ostvarenjem prava, obveza i odgovornosti iz rada i po osnovi rada i o zauzetim stajalištima dužan je u roku osam dana od primitka prijedloga, inicijative, mišljenja i zahtjeva pismenim putem izvijestiti Sindikat.

(2) Čelnik državnog tijela ili osoba koju on ovlasti dužan je na zahtjev sindikalnog povjerenika primiti ga na razgovor i s njim razmotriti pitanja sindikalne aktivnosti i materijalnu problematiku službenika i namještenika, najkasnije u roku 8 dana od predaje pismenog zahtjeva za prijam.

Članak 96.

(1) Čelnik državnog tijela dužan je, bez naknade, osigurati za rad Sindikata najmanje sljedeće uvjete:

- prostoriju za rad u pravilu odvojenu od mjesta rada i odgovarajući prostor za održavanje sindikalnih sastanaka,
- pravo na korištenje telefona, telefaksa, Interneta te drugih raspoloživih tehničkih pomagala,
- slobodu sindikalnog izvješćivanja i podjelu tiska,
- obračun i ubiranje sindikalne članarine, a po potrebi i drugih davanja preko isplatnih lista u računovodstvu odnosno prilikom obračuna plaća doznačiti članarinu na račun Sindikata, a na temelju pisane izjave članova Sindikata (pristupnica i sl.).

oglasne ploče o svom trošku na mjestu dostupnom najvećem broju službenika i namještenika.

(2) Strane su suglasne da će se u onim državnim tijelima u kojima postoji stalna veza s Internetom i odgovarajuća tehnička infrastruktura (računalna oprema, lokalna mreža), sindikalnom povjereniku omogućiti pristup Internetu bez naplate.

- tumačenja: čl. 96. Kolektivnog ugovora – dužnost osiguranja sindikalnom povjereniku prostorije zarad, te korištenje telefona, faksa i interneta (14. sjednica održana 26. ožujka 2010. godine)

Prema čl. 96. Kolektivnog ugovora, čelnik državnog tijela dužan je, bez naknade, osigurati za rad Sindikata najmanje sljedeće uvjete:

- *prostoriju za rad u pravilu odvojenu od mjesta rada i odgovarajući prostor za održavanje sindikalnih sastanaka,*
- *pravo na korištenje telefona, telefaksa, interneta te drugih raspoloživih tehničkih pomagala,*
- *slobodu sindikalnog izvješćivanja i podjelu tiska,*
- *obračun i ubiranje sindikalne članarine, a po potrebi i drugih davanja preko isplatnih lista u računovodstvu odnosno prilikom obračuna plaća doznačiti članarinu na račun Sindikata, a na temelju pisane izjave članova Sindikata (pristupnica i sl.).*
- *oglasne ploče o svom trošku na mjestu dostupnom najvećem broju službenika i namještenika,*
- *sindikalnom povjereniku u onim državnim tijelima u kojima postoji stalna veza s internetom i odgovarajuća tehnička infrastruktura (računalna oprema, lokalna mreža), omogućiti pristup internetu bez naplate.*

Iz navedenog je razvidno da čelnik državnog tijela nije dužan za sindikalnog povjerenika kupiti računalnu opremu, telefon, faks i internet, nego ako su u državnom tijelu raspoloživa ta tehnička pomagala odnosno oprema, dužan je sindikalnom povjereniku osigurati pravo na njihovo korištenje te snositi troškove njihovog korištenja i održavanja.

Članak 97.

Čelnik državnog tijela dužan je sindikalnom povjereniku ili drugom ovlaštenom predstavniku Sindikata jednom u šest mjeseci omogućiti održavanje sastanka u radnom vremenu.

Članak 98.

(1) Sindikalni čelnik koji profesionalno obavlja dužnost predsjednika Sindikata i kojemu za vrijeme obnašanja dužnosti prestaje služba odnosno radni odnos, ima se pravo nakon isteka mandata, ako ponovno ne bude imenovan na tu funkciju, vratiti natrag u službu odnosno u radni odnos sukladno svojoj stručnoj spremi.

(2) Prestanak službe odnosno radnog odnosa i povrat u službu uređuje se pismenim sporazumom zaključenim između Sindikata i čelnika državnog tijela odnosno druge osobe koju on za to ovlasti.

Članak 99. (1) U provođenju mjera zaštite na

radu sindikalni povjerenik ima pravo i obvezu osobito:

- sudjelovati u planiranju mjera za unaprjeđivanje uvjeta rada,
- biti informiran o svim promjenama od utjecaja na sigurnost i zdravlje službenika i namještenika,
- primati primjedbe službenika i namještenika na primjenu propisa i provođenje mjera zaštite na radu,

- biti nazočan inspekcijskim pregledima i informirati inspektora o svim zapažanjima službenika i namještenika,
- pozvati inspektora zaštite na radu kada ocijeni da su ugroženi život i zdravlje službenika i namještenika, a državno tijelo to propušta ili odbija učiniti,
- školovati se za obavljanje poslova zaštite na radu, stalno proširivati i unaprjeđivati svoje znanje, pratiti i prikupljati informacije odgovarajuće za rad na siguran način,
- staviti prigovor na inspekcijski nalaz i mišljenje,
- svojom aktivnošću poticati ostale službenike i namještenike za rad na siguran način.

(2) Ukoliko u državnom tijelu nije izabran povjerenik zaštite na radu u skladu s propisima s područja zaštite na radu u roku od 90 dana od početka primjene ovoga Ugovora povjerenika zaštite na radu može imenovati sindikat.

- tumačenja: čl. 99. st. 2. Kolektivnog ugovora – troškovi povjerenika zaštite na radu

Troškove za rad povjerenika zaštite na radu (vezano za službena putovanja, stručno osposobljavanje i usavršavanje i dr.), pa tako i povjerenika zaštite na radu kojeg je sukladno čl. 99. st. 2. Kolektivnog ugovora imenovao sindikat, snosi poslodavac u skladu s propisima o zaštiti na radu.

Odredbe Zakona o zaštiti na radu ne primjenjuju se na pripadnike oružanih snaga i redarstvene službe.

12. MIRNO RJEŠAVANJE KOLEKTIVNIH RADNIH SPOROVA

Članak 100.

Za rješavanje kolektivnih radnih sporova između potpisnika ovoga Ugovora koje nije bilo moguće riješiti međusobnim pregovaranjem, mora se provesti postupak mirenja.

Članak 101.

- (1) Postupak mirenja provodi mirovno vijeće.
- (2) Mirovno vijeće ima pet članova.
- (3) Svaka ugovorna strana imenuje po dva člana.
- (4) Stranke su suglasne da će izbor petog člana mirovnog vijeća kao predsjednika povjeriti dekanu Pravnog fakulteta u Zagrebu ili osobi koju on ovlasti.

Članak 102.

Postupak mirenja pokreće se na pisani prijedlog jednog od potpisnika ovoga Ugovora, a mora se dovršiti u roku od pet dana od dana pokretanja postupka mirenja.

Članak 103.

- (1) U postupku mirenja Mirovno vijeće ispitat će navode i prijedloge ugovornih strana, a po potrebi prikupit će se i potrebne obavijesti i saslušati stranke.
- (2) Mirovno vijeće sastavit će pisani prijedlog nagodbe.

Članak 104.

- (1) Mirenje je uspješno ako obje ugovorne strane prihvate pisani prijedlog nagodbe.
- (2) Nagodba u smislu odredbe stavka 1. ovoga članka ima pravnu snagu i učinke kolektivnog ugovora.

13. MIRENJE U INDIVIDUALNIM RADNIM SPOROVIMA

Članak 105.

- (1) Ugovorne strane suglasne su da će sve individualne radne sporove rješavati mirenjem na način i po postupku predviđenim Pravilnikom o mirenju u individualnim radnim sporovima.

(2) Ugovorne strane suglasne su da će u roku od 90 dana od potpisivanja ovoga Ugovora donijeti Pravilnik o mirenju u individualnim radnim sporovima.

(3) Stručne i organizacijsko-administrativne poslove u postupku mirenja iz stavka 1. ovoga članka obavljat će tajnik kojeg imenuje poslodavac iz redova službenika uz prethodnu suglasnost sindikata.

14. ŠTRAJK

Članak 106.

- (1) Ako postupak mirenja u kolektivnom sporu ne uspije, Sindikat ima pravo pozvati na štrajk i provesti ga sa svrhom zaštite i promicanja socijalnih interesa svojih članova.
- (2) Za organizaciju i provedbu štrajka Sindikat koristi sindikalna pravila o štrajku.

Članak 107.

- (1) Štrajk se mora najaviti drugoj ugovornoj strani najkasnije tri dana prije početka štrajka.
- (2) U pismu u kojem se najavljuje štrajk moraju se naznačiti razlozi za štrajk, mjesto, dan i vrijeme početka štrajka.

Članak 108..

Pri organiziranju i poduzimanju štrajka, organizator i sudionici štrajka moraju voditi računa o ostvarivanju Ustavom zajamčenih prava i sloboda drugih, a osobito o osiguranju života, zdravlja i sigurnosti ljudi i imovine.

Članak 109.

Najkasnije na dan najave štrajka sindikat mora objaviti pravila o poslovima na kojima se rad ne smije prekidati za vrijeme trajanja štrajka.

Članak 110.

- (1) Na prijedlog Vlade, sindikat i Vlada sporazumno izrađuju i donose pravila o poslovima koji se ne smiju prekidati za vrijeme štrajka.
- (2) Pravila iz stavka 1. ovoga članka sadrže naročito odredbe o radnim mjestima i broju službenika i namještenika koji na njima moraju raditi za vrijeme štrajka, a s ciljem omogućavanja obnavljanja rada nakon završetka štrajka odnosno s ciljem nastavka obavljanja poslova koji su prijeko potrebni, osobito radi sprječavanja ugrožavanja života, osobne sigurnosti ili zdravlja pučanstva.

Članak 111.

- (1) Ako se po pravilima o poslovima koji se ne smiju prekidati za vrijeme štrajka ne postigne suglasnost, pravila će utvrditi arbitraža sastav koje se utvrđuje odgovarajućom primjenom članka 101. ovoga Ugovora.
- (2) Pravila iz stavka 1. ovoga članka arbitraža je dužna donijeti u roku od 8 dana od dana dostave prijedloga arbitraži.

Članak 112.

Ako Vlada nije predložila utvrđivanje pravila iz članka 110. ovoga Ugovora do dana početka postupka mirenja, postupak utvrđivanja tih poslova ne može pokrenuti do dana okončanja štrajka.

Članak 113.

- (1) Štrajkom rukovodi štrajkački odbor sastavljen od predstavnika organizatora štrajka koji je dužan na pogodan način očitovati se strani protiv koje je štrajk organiziran, kako bi se nastavili pregovori u svrhu mirnog rješenja spora.
- (2) Članovi štrajkačkog odbora ne mogu biti raspoređeni na rad za vrijeme štrajka.

Članak 114.

Organiziranje štrajka ili sudjelovanje u štrajku sukladno odredbama ovoga Ugovora ne predstavlja povredu službene odnosno radne dužnosti.

Članak 115.

Službenik i namještenik ne smije biti stavljen u nepovoljniji položaj u odnosu na druge službenike i namještenike zbog organiziranja ili sudjelovanja u štrajku organiziranom sukladno odredbama ovoga Ugovora, a niti smije biti ni na koji način prisiljen sudjelovati u štrajku, ako to ne želi.

Članak 116.

Ugovorne strane suglasne su da Vlada može od mjerodavnog suda zahtijevati zabranu štrajka koji je organiziran protivno odredbama ovoga Ugovor.

15. SOCIJALNI MIR

Članak 117.

- (1) Ugovorne strane za vrijeme trajanja ovoga Ugovora obvezuju se na socijalni mir.
- (2) Izuzetno, dozvoljen je štrajk solidarnosti uz najavu, prema odredbama ovoga Ugovora, ili korištenje drugih metoda davanja sindikalne potpore zahtjevima zaposlenih u određenoj drugoj djelatnosti.

16. TUMAČENJE I PRAĆENJE PRIMJENE OVOG UGOVORA

Članak 118.

- (1) Za tumačenja odredaba i praćenje primjene ovoga Ugovora ugovorne strane imenuju zajedničku komisiju u roku od 30 dana od dana potpisivanja ovog Ugovora.
- (2) Komisija ima šest članova od kojih svaka ugovorna strana imenuje tri člana.
- (3) Komisija donosi pravilnik o radu.
- (4) Sve odluke komisija donosi većinom glasova.
- (5) Komisija je dužna odgovoriti na postavljeni upit u pravilu u roku 60 dana od dana zaprimanja upita.
- (6) Ugovorne strane dužne su se pridržavati danog tumačenja.
- (7) Komisija će jednom u šest mjeseci izvijestiti Vladu i Sindikate o stanju na području primjene Ugovora s obzirom na poštivanje njegovih odredbi, u cilju identificiranja možebitnih zapreka za ostvarivanje prava službenika i namještenika i davati prijedloge ugovornim stranama za izmjenu spornih članaka Ugovora.
- (8) Vlada i Sindikati razmotrit će slučajeve sustavnog kršenja Ugovora radi prevencije mogućih sudskih sporova i odrediti mjere za njegovu provedbu.
- (9) Sjedište Komisije je pri Središnjem državnom uredu za upravu u Zagrebu, Maksimirska 63.
- (10) Tajnik i članovi Komisije za tumačenje Kolektivnog ugovora imaju pravo na novčanu naknadu. Svaka ugovorna strana snosi svoje troškove, a naknada za članove Komisije i tajnika isplaćuje se prema odluci Vlade.
- (11) Ugovorne strane zajedno će utvrditi visinu naknade iz stavka 10. ovoga članka.

17. CIJENA RADA

Članak 119.

(1) Sporazum o osnovici za plaće u državnim službama, zaključen između sindikata državnih službi i Vlade Republike Hrvatske 21. studenog 2006. godine i Dodatak Sporazumu o osnovici za plaće u državnim službama zaključen 23. ožujka 2009. godine sadržajno predstavlja sastavni dio ovoga Ugovora. **(Dodatak I. Kolektivnom ugovoru – izmjena)**

(2) Potpisnici ovog Ugovora će prije početka pregovora o osnovici za plaće u državnim službama imenovati zajedničko povjerenstvo koje će pripremiti metodološki okvir i druge potrebne podloge za rad Pregovaračkih odbora. **(Dodatak I. Kolektivnom ugovoru – dopuna)**

18. SOCIJALNI DIJALOG

Članak 120.

(1) Prepoznajući i vrednujući stečevine socijalnog dijaloga i potrebu uključivanja predstavnika nevladinih udruga i akademske zajednice u pregovore i raspravu o pitanjima kojim se izravno ili neizravno utječe na učinkovitost i kvalitetu rada državnih službi kao servisa građana te određenih specifičnih pitanja koja se odnose na status državnih službenika i namještenika, Vlada i sindikati će nastojati, kada za to postoji interes jedne od ugovornih strana, u raspravu o pojedinim pitanjima iz kolektivnog ugovora uključiti predstavnike nevladinih udruga i akademske zajednice, radi omogućavanja njihovog doprinosa kvaliteti pojedinih rješenja iz kolektivnog ugovora.

(2) Svaka ugovorna strana može predložiti najviše tri predstavnika nevladinih udruga i akademske zajednice radi njihovog uključivanja u raspravu o pitanjima koja su predmet kolektivnih pregovora i radna tijela ustrojena radi razmatranja određenih specifičnih pitanja.

(3) Predstavnici nevladinih udruga i akademske zajednice u pregovorima imaju status dobronamjernih savjetnika i ne mogu izvještavati javnost o tijeku i rezultatima rasprave i pregovora, bez odobrenja ugovorne strane koja ih je predložila.

19. PRIJELAZNE I ZAKLJUČNE ODREDBE

Članak 121.

Smatra se da je ovaj Ugovor zaključen kada ga potpišu ovlašteni predstavnici ugovornih strana.

Članak 122.

Ovaj Ugovor sklapa se na vrijeme od četiri godine.

Članak 123.

(1) Svaka ugovorna strana može predložiti izmjene i dopune ovoga Ugovora.

(2) U ime sindikata prijedlog izmjena i dopuna ovoga Ugovora podnosi Pregovarački odbor.

(3) Strana kojoj je podnesen prijedlog za izmjenu i dopunu ovoga Ugovora mora se pisano očitovati u roku od 15 dana od dana primitka prijedloga te mora pristupiti pregovorima o predloženoj izmjeni ili dopuni u roku od 30 dana od dana primitka prijedloga.

(4) Ako strana kojoj je podnesen prijedlog ne postupi u skladu s odredbama stavka 3. ovoga članka, smatrat će se da su ispunjeni uvjeti za promjenu odredaba ovog Ugovora o postupku

mirenja.

Članak 124.

- (1) Svaka strana može otkazati ovaj Ugovor.
- (2) Otkazni rok je tri mjeseca od dana dostave otkaza drugoj strani.

Članak 125.

Pregovore o obnovi ovoga Ugovora strane će započeti najmanje 60 dana prije isteka roka na koji je sklopljen.

Članak 126.

Vlada Republike Hrvatske obvezuje se da će se odredbe ovoga Ugovora, u pogledu plaća i materijalnih prava, primjenjivati i na profesionalne vatrogasce dok se sredstva za te namjene osiguravaju u državnom proračunu.

Članak 127.

Nakon donošenja zakona kojim će se urediti plaće državnih službenika, Vlada Republike Hrvatske i sindikati državnih službi započet će s pregovorima o usklađivanju ovoga Ugovora s odredbama navedenog zakona.

Članak 128.

Ovaj ugovor primjenjuje se od 31. srpnja 2008. godine.